

VÄNERSBORGS SÖNERS
GILLES

ÅRSSKRIFT
1980

Fyrtionionde årgången

STYRELSEN 1980

Stående från vänster: Mauritz Björnberg, Stig Larsson, Kjell Thernquist och Carl-Viking Wahlin. Sittande från vänster: Sten Sahlin, Sven Lind och Evert Lundborg.

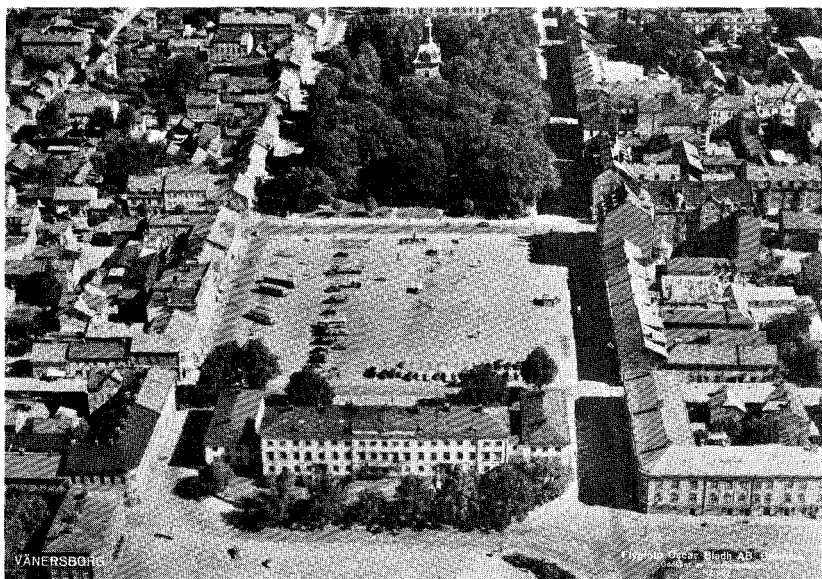
Tryck: CW Carlssons Eft. Tryckeri AB,
Vänersborg 1980
Bokbinderi: Wickströms Bokbinderi, Uddevalla

Något om kulturaxeln

av Stellan Granat

”Kulturaxeln”, området mellan Drottninggatan och Kungsgatan från Fisktorget bort till Östra vägens början utgör ett markant inslag i stadsbilden i det centrala Vänersborg. Detta område varierat med offentliga byggnader, öppna platser och Plantaget är inte så gammalt som många kanske föreställer sig. Efter att ha varit bebyggt utlades detta stråk på 1830-talet som brandgata efter den oanade katastrof som övergick staden 4-5 oktober 1834.

”Wenersborg den 6 oktober. Af denna lika välbelägna som fordorm vackra och reguliera stad återstår, sedan förliden gårdag endast — namnet. Aldrig lärer någon eldsvåda inom fjorton timmar hafva till grus och aska så fullkomligt ödelagt en hel stad; ty hvad som står qvar af den samma, ger knappt en hvilopunkt för ögat, när man undantager Kyrkan och Residenshuset, hvilka blifvit skonade i den på alla sidor omgifvande förödelsen. Utaf 316 tomtnummer framskymta från yttersta södra till norra delen af den fordna staden, 14 af dess minsta åbyggnader. Alt annat inom tullportarne och stadens egentliga qvarter, är försvunnet, både af privata och publika hus.... Lördagen den 4 dennes, omkring kl. 6 eftermiddagen, bröt elden lös i logarvaren och skomakaren Kylanders hus vid Edsgatan. Med en hastighet som troligen blir begriplig endast för de nu husvilla och olycksaliga Stadsboarne, grep elden omkring sig åt alla håll. Svag blir all beskrifning af eländet och nöden. Åsynen af ruinerna tala kraftigast och nog. Kommen att se dem, Menniskovenner och Likar, I som kunnen det, - kommen från edra skyddade boningar, att skåda den hemska synen af en försvunnen Stad! Vid de ännu rykande grushögarne, vid åsynen af de skelettlika eldstäderna, som stundligen hota att nedramla; vid den osägligt hemska ödslighet som Eder här omgifver; vid blicken på de här och der fjerran spridda tälthyddorna, som nu gifva ett svagt skydd åt armodets husvilla offer; vid den naturliga frågan, hvar vistas, hvar dväljes de öfriga så bedröfligt husvilla - och hvar finna de tillgång att stilla hungern och möta årstidens stränghet för sig och sina barn?.....”

Brandgatan — Kulturaxeln väster i från vid början av 1950-talet.

Denna dramatiska skildring, i språket, präglad av tidens litterära stil, återfinnes i Wenersborgs Tidning av torsdagen 9 oktober 1834, dess första nummer efter branden. Från tidningsofficinen, som också förtärdes av den rasande elden, lyckades man rädda såpass mycket av typer och annan tryckeriteknisk utrustning att man redan fyra dagar efter branden kunde fortsätta utgivningen i ett provisoriskt tryckeri på Nabbensberg. Ett av de stora problemen tidningens ledning hade att bemästra, enligt notis i detta nummer, var att hitta alla sina prenumeranter!

1834 års brandkatastrof var inte den första i sitt slag. Redan 24 september 1777 hade en förödande stadsbrand gått fram över det centrala Vänersborg och lagt 60 tomter jämte kyrkan i aska. Även om den branden var en svår prövning för staden var 1834 års olycksbrand den värsta i fråga om omfattning. Dessutom var befolkningen hårt ansatt och prövad genom att den svåraste koleraepedemin någonsin drabbat samhället. Den hade gått fram över större delen av landet under sommaren 1834 och nått Vänersborg på sensommaren och där skördat ett så stort antal dödsoffer att det aldrig senare kom att överträffas av senare koleraepidemier. De fanns, som ansåg farsoten ha varit den värsta av 1834 års båda allvarliga olyckor i Vänersborg. Om 1834 års stadsbrand skri-

ver rådman J.P. Hemgren i sin "Wenersborgs historia från stadens grundläggning till närvarande tid", utgiven 1859:

"Den 4 oktober 1834 klockan omkring 6 på aftonen gafs brandsignaler. Elden hade itändt en byggnad in på en gård vid Edsgatan i kvarteret Blomman, hvilken gård tillhörde en skomakare och der man var sysselsatt med att koka tran. Den person, hvilken hade detta bestyr om händer, lär likväl varit så ovarsam, att han frångått sitt sysslande, hvilket hade till följd, att den kokande tranen flödade öfver i elden och på golvet itände byggnaden, som snart stod i ljusan låga. Oaktadt folk med brandredskap tillkom, förmådde man ingenting uträtta mot det härjande elementet, hvilket med hastighet spred omkring sig på alla sidor, synnerligast som brandredskapen icke lär hafva varit i det bästa skick. Snart öfvergafs hoppet att kunna släcka elden, då densamma hade itändt flere hus och framlöpte på begge sidor om Edsgatan, hvarföre man egnade sig åt bergning af allehanda saker i husen, allt eftersom elden framgick.Efter omkring tio fasansfulla timmar, hvarunder elden gjort sin rund öfver hela staden, återkom densamma i närheten af det ställe, hvarifrån han utgått, då af hela staden fanns kvar endast kyrkan, residenset, länsfängelset, kronobageriet, fattighuset och några smärre byggnader i stadens fyra hörn. Föröfrigt var staden nedbränd intill grundmurarne...."

De akuta problemen måste givetvis ha varit enorma för de drygt 2300 hemlösa vänersborgarna, som inkvarterades dels hos bönderna i de omgivande socknarna dels i militärtält som ställdes till förfogande av Kungliga Västgöta Dals regemente. Situationen förvärrades ytterligare av den nära förestående vintern.

Emellertid organiserades snabbt en nödhjälpskommitté för de nödlidande under borgmästaren Jonas Magnus Bergius ordförandeskap för de drabbades behov. Runt om i landet hölls insamlingar och soiréer på skilda orter, vars behållning översändes till de brandskadade. Detta var en vanligt företeelse och inbördes hjälp städerna emellan under de stora stadsbrändernas tid.

Viktigast på lång sikt — alla närliggande tragedier och svårigheter till trots — var att snabbt påbörja återuppbyggnadsarbetet. Den nya stadsplanen utarbetades av landshövdingen Paul Sandelhielm, översten och sedermera friherren Nils Ericson, mest känd för sina insatser som kanal- och järnvägsbyggare samt lantmätaren Carl Adamson. Redan knappa två månader efter brandkatastrofen förelåg den nya stadsplanen som stadfästes av Kongl. Maj:t 29 november 1839. I princip utnyttjade man den gamla planen med sin rutnätssupplemenbyggnad med rätvinkligt korsande

gator, en stadsplan som hade sin idémässiga grund hos renässansens arkitekter och stadsplanerare. Även om gatunätet i stort fick samma sträckning som tidigare infördes ett flertal nyheter som förändrade stadens ansikte. En av de viktigaste nyheterna var att man lade ut en kvartersbred brandgata i östvästlig riktning mellan Drottning- och Kungsgatorna. Härvidlag delades den nya staden i två ungefär lika stora hälfter och man kunde lättare stoppa eldsolyckor än tidigare. Det nu frilagda området hade tidigare till största delen varit bebyggt med bostadshus men kom till en början att endast innehålla två byggnader, nämligen residenset och kyrkan, som fick ett fritt och markerat läge. För övrigt byggdes denna brandgata upp med växlande öppna platser och parker, vilka kom att kallas Plantaget. Denna brandgata kom senare att visa sig behövlig vid framför allt två svåra bränder 1860 och 1870, då staden härigenom räddas från förnyad total undergång. År 1895 utgav notarien i drätselkammaren J.D. Bergström "Venersborgs historia" vari han skriver:

"Före ovannämnda brand (1834) voro inga offentliga promenadplatser eller plantager anordnade. Det nuvarande vestra plantaget var å 3:ne sidor bebyggt, hvilket delvis äfven var förhållandet med den 4:de, mot kyrkan vettande, sidan...." J.P. Hemgren skriver i sin bok "... Sedan stadens invånare något hemtat sig efter den allmänt öfvergående förstörelsen, börjades genast med planläggningen för stadens återuppbyggnade, dervid hufvudsakligt afseende fästades derpå, att, medelst en större öppning i midten af staden och föröfrigt genom reguliera och utvidgade gator samt trädplanteringar, om möjligt förekomma en total ödeläggelse för framtiden.Staden är således genom en 200 alnar bred öppning i midten, hvilken går från sundet eller stadens vestra sida, fördelad i 2:na hufvuddelar, och dessa åter i hvardera i 2:ne kvarter af den från söder till norr gående 30 alnar breda Edsgatan, hvilken är försedd med en dubbel rad växande löfträd. Den stora öppningen innehåller förutom Kungs- och Drottninggatorne, belägna närmast husraderna; hamntorget vid sundet, residenset med planteringar å ömse sidor, genomskärningen av Residensgatan, stora torget (27.888 kvadratalnar), Edsgatans genomskärning, gamla plantaget (färdiggjort 1841 å lika stor plan som torget) Kyrkogatans genomskärning, kyrkan med plantage å 3:ne sidor (jemväl å nära 2 tunnlands areal), Vallgatans genomskärning och nya torget) Kyrkogatans genomskärning, kyrkan med plantaget å 3:ne sidor taget i öster (innehållande cirka 1 $\frac{3}{4}$ tunnland) hvilket färdiggjordes år 1851".

Dessutom lade man ut Hamngatan vilken tidigare ej funnits . Området utmed gamla hamnkanalen, genom vilken all båttrafik gick fram till 1916 och allmänt kallades Sundet, var belamrat med magasin och sjöbodar. Härigenom hindrades man vid bränder att ha fri tillgång till vatten. Denna olägenhet försvann alltså i och med den nya gatan och kajmurarnas tillkomst. Av stor vikt var liksom bestämmelsen att bredda alla gator till minst 18 alnar (10,8 meter) och att s.k. ränntomter skulle löpa i öst — västlig riktning genom varje kvarter. Dessa stråk skulle ha en bredd av 22 alnar och fick ej bebyggas eller annorledes blockeras eftersom man genom detta arrangemang för första gången skulle komma åt bränder inne i kvarteren, något som varit omöjligt förut i den starkt sammangyttrade bebyggelsen. Torv-, halm- och spåntak förbjöds alldeles inomstaden och endast tegel, skiffer eller plåt fick begagnas som tak-täckning. Inte heller fick man bestryka vare sig hus eller staket med tjära. Likaså förbjöds alla eldfarliga verksamheter som brännerier, tjärkokerier, smältugnar m.m. inom staden. I den byggnadsordning som fastställes 9 maj 1835 anges dessutom följande:

”Vid Torgen, Kongs- och Drottninggatorne får ej hädanefter byggas annat än Boningshus till minst två våningars höjd. På alla Byggnader, som uppföras vid Kongs- och Drottninggatorne samt stadens torg, bör iakttagas, att facaderne vändas åt gatan eller torget... Boningshusen böra vara försedde åt Torgen och dessa gator med fönsterluffer till minst 2½ alnars höjd och tre rutor i höjden, med eller utan lös holz; äfvensom husen i öfrigt böra vara någorlunda prydliga och formenliga. Gödselstads får ej inrättas vid gata”. Dessutom uppmanades husägarna i denna byggnadsordning att stryka husen i helst ljusa färger. Detta skedde också, men sålunda att man målade gatufasaderna med vanligtvis vit, ljusgrå eller gul oljefärg medan gavlar som ej vette mot öppen plats samt gårdssidan ströks med den väsentligt mycket billigare Falu rödfärg. Detta är en företeelse som man fortfarande kan se på kvarvarande trähus utmed Plantaget.

Genom dessa nya regler och den nya stadsplanen skapades det område som sedermera kom att kallas kulturaxeln. Här fick man stadens första parker. Man samlade också en rad institutioner runt denna öppna plats. Kyrkan och residenset fanns ju redan och utmed gatorna lades rådhus, socitetshus, skola och gästgiveri och apotek. Sedan tillkom läroverket, stadshuset med stadshotellet och bankerna. Väl är att märka att i städer av Vänersborgs storlek rådhuset genomgående fått den mest dominerande platsen och utformningen. Här är det dock residenset som blivit den dominerande officiella byggnaden då det är frågan om Konungens befallningshavande och hans ämbetslokaler.

Torgen.

Längst västerut i kulturaxeln gränsade Fisktorget mot trafikkanalen och kom att med området utmed Hamngatan helt domineras av den livliga sjöfart som rådde på Vänern och den den 17 augusti år 1800 invigda Trollhätte kanal. Denna linje ökades väsentligt i betydelse sedan även Göta kanal färdigställdes och invigdes på 1830-talet. Framför allt dominerades Fisktorget av frakt- och passagerartrafiken. Man ser också här att Residenset och även det 1902 färdigställda Riksbanksbygget vänder sina huvudfasader mot kanalen och att man vanligtvis kom resandes till sjöss och inte närmade sig staden landvägen. Redan tidigt bör det förekommit fiskhandel här, men den var dock inte koncentrerad hit. I maj 1859 meddelas i Tidning för Wenersborgs stad och län: *"Att fiskhandeln inom staden hittills fått utöfvas ömsom på stora ömsom på nya torget, in- till stadens mest frekventerade byggnader och gator och i närheten af re- elare åbyggnader har medfört många obehag, isynnerhet vid tillfällen då temperaturen omvexlat från frost till mildväder. Att så skett hittills, då ingen annan lämplig plats till nämnde rörelses bedrivande funnits, har man måst konsiderera, men nu, då ett annat förhållande inträffat, ge- nom hamntorget försättande i komplett skick, är det icke utan skäl, som man väntar sig ett förändrat anordnande i hvad beträffar handeln med såväl saltsjö- som annan fisk. Under nu tilländalupna befälsmöte hafva fiskare varit tillsagde att sälja sin fisk nere vid hamnen. Sådant har låtit sig göra utan allt förfång och köpare hafva ingalunda saknats äfven å detta nya försäljningsställe..... Man har redan gjort denna framställning i det hopp hädanefter, öfver promenad öfver stadens torg och i dess bäst bebyggda delar, undgå att besväras af stinkande och ve- dervärdiga ångor..."*

Vid Fisktorget anlades även 1841 en tvättbrygga där stadens tvätter- skor kunde skölja sin tvätt. Denna fanns kvar på platsen till långt in på 1900-talet tills dess vattnet blev otjänligt för denna verksamhet. Man hade även här i kajmuren en nedsänkning där man kunde leda ner häs- tar för vattning men också använda som tilläggsplats för färjor vid de tillfällen då bron var satt ur spel.

I början av 1840-talet uppfördes av handlanden Abraham Spaak vid Fisktorgets norra sida ett trevånings tegelhus som pendang till den bygg- nad Carl Adolf Malm uppfört i hörnet Hamngatan — Kungsgatan. Handlande Spaak sålde sitt hus i början på 1850-talet. Denna byggnad

kom att innehålla en rad verksamhetsgrenar. Delar av huset användes till magasin åt Wenersborgs Bayerska Bryggeribolag, grundat 1859, varifrån man sålde bayerskt öl såväl på halv- som helbutelj och på fat. Dessutom hade man en utskänkningslokal för bolagets produkter. Man annonserar om *"Att serveras och förtäras på stället i dertill afsedt och inredt serskildt rum: Helboutelj 18¾ öre eller 9 skr:mt, halfboutelj 10 5/12 öre eller 5 sk. d:o"*.

Magasinet och utskänkningslokalen som omhänderhades av handlaren C. Friberg slog upp sina portar för allmänheten julafton lördagen 24 december 1859. Emellertid hade herr Friberg en konkurrent i samma hus. Även Wenersborgs Brännvinsminuteringsbolag drev sin verksamhet här. Man annonserar samtidigt om sitt tämligen inventiösa lager av spirituösa drycker som man sålde per kanna. Förutom vanligt renat brännvin hade man bl.a. kummin-, pommerans- och Falu-brännvin och svensk cognac samt olika kvaliteer bourdeauxviner och champagne, Batavia-och fin Amsterdamarrac, S:t Croix- och Jamaicarom, samt Curacau, Whisky och liquerer m.m. samt 22-gradig polersprit. Inte nog med denna omfångsrika verksamhet i Strömmerska huset utan man hade även en utminuteringslokal tvärs över torget i det ovan nämnda C.A. Malm's hus, då ägt av brukspatron Nordström på Önafors.

När sedan A.F. Strömmers förvärvat fastigheten hade han hotell- och restauration i huset. Han byggde 1871 Strömsborg och arrenderade även Kasens utvårdshus liksom stadshotellet.

Stora torget mellan plantaget och residenset fick sin utformning efter branden 1834. Dessförinnan hade det bara varit hälften så stort då delen mot Edsgatan varit ett bebyggt kvarter i vilket det allra första rådhuset låg när Vänersborgs anlades. Rådhuset kom emellertid snart att uppföras på nuvarande residenstomtens norra del. Det gick förlorat i stadsbranden och återuppfördes sedan på annan plats. Torget har varit en av de platser som tidigast stensattes och detta troligen före förra seklets mitt och omstensattes 1868. Omkring 1854 synes Drottning- och Kungsgatorna såsom bland de första gatorna ha blivit stensatta och fått trottoarer och dessutom försedda med nedlagda avloppstrummor.

Torget har fungerat som centrum för de bönder som försålt jordbruksprodukter och kreatur och för de återkommande tre årliga marknaderna, något som gjorde stensättningen outhärlig. Vid dessa marknader var det vanligt att även hantverkare från andra städer kom tillre-

sandes och hyrde in sig i husen framför allt runt torget och där utbjöd sina varor, varför handeln inte enbart var koncentrerad till själva torgplatsen. För att ha kontroll på torghandlarna krävdes att dessa skulle avhämta poletter hos drätselkammaren.

Vad renhållningen på stadens torg beträffar så annonserades i februari 1844 sålunda: *Thorsdagen den 22 dennes kl. 10 f.m. kommer genom offentlig auktion härstädes att utbjudas renhållningen på stadens torg under innevarande år och för den händelse antagligt bud härå ej göres utbjudes spillningen till afhämtning under samma tid, hvilken på stadskassans bekostnad hopsamlas. Villkoren blifva auktionstillfället tillkännagifna*”.

Ytterligare ett torg fanns i staden, nämligen det s.k. Kotorget, beläget i kulturaxeln utmed Vallgatans östra del, där det upptog ungefär halva kvarteret vid sidan av Östra Plantaget. Hit flyttades all kreaturhandel. Då läroverkets nya hus uppfördes 1867-1869 försvann detta torg och omändrades till skolgård. Förutom att kreaturhandel förlades under en del av 1840-talet stadens fiskförsäljning till denna plats.

Residenset.

Det nuvarande Älvsborgs län bildades 1679—1680. Genom en lång rad omständigheter dröjde det ända intill detta sekels slut innan landshövdingen och länsstyrelsen fick en behövlig ämbetsbostad resp. ämbetslokaler. Detta residens kom att stå i endast ett halvsekel innan det utdömdes och ersattes med det nuvarande, eller rättare sagt halva det nuvarande. När hovintendenten Carl Hårleman, landets främste arkitekt och ledare för slottsbygget i Stockholm passerade Vänersborg 18 maj 1750 skrev han i sin dagbok: *”Landshöfdingesätet i Wenersborg ej längesedan af trä uppfördt men äfven så illa bygt, som sådant bruk borde längesedan aldeles vara utdömt, är redan i det förfallna stånd råkat, att med första behöfva blifva med en varaktig byggnad ärsatt. Wi afmätte fördenskull grunden, som syntes vara försvarlig och kunde tåla en svårare åbyggnad...”*. Hårleman som utfört typritningar till indelningsverkets samtliga militärboställen, förutom en lång rad ritningar till andra offentliga byggnader fick i uppgift att utföra ritningar till ett nytt landshövdingeresidens i Vänersborg. Dessa godkändes 1751 och tre år senare stod det nya residenset klart. Denna byggnad var en typisk repre-

Vänersborg, Residenset.

Residenset och Fisktorget vid seklets början. T.h. skymtar tvättflotten.

sentant för tidens smak. Det var en stenbyggnad med mittrisatit och mansardtak. Emellertid var det bara hälften av det nuvarande residenshuset. Byggnaden låg på södra delen av tomten och klarade sig genom brandkatastrofen 1834 så när som på att de bägge flyglarna skadades så svårt att de fick rivas. Länsstyrelsens verksamhet växte och redan 1836 uppgjorde arkitekten E. Enander ett förslag till tillbyggnad vilket dock ej godkändes. Senare uppsattes ett nytt förslag av kanalbyggmästaren P. Wallström som obetydligt retucherades av arkitekten Carl Gustaf Blom Carlsson. Tillbyggnaden resulterade i att residenshuset drygt fördubblades norrut. Härlemans fasadindelning behölls och upprepades men hans mansardtak ersattes av ett lågt valmat tak försett med en låg attika prytt med lilla riksvapnet på fasaden mot hamnen. Byggnadsarbetena utfördes 1843 och lämnades på entreprenad till handlanden C.A. Malm på Nabbensberg där han förutom jordbruket drev ett tegelbruk. Hundra år senare 1943—1944 tillkom så de båda nuvarande flyglarna.

Plantaget.

I och med brandgatans utläggning fick staden sin första offentliga park som tillsynes redan tidigt fått benämningen Plantaget. Arbetena med att försköna detta område har tagit form redan tidigt. Först var det kyrkoplantaget som fick sin parkutformning. Innan branden hade det norr och öster om kyrkan, alltså utmed Drottninggatan och Vallgatan varit ett rätt stort antal privata tomter med bostadshus. Kyrkan hade emellertid från stadens grundläggning legat på ungefär samma plats som den nuvarande. Planteringsarbetena har som synes tagit fastare form 1837 ty då annonseras den 21 juli i Wenersborgs Tidning: *"Som plantering innevarande år kommer att företagas öster om stadens kyrka, men derstädes finnas upplagde åtskillige byggnadsämnen vara så väl ägarna härtill, som de, hvilka hafva sten och grus efter nedbrända hus och byggnader qvarliggande å nämnde plan, härmed förständigade, att inom en månad härefter, eller sednast å lördagen den 22 juli hafva samma materialier borttagne, så vidt de ej kunna visa sig hafva vederbörligt tillstånd att få dem längre qvarliggande, i annat fall bortskaffas de på ägarens bekostnad. Wenersborg å Rådhuset"*.

Redan tidigare under detta år hade ett stort musikevenemang gått av stapeln i kyrkan för att man skulle få in pengar till denna förskönande trädplantering dels i plantaget men även på Edsgatan. I Wenersborgs Tidning finnes att läsa: *"Christi Himmelfärdsdag den 4 nästkommande maj uppföres uti Wenersborgs kyrka af Musiköfningssällskapet med biträde af Kongl. Westgötha Dahls regementes musikcorps Haydens oratorium Skapelsen. Inkomsten af denna consert kommer att öfverlemnas till drätselkammaren för att användas till trädplantering i staden. Concerten börjas precist half 5 efter.midd. och dörrarne öppnas kl. 4. Entrée-biljetter à 32 sk. b:co försäljas hos hr handelsman Svedberg och vid ingången. Man har trott sig bereda åhörare en agrement genom att föranstalta om tryckning af orden till bemälte oratorium, hvilka finnas att tillgå på samma ställen som biljetterna för 8 sk. b:o exemplaret... Fredagen den 5 nästkommande maj anställes Assemblée å nuvarande rådhuslokalen, hvaraf behållna inkomsten kommer att disponeras till samma ändamål som consertens..."*

Efter dessa evenemang skrev tidningen: *"Christi Himmelfärdsdag .. gafs uti Wenersborgs kyrka... dervid Haydens oratorium Skapelsen uppfördes till förmon för trädplanteringar i staden och till samma ända-*

mål kommer behållna inkomsten af den påföljda dagen anställda assembléen att användas. Desse högtider voro talrikt besökte ej mindre af stadens innevånare än af ståndspersoner från kringliggande landsort och nästgränsande städer, så att man genom de vackra konsternas medverkan kommit det åsyftade ändamålet, stadens försköning, betydligt närmare, hvarjemte säkert mången skall instämma i den reflexion att vår unga musikförening, i en större skala, än man vågat hoppas, aflagt ett icke så snart förgätet prof af framsteg och utveckling och att äfven själsbildande nöjen ingalunda äro för detta samhälle främmande". I en insändare undertecknad "Uppmärksam åhörare" står: "...För att säga sanningen, fruktade jag verkligen, att jätteföretaget att gifva Skapelsen skulle öfverstiga Sällskapets krafter. Jag blef likväl angenämt bedragen i min förmodan och öfverraskades högeligen af den förträfflighet, hvarmed det hela exeqverades. Såväl solopartierna som terzetterna och duetterna sjöngos med mycken virtuositet och behag..." Sammanlagt blev behållningen från konserten och assembléen 346 riksdaler 27 shilling sedan omkostnaderna fråndragits.

Ett par år senare stod Västra Plantaget färdigt med sina trädplanteringar och parkanläggningar och bör från början ha blivit en livligt uppskattad oas. Från början var båda plantagen omgärdade av staket och häckar för att stadsinvånarnas kreatur på väg ut till och hem från sina beten inte skulle ge sig in i planteringarna till skada för dessa. Framför allt var man rädd att de skulle beta av gräset ty långt in på 1860-talet auktionerade man ut höskörden där varvid hälften av inkomsterna tillföll staden och hälften kyrkan.

Mitt i Västra Plantaget lyser om mörka kvällar den stora gjutjärnskandelaber som ursprungligen var avsedd för gas. Man hade tidigare haft offentlig belysning med tranlampor som beslutats 1838. Dessa ersattes av s.k. Argandska lyktor. Ingendera av dem gav så mycket ljus, varför det blev en väsentlig förbättring då ett gasverk började uppföras 1865 i hörnet Vallgatan — Norra Järnväggsgatan. Härigenom kunde gasljus införas som gatubelysning, vilken i sin tur helt ersattes av elljus 1924. År 1867 hade turen kommit till den stora lyktan i Plantaget, vilken redan från början kom att få öknamnet Mandråparen. Dessvärre gjorde den skäl för namnet. När man 11 oktober 1867 arbetade med att sätta upp lyktan brast den upphissningsanordning som den firades upp i och föll till marken. En av mannarna, den 44-årige arbetskarlen Johan-

nes Andersson hann inte undan utan klämdes till döds under den tunga gaskandelabern. I tidningsreferatet sägs bl.a. att han var ogift och sålunda slapp efterlämna familj som hamnat i små omständigheter. Emellertid lyckades man anskaffa nytt materiel så lyktan strax därpå kom på plats.

De båda kanonerna i Plantaget framför kyrkan är inga martialiska symboler och vapen som använts i krig. Efter branden 1834 satte man här upp ett par larmkanoner för alarmering vid eldsvådettillbud. Dessa visade sig alltför klen dimensionerade, varför de inte hördes tillräckligt bra. År 1856 uppsattes de nuvarande i dess ställe för att med sina skott larma om den fara som alltid låg på lut i landets trästäder. Dessa nya kanoner var en donation av den vänersborgske skeppsredaren Carl Johan Andersson, vilken drev rederiverksamhet och skeppsbyggeri vid först Dyviken (nuv. stationsplan) och sedan vid Tenggrenstorp. Kanonerna var i bruk till in på detta sekel.

Stadens första staty kom helt naturligt att 1914 uppsättas i Plantaget. Det var bildhuggaren Johan Petter Molins Bältesspännarna. Dennes broder Karl Fredrik Molin död 1857, var stadsläkare i Vänersborg. Denna staty var ett zinkexemplar som utrangerats av Göteborgs stad, som

Torget, residenset och den 1914 uppställda Bältesspännarna på 1920-talet.

ersatt den med en bronskopia, vilken numera står uppställd mitt för Stora Teatern. I Vänersborg placerades verket i Plantaget vid Edsgatan men flyttades 1936 till platsen framför museet för att lämna plats för bysten av landshövding greve Erik Josias Sparre.

Fyra år efter att Bältesspännarna satts upp lät man i Plantaget uppföra den första musikpaviljongen här. Man hade sedan gammalt en tradition med musikkonsertering som allmänt nöje som framför allt upprätthållits av det gamla Kungl. Västgöta Dals regementes musikkår och Skarpskyttekåren, som strax efter sitt bildande 1861 startade en orkester.

Längst i öster anlades så 1851 det sedemera s.k. museiplantaget, av vilket det numera inte återstår så mycket efter Huvudnässkolans tillkomst.

Kyrkan.

Stadens kyrka har haft sin plats på samma tomt ända sedan stadens grundläggning. Däremot har eld och fiendehärjningar gått hårt fram över den och förstört vad tidigare generationer byggt upp. I den stadsbrand som drabbade Vänersborg 24—25 september 1777 gick även kyrkan förlorat. Man lyckades rädda kyrksilvret men för övrigt gick merparten av inventarierna förlorade med själva byggnaden. Arkitekten Thure Wennberg uppgjorde ritningar till en ny kyrka, den fjärde i stadens historia, och den uppfördes 1783-1784. Den invigdes 25 augusti 1784 av kontraktsprosten, kyrkoherden i Särestad Brynolf Brisman. Kyrkoherdeposten i Vänersborg stod vid detta tillfälle utan innehavare då kyrkoherden Sven Elgh avlidit 1783 och Johan Halén, hans efterträdare inte tillträdde tjänsten förrän 1786. Stora högtidligheter beledsagade kyrkans invigning. Landshövdingen Michael von Törne inviterade stadens honorarios på middag på residenset och då konungens skål utbringades vid middagen, avlossade man över 100 skott från kanoner som ställts upp på torget. Dessutom lät borgerskapet avskjuta gevärssalvor.

Dessvärre var kyrkan långt ifrån färdig utan mycket tarvades av arbete på såväl exteriör som interiör. Tornbyggnaden fick anstå och stod inte klar förrän 1799 och först 1816 fick spiran sin koppartäckning.

Vid branden 1834 var vänersborgarna återigen nära att mista sin kyr-

Vänersborgs kyrka med 1865 års korfönster, vilka igenmurades 1925.

ka. Bebyggelsen låg nära, båda strax norr och öster om byggnaden, varför eldbränder for upp och antände taket två gånger. Emellertid varsnade snickargesällen Johannes Pettersson faran, tog sig upp på taket och lyckades med lövruskor doppade i vatten, som hissades upp till honom, rädda kyrkan från total undergång.

Kyrkan kom dock framdeles att anses allt för dålig och man diskuterade livligt en nybyggnad. Genom dålig dränering var hela kyrkobyggnaden starkt fuktskadad. Man anmodade arkitekten Adolf Wilhelm Edelswärd att framlägga en ritning på en ny, nygotisk kyrka. Han skrev i sitt utlåtande om kyrkan tämligen beska sanningar: *"Enligt anmodan den 17 december 1858 tagit Wenersborgs kyrka i ögnasikte, för att kunna yttra min åsikt om lämpligheten af ifrågavarande kyrkas reparation och utvidgning... Byggnaden företer uti arkitektoniskt hänseende en så ytterst bedrövlig anblick, att äfven för den i kyrkobyggnadskonsten alldeles oinvidde måste framstå stötande. ... Inre planen utgör ett virvarr ... stil eller sammanhang i det hela spåras förgäves..."* Dessa och ytterligare nedsättande yttrande till trots om den befintliga kyrkan bestämde sig sockenstämman att behålla sin kyrka och låta reparera den. Repara-

tionen igångsattes under sommaren 1859 och gudstjänsterna förlades till stora salen i socitetshuset beläget på sedemera stadshotellens tomt. Under den tid som denna sal användes för detta sakrala ändamål bestämde man att baler, soiréer, konserter, assembléer och andra världsliga nöjen, till vilka lokalen egentligen var ämnad inte skulle få förekomma där. Man blev dock tämligen förskräckt när reparationsarbetet sattes igång ty hela golvet befanns vara nästan helt uppruttet och de stenpelare som i grunden bar upp det till större delen nedfallna. Vad som framskymtar i stadens tidningar verkade man på sina håll ångra sig att man inte valt nybyggnadsförslaget då reparationerna blev mycket omfattande på både golv och tak. Taket hade sedan länge åsamkat bekymmer genom att det vid regnväder regnade in och bildades vattenpölar på bänkar och golv. Under arbetena med grunden gjorde man en hemsk upptäckt: *”Vid rifningen av golfvet i kyrkan påträffades sistlidne gårdag skelettet efter ett nyfödt barn, som blifvit utifrån instuckt i ett draghål. Det hade varit omlindat med linne och gråpapper. Omlindningen var temligen väl bibehållen, men af fostret fanns icke vidare kvar än benbyggnaden. Man kan deraf sluta att några år tilländalupit sedan det samma på detta sätt blifvitt lagt å lönn”*. Detta kan synas hemskt enligt

Kyrkans inre innan 1925 års restaurering.

vår tids bedömningssätt men sådana fynd var förr inte ovanligt. Odöpta barn ansågs som hedningar och fick därför inte en enligt kyrkolagen s.k. hederlig begravning utan det döda barnet skulle utan följe föras till kyrkogården, där det måste läggas i dess nordligaste del. Man fick inte föra liket genom kyrkogårdsporten utan skulle det lyftas över muren. Dessutom fick det ingen ringning vid begravningen. På samma sätt behandlades dödfödda barn. Man ansåg det vara en svår olycka om någon fick en sådan begravning varför man på alla sätt försökte förbättra situationen. Härigenom var det mycket vanligt att man stoppade in barnlik genom lufthålen till kyrkans grund för att sålunda rädda barnets själ.

På hösten 1859 var reparationen färdig och måndagen 10 oktober skriver man i Tidning för Wenersborgs stad och län: *”Sedan frågan att ombygga och utvidga vår kyrka icke vann gehör, har en större reparation måst företagas, som pågått under innevarande års sommar och är denna reparation nu så långt framskriden att kyrkan med nästa söndag kan åter upplåtas... Beträffande reparationen i kyrkan, så har densamma i anseende till kyrkans förfallna skick, måst utsträckas längre än man anade... Så hafva alla fönstren, hvilka förut voro mörka och dragfulla med små i bly infattade rutor, blifvit utgjorda och försedda med större rutor; golfvet har blifvit omlagt och försedt med mellanskär och fyllning, så att detsamma nu är dragfritt. Det är föröfrigt af dubbla plankor i koret och gångarne. Bänkarne, hvilka förut varit höga och gäfvö kyrkan ett tungt utseende, hafva vid återuppförandet blifvit sänkta till ordinär höjd... Vapenhuset erhåller nytt golf och uppsåtsas och häfven åt det yttre har byggnadskommittén egnat sin uppmärksamhet, derigenom att en vacker portal bygges öfver kyrkans nakna ingång...”*. Året därpå installerades ny orgel och 1865 vidtogs återigen nya ingrepp då läktaren över altaret togs bort och man högg upp tre fönster i korväggen. Denna återställdes 1925 då den ursprungliga altaruppsatsen åter sattes upp och det kors med törnekrona som prytt altaret togs bort.

En annan sak som under senare delen av förra seklet vållade debatt var bortauktioneringen av platserna i kyrkan vilket skedde årligen. Härigenom kunde visserligen var och en som var stadd vid kassa försäkra sig om en sittplats. Dock hade många inte råd och alla kunde heller inte beredas plats. Dessutom väckte det ont blod när innehavaren av en plats inte utnyttjade den, medan andra fick stå. Visserligen fick andra inta en ledig plats en stund efter gudstjänstens början, något som dock verkade högst störande på andakten.

Läroverket.

Redan före branden hade en apologistkola funnits i Vänersborg, belägen i nordöstra delen av nuvarande Västra Plantaget. Under stadens uppbyggnad fick skolan likt andra institutioner och privatpersoner finna sig i att utnyttja provisorier. År 1841 påbörjades ett nytt skolhus i hörnet Drottninggatan—Östergatan. Byggnaden stod färdig 1842 och invigdes 1844 av kung Oscar I, som på våren uppstigit på tronen efter sin fader. Dagen innan hade kungen invigt den ombyggda Trollhätte kanal. I bottenvåningen fanns grupperade kring förstugan skolsalarna för

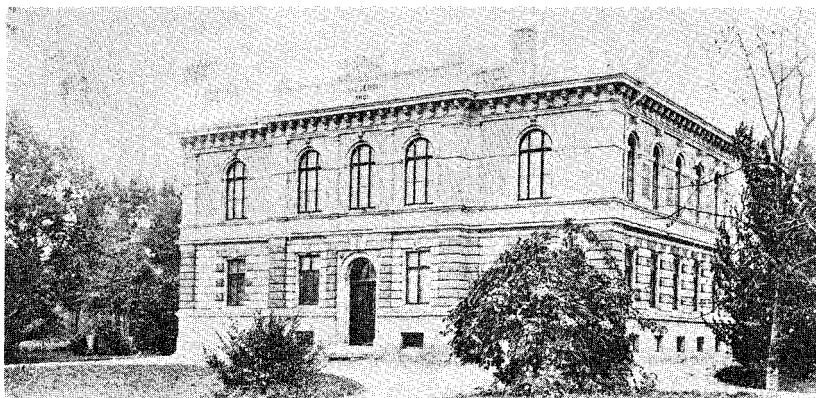
Det 1869 invigda Högre allmänna läroverket. 1934 försågs det med en tredje våning. Dess skolgård föregicks av det s.k. Kotorget.

de fyra klasserna samt bibliotek. Övervåningen bestod av tjänstebostad åt rektor som hade tre rum, pigkammare och kök medan de övriga lärarna s.k. kollegorna båda hade var sitt enkelrum. Skolan blev dock för liten och 1867 påbörjades den nya läroverksbyggnaden i Museiplantaget, vilken stod klar på hösten 1869. Invigningen förrättades med stor pompa av skolans ephorus biskop Butsch i Skara med flertalet av stadens honoratiores närvarande i skolans högtidssal, där ett anslående musikprogram inramade akten. Musiken leddes av musikdirektören vid

Västgöta-Dals regementets Otto Henrik Bergqvist och solosången exeve-
rades av fru Hilda Björkqvist f. Sandels. Båda dessa var från sekelmit-
ten och framåt framstående personer inom stadens ovanligt livliga mu-
sikliv. Sedan invigningen förrättats gavs middag på det likaledes nyin-
vigda stadshusets (stadshotellsbyggnaden) solennitetssal. Läroverks-
byggnaden, som ritats av arkitekten P.M. Stenhammar, uppfördes i två
våningar men blev 1934 påbyggt med en tredje våning. Det revs sommar-
en 1963. Den gamla skolbyggnaden omändrades till annex, som inne-
höll biologi-, fysik-, kemisalar och 1914 påbyggdes även där en våning
som kom att innehålla musik- och teckningssalar. Även denna byggnad
skattade åt förgängelsen 1963. På platsen uppfördes Huvudnässkolan
som till en början inhyste realskolan och gymnasiet. Realskolan för-
svann i och med skolreformen och gymnasiet flyttades till Torpa. I maj
1968 avlade man för sista gången studentexamen enligt det gamla syste-
met varefter också gymnasiet lämnade kulturaxeln.

Museet.

Vänersborgs museum blev den sista institution som kom att placeras i
Kulturaxeln. Idéen till ett museum hade grott hos flera under lång tid.
Den tändande gnistan till dess förverkligande var dock den samling fåg-
lar som vänersborgaren Axel W. Eriksson sammanbragt i nuvarande
Sydafrika och Namibia. Dit hade han kommit 1865 för att vara den an-
dre store vänersborgske afrikaresenären, Charles John Andersson be-

Museet uppfört av arkitekten A. Küger 1885-86 på bekostnad av Adolf Andersohn.

Kulturaxeln och södra stadsdelen samt gamla hamnen det s.k. Sundet i 1960-talets början.

hjälpig. Denne dog emellertid redan 1867 efter att gjort stora insatser vid undersökningen och kartläggandet av sjön Ngami och floderna Kunene och Okavango. Eriksson fortsatte hans verk och blev där till sin död 1901. Båda var stora ornitologer. Den samling som Axel Eriksson sammanbragte var en så gott som komplett uppsättning av de fågelarter som då häckade i detta område. Genom hans stora vetenskapliga insikter och kunskaper kunde han klassificera dem och förde noggranna anteckningar om dem, vilket gör dem vetenskapligt värdefulla idag. Såväl Andersson som Eriksson upptäckte förut okända fågelarter som de artbeskrev och vilka också uppkallades efter dem. Det oroadde Eriksson vad som skulle hända samlingen efter hans död. Tanken låg nära att donera den till staden, som dock inte hade plats för den vilket heller inte läroverket hade. Han entusiasmerade bland andra Hjalmar Lindedahl och spannmålshandlaren Adolf Andersohn. Denne, vilken själv hade stora kulturhistoriska samlingar donerade medel till museibyggnadens uppförande och inredning. Huset ritades av den i västsverige mycket anlitade Göteborgsarkitekten August Krüger och uppfördes 1885-1886.

Härigenom är Vänersborgs museum det enda museum utanför Stockholm, som är ritat och uppfört som museum under 1800-talet. Byggnaden är uppförd i nyrenässans och efter förebild från de stora museerna i Dresden, München och Berlin och har ännu kvar sin ursprungliga inredning. Den främsta fjädern man hade i sin hatt var den Erikssonska fågelsamlingen men snart fick museet en samling nordiska fåglar och dessutom mineraler. Detta är en märklighet när man vid denna tid koncentrerade sig på enbart kulturhistoriska museer medan man här kombinerade ett natur- och kulturhistoriska museum. En lång rad olika samlingar donerades till det nya museet som därigenom kom att få en mycket vid inriktning.

KÄLLOR.

Otryckta:

Vänersborgs Musei arkiv:

Borgmästare Bertel Hallbergs arkiv.

Tryckta:

Bergström, J.D.: Vänersborgs historia. Vänersborg 1895.

Brandordning för staden Wenersborg. Vänersborg 1857.

Byggnadsordning för staden Wenersborg. Vänersborg 1847.

Cedergren, K-G.: Stadzens gata och dess accessoarer. Vänersborg 1933.

Corin, C-F. — Hasselberg, G.: Vänersborgs historia I-II. Göteborg 1944.

Hagberg, L.: När döden gästar. Stockholm 1937.

Hemgren, J.P.: Wenersborgs historia från dess grundläggning till närvarande tid. Vänersborg 1859.

Lindedahl, Hj.A.: Vänersborgs historia och Vänersborgshistorier. Vänersborg 1927.

Paulsson, G.: Svensk stad. Stockholm 1950.

Tidningar:

Tidning för Vänersborgs stad och län.

Wenersborgs Tidning.

Wenersborgs Weckoblad.

Stellan Granat 1948 i Vänersborg. Studentexamen vid läroverket i Vänersborg 1968. Fil.kand med ämnena konstvetenskap, etnologi och arkeologi särskilt nordeuropeisk. Anställd 1975 vid Älvsborgs läns museiförening numera Älvsborgs Länsmuseum.

Några minnesbilder från 40 år med skofabriken i Vänersborg.

av Hadar Karlson

En solig dag i början av september år 1926 stod trettonårige under-tecknad Hadar i kontorsentrén till Skofabriken, ditrekommenderad av en ungdomsledare. I min något darriga hand fanns avgångsbetyget från folkskolans klass 6 och efter att jag skrivit mitt namn som stilprov på betygskuvertet fick jag chansen att börja som kontorsspringpojke. Den 31 oktober 1966 slutade jag efter 40 år och hade intill dess givits förmånen att få arbeta med olika uppgifter, i slutskedet som försäljningschef.

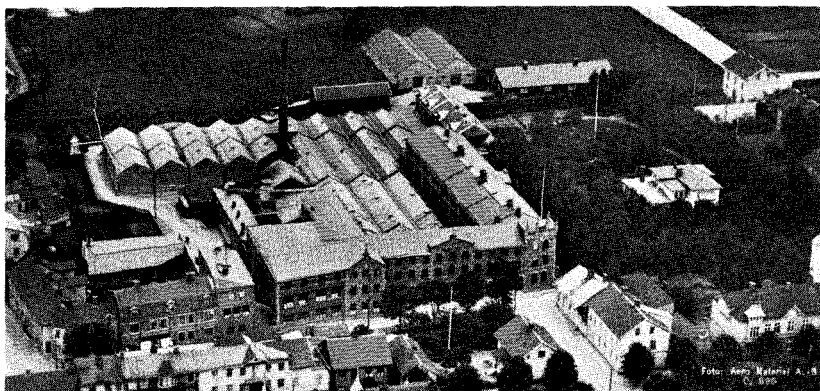
AB A F Carlssons Skofabrik i Vänersborg, landets största och äldsta, påstod vi helt korrekt, var i verksamhet från 1860-1969.

Upplevelsena på och i anslutning till skofabriken var verkligen omfattande, stimulerande, ja, rent av livsavgörande för mig.

Att undan för undan få förtroendet att pröva på och utföra olika arbetsuppgifter på kontors-, produktions-, expeditions- och försäljnings-sidan, innebär vid en stund av stilla eftertanke, att minnena är så många och varierande att det känns svårt att systematiskt fånga in dem alla. Låt mig försöka med en viss ämnesgruppering omkring människor, produktionsteknik, varumärken o.s.v.

A F C, grundarens Anders Fredrik Carlssons initialer, var under många år det sammanhållande och dominerande fabriksmärket, som fanns stämplat i botten på alla typer av skor.

CRISPIN blev namnet på en randsydd herrsko av extra hög kvalitet ifråga om material och påkostade modeller. Även om det är åtskilliga decennier sedan sådan tillverkning upphörde, finns det fortfarande her-rar i mogen ålder som med förtjusning talar om sina Crispin-skor. Den helige Crispi'nus var skomakarnas skyddshelgon.

AKTIEBOLAGET A.F. CARLSSONS SKOFABRIK

BLENDA var en randsydd damsko också av extra hög materialkvalitet och med förlängd bakkappa och förstärkt hålfot, en ortopedisk fotvänlig sko.

WEBE damskor, genomsydda och agobottnade.

SVALA var märket för lätta, sommarbetonade, genomsydda och agobottnade damskor.

BORE representerade pjäxor tillverkade av kraftigt material, väl lämpat för snö och vinterkyla.

MERKUR blev i ett senare skede, betingat av nödvändig rationalisering, samlingsmärket för hela produktionen.

I ett tidigare skede av skofabrikens verksamhet var produktionen uppbyggd på ett brett register av botteningsmetoder och innefattade skor för såväl barn, ungdomar, damer och herrar.

Det kan vara svårt att meningsfullt söka skildra vad olika tillverkningsätt innebar, men låt mig nämna några typer av varierande botteningsmetoder.

BECKSÖMSYDDA — RANDSYDDA — DURCH- eller GENOMSYDDA — PLIGGADE — VÄNDA — SANDALSYDDA — AGO eller KLISTRADE.

Ett så brett produktionsregister som också, som jag redan nämnt, innefattade skor för alla åldrar, innebar att våra kunder i betydande omfattning kunde köpa sitt behov av skor till större delen från Vänersborg.

Trivsel och berikande gemenskap upplevdes som värdefulla inslag i arbetet och de många, många som fanns i fabrik och på kontor har som enskilda människor givit mig outplånliga minnen. Att nämna alla som jag minns från en 40-årsperiod tillhör det omöjliga men låt mig påminna om **några namn från de första åren av min anställning.**

Företagscheferna tillhörde släkten Carlsson och min första chef var fabrikören Gustaf Carlsson, timid, vänlig och aktiv. Dessa egenskaper var ett typiskt släktdrag och fanns även hos de senare cheferna bröderna Carl-Anders och Elof Carlsson samt deras kusin Carl-Gustaf Carlsson. I ett senare skede arbetade ett syskonbarn till dem, civilingenjör Göran Koch, också i företagsledningen. Delägaren fabrikör Gunnar Carlsson var även under många år verksam i rörelsen. Under en period på 20-talet hade företaget anställt disponent Johannes Alexandersson, som var mycket dugande men också temperamentsfull och ofta inför "öppen ri-då" lät de anställda oavsett tjänsteställning få del av temperamentsutbrott.

Tekniskt produktionsansvariga var under många år verkmästare Robert Kaltöfen, som vid sin bortgång ersattes av Wilhelm Stoll och senare av hans son Gunnar Stoll. Sedermera var Torsten Gulz som driftchef helt tekniskt ansvarig för produktionen.

I fabriken fanns på olika uppgifter vid den tid jag förut nämnde bl.a. förmännen Edvin Johansson och Oscar Andersson, båda i TILLSKÄRNINGEN. Axel Larsson på SKINNLAGRET och hans broder Ernst Larsson i NÄTLINGEN. I STANSNINGEN hade Axel "På Fyran" Johansson och Karl-Johan Gustafsson ansvaret och i BOTTNINGSAVDELNINGARNA fanns Alfred Johansson, Viktor Herlogsson samt Albert Johnsson och hans söner Karl och Arvid Johnsson. Gunnar Strand och Nils Andersson hade förmansansvar i UTPUTSNINGSAVDELNINGARNA medan Anders Hallqvist residerade i DRESSNINGEN. På SKOLAGRET fanns Gust. E. Carlsson "med skägget" och för KARTONGAVDELNINGEN hade vid denna tidpunkt John Carlsson chefskapet.

En mycket viktig faktor i skoproduktionen var modellarbetet som in-
nebar hänsyn till Vänersborgs-fabrikatets struktur samtidigt som det gällde att vara med i den allmänna modeaktualiteten. Modellörerna Albin Carlsson, Peter Emmerich och Gustaf Sjöberg svarade för idé- och formgivning i samarbete med företagets egen MODELLVERKSTAD,

där bl.a. Harry Johansson, senare modellör, var verksam. Alla dessa avdelningsansvariga var helt beroende av de många duktiga män och kvinnor som med ansvar och verklig yrkesskicklighet fullgjorde olika arbetsmoment och som tillsammans resulterade i en Vänersborgs-sko, uppskattad och eftertraktad landet över. Merkur-skor levererades också till Norge, vilket kanske inte var så märkvärdigt, men att försäljning och leverans förekom även till Ryssland under 1960-talet var dock mycket unikt. Detta var ett resultat av samarbete med vänersborgaren Stig Ericsson, som hade lyckats att öppna försäljningskontakt med Ryssland även för andra varor än skor.

På kontoret tjänstgjorde Ernst Lundberg som kontorschef och Henric Werner som inköpschef. Kassörens namn var Richard Carlsson och bland bokhållarna, fin titel vid denna tid, fanns Torsten Jarl, John Holm, Einar "Grebsten" och Carl Olsson, söner till Adolf Olsson, en trotjänare vid företaget. Olof Jägerholm och Hugo Andreasson hörde även hemma bland bokhållarna tillsammans med systrarna Hellman, Ella och Karin, samt Anna Falk, Karin Thun och Gun Carlsson, senare gift med disponenten Elof Carlsson.

På försäljningskontoret fanns försäljningschefen Hilmer Larson och hans broder Henry Larson samt Ragnar "Raije" Larson, Hulda Ehrling och Karin Halldin. Ansvarig för KEMISK avdelning med bl.a. färgtillverkning var Axel Behrns och för MEKANISKA VERKSTADEN chefade Axel Dahmé.

I en förmans-uppgift för MATERIALLAGRET och utarbetande personal tjänstgjorde Lars Kihlström.

Under några år hade jag ansvar för ett RESERVDELSLAGER och detta innebar för mig en ur teknisk synpunkt mycket värdefull period. Närheten till maskiner och produktion gav kunnande som inte minst under försäljningsarbetet var av mycket stort värde.

Men, och detta är kanske det ur min personliga synpunkt mest värdefulla, jag kom i närkontakt med praktiskt taget alla som arbetade i olika uppgifter i fabrikationen. Detta var berikande. Det vore frestande att också här räkna upp namn, men oftast kom bara "smeknamn" (öknamn) till användning. Men kvar i mitt minne finns dom, dessa originella, pålitliga skomakare och verkligt duktiga skofabriksarbetare, som kunde sin sak och som producerade en vara, som möttes med respekt hos kunderna.

Materialiet i skorna varade länge och under normala förhållanden naturprodukter såsom läder, skinn och i vissa underliggande delar ett tygmateriel. Sulläddret, av alla erkänt av hög kvalitet, kom från eget garveri beläget i kvarteret där nu kommunalhuset ligger.

Teknisk utveckling även inom sko-tillverkningens råvaruområden innebär att ett mycket slitstarkt yttersulmateriel kom till användning. Dess namn var Bovinide och inte minst barnfamiljerna hälsade detta med glädje. Bindsulmateriet, som tidigare alltid varit läder, kom att ersättas med ett syntetmateriel Texon, som hade många goda egenskaper bl.a. ur produktionssynpunkt, men som aldrig ur fotens funktions- och trivelsynpunkt kunde ersätta läddret.

Krigsåren 1939-1945 ställdes skotillverkningen inför många mycket svåra materielproblem. Åtskilliga tusentals par tillverkades med träsula, uppbyggd ungefär som träfanér men drygt centimetertjock. För att skapa böjlighet i sulan var denna försedd med sågade snitt, växelvis från sulans ytterkanter. Även pappsulor kom till användning. Bl.a. dessa sulmateriel skapade stora problem för både tillverkare och brukare.

Parallellt med denna tillverkning flödade dock igenom fabriken skor d.v.s. kraftiga militära marschkängor tillverkade av äkta läder och beställda av staten. Upptakten till krigsåren präglades, naturligt nog, av en konjunkturuppgång vilken också ökade efterfrågan på skor.

Periodvis under 20-30-talen hade förhållandena dock varit helt anorlunda och ofta haft kriskaraktär. En mycket dålig orderingång innebär för såväl företagsledning som anställda mycket svåra förhållanden med bl.a. kort arbetstid och i förhållande till detta små inkomster.

Någon gång på 40-talet, om jag minns rätt, fick skobranschen som första fack ett löneavtal som garanterade full sysselsättning. Ett välmotiverat avtal vars konsekvenser helt naturligt måste räknas in i produktionskalkylerna. Vid tillfredsställande orderingång var detta inte förenat med några svårigheter. Krigstiden förde också med sig skoransonering- en med ett kupongsystem, som krävde en mycket omfattande administration. Myndigheten skulle ju kontrollera, vilket också skedde och som jag tror utan anmärkning.

Under ransoneringstiden var det inga svårigheter att sälja skor till skohandlarna. Ofta sökte man extra tilldelning och fick emellanåt också sådan. Efterkrigstiden blev för skobranschen en bra period tills dess att

utländska skor, subventionerade och ofta tillverkade i länder med oerhört låga lönekostnader, strömmade in över Sveriges gränser.

Skofabrikens försäljningsorganisation var väl planerad och täckte in hela landet. För att snabbt kunna möta kundernas behov hade man på 20-30-talen lager i Malmö, Norrköping, Arvika och Sundsvall. På dessa orter fanns också försäljarna placerade för närkontakt med respektive distrikt.

Vid denna tid var även försäljare stationerade i Stockholm, Göteborg och Vänersborg. Här var försäljaren Sven Nygren placerad tillsammans med den centrala försäljningsledningen.

Utöver egna lager på angivna platser fanns grossister med lager av Vänersborgsskor i Karlstad, Falun och Gävle.

I ett senare skede var samtliga försäljare, förutom stockholmsrepresentanten Carl Kåvik (Carlsson) stationerade i Vänersborg för att därmed ha bättre kontakt med såväl kollektionsplanering som den direkta fabrikationen. I Göteborg ägde företaget en fabrik med specialinriktning på damskotillverkning. Denna produktion tillsammans med många göteborgare flyttades under 30-talet över till Vänersborg.

Tiden på skofabriken vill jag nog av olika skäl karaktärisera **”som den gamla goda tiden”**. Visst fanns det kämpiga och svåra tider med orderknapphet och svag lönsamhet, men igenom det hela levde en känsla av samhörighet och trivsel. Skämt och gemytligt smågnabb hörde till den dagliga gemenskapen. En spelevink, inga namn, hade för vana att rycka upp slipsen på den som vederbörande talade med, ibland till förtret för slipsbäraren. En gång hade någon preparerat sin slips med tacks, nålvassa småstift, med spetsarna på slipsens innersida. Slipsryckaren kunde inte motstå frestelsen att ta ett stadigt tag i slipsen för att dra upp denna. Handen brukade glida efter slipsen men småspiken innebar att denna gångens slipsuppdragning kändes föga angenäm.

En av de **”brede pöjkarna”** hade en viss stolthet över att vara kraftig i kroppen och därmed väga många kilo. Vid en veckokontroll hade en mindre **”viktig”** person tagit med två tunga järnstycken innanför förmanrocken och kunde därmed överglänsa den tunga kollegan utan att denne kunde förstå viktökningen. Fabrikslokalerna öppnades 20 minuter före arbetstid och den tiden innan arbetet började var det många som utnyttjade till avspänd och trevlig gemenskap. Historier och glada skämt, alla var väl inte så rumsrena, fyllde upp de där minuterna innan maskinerna satte igång.

Luciadagen gav många år anledning till trevlig och festlig gemenskap i tidig morgonstund. Klockan 06.30 möttes vi alla, även de gamla pensionärerna, i matsalen där ofantliga långbord stod dukade med levande ljus, kaffe, lussekatter och annat gott bröd. Lottorna stod för arrange-
manget. Under festligheterna som höll på ungefär en timma framträdde fabriken-
ens egen lucia med tärnor i en tjusig luciatablå, som innefattade sång och uppläsning. Musik förekom också av skofabrikens egen salongsorkester bestående av fioler, klarinett, basun och piano. Dirigent var Birger Johansson, duktig hantverkare (snickare) och på fritiden ledare för folkskolans blåsorkester.

Vid ett övningsstillfälle med orkestern kom plötsligt mångkunnige Johan Alsterberg "Saffrans-Johan" in i övningslokalen med en smörjkan-
na i handen och undrade vilken dörr som behövde smörjas. Sådan var hans uppskattning av orkesterns välljud. Vid ett annat övningsstillfälle undrade någon av orkesterns medlemmar om vi inte borde spela efter noterna, varvid Birger Johansson genmålde: "Bry er inte om det pojkar, spela ni som ni brukar".

Ett särskilt festligt tillfälle var skofabrikens 100-årsjubileum den 13

dec. 1960. Stora maskinsalen var i tidig morgonstund fylld av festligt dukade långbord och med all personal samlad. Då detta också var en lucia-morgon förekom Lucia-tåg och traditionellt orkesterspelspel, men därutöver högtidstal av dåvarande chefen disponent Carl-Anders Carlsson. Vid varje uppdukad plats fanns också en minnespeng, speciellt präglad för jubileet, med grundarens **A F Carlssons** bild, AFC-märket och årtalen 1860-1960. Varje anställd fick vid jubileet en penninggåva vars storlek var beroende av antal tjänsteår oavsett arbetsuppgift. För de längst anställda innebar detta 500:— kronor, vilket belopp säkerligen de flesta fick del av. Detta en konsekvens av att man gärna stannade vid skofabriken.

Vid detta tillfälle överlämnades även en gåva av 20.000 kronor till Vänersborgs Söners Gille "att i samråd med stadens styrande och företagsledningen användas till stadens utsmyckning och försköning".

1968 kunde Gillets dåvarande ålderman Erik Sahlin till staden överlämna konstverket "TRIAD", placerat vid Idrottshusets entré. Gillet hade då med generöst bidrag från Vänersborgs Lions Club förverkligat fabriksledningens goda tanke att ytterligare försköna vår vackra stad.

Antalet anställda varierade men var som högst över 700, garveripersonalen inräknad. Varje dag producerades i genomsnitt c:a 2.500 par skor. **För Vänersborgs stad** var skofabriken under sin över hundraåriga tillvaro en trygghetsfaktor av avgörande betydelse. Åtskilliga släkter och familjer fick genom detta företag sin försörjning.

De uppgifter jag hade förde mig ofta i närkontakt med fabriksledningens planering och dispositioner. Klart är att ledningen kände stort ansvar för såväl anställda som kommun, vilket bl.a. kom till synes i de fonderingar som gjordes under goda år och som kom väl till pass när tiderna blev sämre och ordertillgången mindre god.

Flera av de anställda engagerade sig också i stadens kommunala, politiska uppgifter. Låt mig nämna några av dem.

Oscar Andersson var under flera decennier stadsfullmäktiges ordförande och hade under en period Hilmer Larson vid sin sida som vice ordförande. Hilmer Larson var dessutom en lång tid ordförande i skolstyrelsen samt ledamot av drätselkammaren. Lars Kihlström var mångårig ordförande i nykterhetsnämnden och dessutom ledamot av drätselkammaren/kommunstyrelsen i vilken han var vice ordförande under en sexårsperiod. Georg Hedberg var också flera år ledamot av

drättselkammaren. Så var även Carl-Gustaf Carlsson som dessutom var mångårig ledamot, vice ordförande, i lönenämnden. Samtliga dessa var även ledamöter av stadsfullmäktige vilket var förhållandet även för underreklam som i likhet med övriga också tillhörde drättselkammaren. Herbert Larsson, riksdagsman, fullmäktigeledamot, skolstyrelseordförande m.m. var i ett tidigare skede också anställd vid skofabriken. Åtskilliga andra, som inte nämnts här, har också levt i kombinationen skofabriksarbetare och politisk samhällsbyggare.

Efter en kort tids arbete på annan ort blev jag anmodad att komma tillbaka till Vänersborg och där gå in i uppgiften som kommunalråd från 1 januari 1968. Det var i denna uppgiften jag var med i skofabriken i juni 1969 då beskedet lämnades personalen och allmänheten att verksamheten skulle upphöra. I en ökande och hårdnande utlandskonkurrens med import av så billiga skor, att svensk industri inte hade möjlighet att hävda sig, var det inte längre meningsfullt att fortsätta med skofabrikationen. För mig och många och andra, och inte minst företagets ledning, var denna dag otäckt mörk och tung. Än i dag när minnet fångar in detta, känns det som om pulsådern till en del av vänersborgskroppen skurits av.

Som kommunalråd blev det min uppgift att förhandla med skofabrikens ledning om förvärv av fastigheter i Vänersborgs centrum. Det gällde inte mindre än c:a 57.000 kvadratmeter central kvartersmark med byggnader, som bl.a. innefattade hela fabriksområdet och garveritomten. Industriområdet har senare förvärvats av Teli (Televerkstaden) vilket innebär att där nu är verksamhet av framtidskaraktär och detta känns verkligen bra.

På garveritomten har, som bekant, kommunen byggt sitt kommunalhus. Förhandlingen om fastighetsförvärvet och köpeavtalet präglades helt av skofabrikens ägares positiva och välvilliga inställning till Vänersborgs kommun.

Fastighetsförsäljningen, på för kommunen gynnsamma villkor, var en fin slutvinjett över skofabrikens 109-åriga verksamhet i Vänersborg, vilket betytt så mycket för enskilda vänersborgare och vår kommun.

När man sitter vid skrivmaskinen och låter minnena från 40 år med skofabriken tumla fram är risken stor att minnenas kedja blir för per-

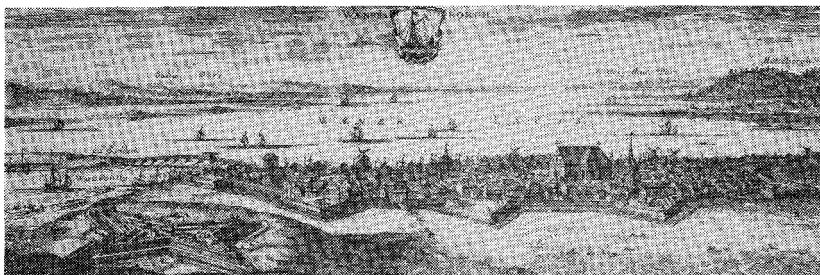
sonligt färgad. Och ändå var väl detta egentligen meningen bakom dessa enkla minnesanteckningar.

Med hälsningar från urvänersborgaren, som präglats av 40 år med skofabriken.

Hadar

*Hadar Karlson
Kommunalråd 1968-1976
och kommunfullmäktiges
ordförande 1977—
i Vänersborgs kommun.*

En ännu äldre matrikel

av Edvard Taube

”Vänersborgs läroverks matrikel 1821-1947”, författad av f. rektorn Ernst Lundberg och förste bibliotekarien, senare biblioteksrådet Nils Sandberg, anmälades i Gillets årsbok 1963 av Sandberg.

När matrikeln år 1961 utgavs av Föreningen Vänersborgs Skolpojkar hade utgivarna nedlagt ett enormt arbete och därutöver erhållit mycket värdefull hjälp av ett stort antal forna Vänersborgselever och andra intresserade personer.

Här är ej avsikten att lämna någon ny, utförligare redogörelse för matrikeln då, som ovan nämnts, Gillets årsbok 1963 innehåller en anmälan vars studium på nytt kan rekommenderas.

Utan överdrift torde kunna sägas att matrikeln är ett ganska unikt verk som uppmärksammas i vida kretsar. Bl.a. kan nämnas att matrikeln upptar samtliga elever som under åren 1821-1947 tillbringat minst en termin i skolan. För många av dessa saknas helt naturligt någon närmare levnadsbeskrivning, men för alla finns dock som minimiuppgifter födelseår, hemort samt faderns yrke vid tiden för elevens inskrivning i skolan. Det senare har till följd att av två bröder kan t.ex. fadern i den äldres fall ha yrkestiteln kyrkoherde och för den yngre prost eller löjtnant - kapten o.s.v.

Men Ernst Lundberg slog sig inte till ro sedan det stora arbetet slutförts. Hans i många sammanhang dokumenterade stora intresse för forna elevers levnadsöden inspirerade honom till vidare forskning.

1976, året innan han avled, överlämnade han till Sällskapet Vänersborgs Skolkamrater, västra kretsen, manuset till en matrikel för tiden c:a 1660-1820. (Anm. Sällskapet Vänersborgs Skolkamrater är sedan år 1973 den gemensamma förening som bildats genom sammanslagning av Flickskolans elevförening och Föreningen Vänersborgs Skolpojkar). Det skall betonas, att denna artikel är en amälan av Ernst Lundbergs manuskript och ej av någon i tryck utgiven matrikel. Förberedelser för en tryckning pågår, men vissa problem gör att tryckningen ej kan komma till stånd inom den närmaste tiden.

Ur det preliminära företal som Ernst Lundberg skrivit och som han ej fick tillfälle att slutformulera kan följande citeras.

”År 1644 beordrade K Maj:t innevånarna i Brätte att flytta till Huvudnäsön och där bygga en stad, blivande Vänersborg. I Brätte fanns en skola, skolmästare var från 1631 Andrae Petrus (mäster Peter I). Skolan flyttade till Vänersborg, när så skedde, kan icke exakt uppgivas men i stadens räkenskaper för år 1647 är upptaget lön åt en skolmästare, antagligen har skolan upprättats vid början av nyssnämnda år”.

Som källor uppger Lundberg Skara domkapitels arkiv, Skara stifts herdaminnen, Vänersborgs räkenskaper, dombok och kyrkostämmaprotokoll, kyrkböcker m.m. på Landsarkivet i Göteborg, handlingar i Vänersborgs museum m.m.

Även när det gäller denna äldre matrikel hade han hjälp av biblioteksrådet Sandberg och dessutom av Vänersborgsfödde Linköpingsborgmästaren Bertel Hallberg och journalisten A.G. Bördh.

Lundberg nämner även ”stor hjälp” från f.d. eleven, amanuensen vid landsarkivet i Göteborg Bengt Sjögren. Denne har senare granskat manuset och lämnat några kompletterande uppgifter. I brev anför han dock ”....är jag mycket imponerad av den stora källgenomgång Lundberg kunnat göra, gång på gång överraskas jag av att han redan skördat vad som går att vinna”.

När nu i fortsättningen används benämningen ”läroverkets matrikel” gäller det då den tidigare utgivna, för tiden 1821-1947.

I båda matriklarna har medtagits en förteckning över de lärare som verkat vid skolan eller kanske rättare sagt skolorna.

Före 1707 fanns det endast en skolmästare. Från nämnda år tillkom en "kollega" och skolans lärarkår utökades sedan undan för undan. År 1866 består lärarkåren av rektor, fem lektorer och åtta adjunkter.

Befattningen som skolmästare eller rektor var tydligen under de första åren att se som ett trappsteg till andra befattningar, och av tolv rektorer under perioden 1709-1840 blev ej mindre än elva kyrkoherdar, och av tjugofem namngivna kollegor blev fjorton komministrar eller kyrkoherdar.

Det var dock inte alla som det gick bra för här i livet, och om en av kollegorna sägs att han var "oordentlig, dog i elände".

Av dem som ej valde den andliga banan hade en det kända namnet Sunnerdahl och denne blev efter tiden som lärare tullförvaltare.

Ett bläddrande i matrikelns elevförteckning kan givetvis lätt föra alltför långt, och därför skall här endast nämnas några personer vars namn har speciell Vänersborgsanknytning eller som haft en mer eller mindre märklig levnadsbana.

Adrian Valentinsson Adlerstams fader var borgmästare i Vänersborg och efter befattningar som fältsekreterare och krigssekreterare blev han slutligen hovrättsråd och upphöjd i adligt stånd men dog innan introduktionen på Riddarhuset.

Av det kända namnet Dafgård finns tio skolelever med senare yrken som glasmästare, sadelmakare och kopparslagare, men på den tiden fanns det tydligen ej någon Dafgård som ägnade sig åt charkuteribranschen.

Även Dahllöfarna förekom i stort antal, ej mindre än elva stycken, och här finns yrken som garvare, handelsbokhållare och kyrkoherde.

Namnet Danelius har fem representanter av vilka Daniel, född 1789, blev rektor i Skara och senare kyrkoherde i Sorunda. En av eleverna med samma namn lyckades tydligen sämre eftersom han kallas "avsigkommen sämskmakare".

Redan i det gamla Brätte fanns namnet Dinnetz i förteckningen över stadens borgare och i matrikeln återfinns tre elever med detta namn. Dessas vidare öden är dock ej kända.

Eric Gustaf Ingmans fader var stadssekreterare och rådman i Vänersborg. Efter en juridisk karriär fick Eric Gustaf 1815 "generalauditörs namn, heder och värdighet", blev adlad med namnet Gyllenheim och slutade sina dagar i födelsestaden.

I Vänersborgssammanhang är det naturligt att man återfinner namnet Hallberg, här med sju representanter som ägnade sig åt olika hantverksyrken.

Den som besöker V Tunhems kyrka och kyrkogård kan knappast undgå att lägga märke till den minnessten öster om kyrkans kor som erinrar om stiftandet därstädes år 1815 av Götiska Förbundet. Stenen restes av förbundet Pingsten 1872. En av stiftarna var Gustaf Jochnick, född 1785 och till yrket klädeshandlande i Trollhättan. Han var elev vid skolan liksom två bröder, av vilka den två år äldre brodern Jonas blev överstelöjtnant vid Skaraborgs regemente och slutligen överste i armén. Bevistade fälttågen i Pommern, Norge och Tyskland samt blev adlad 1822.

Jonas Krull, född 1753, kan anföras som ett exempel, kanske typiskt för den tiden, på en man som förenade en juridisk bana med "handel med diverse varor" och som efter uppdrag som rådman, riksdagsman och tilldelad kommerseråds titel slutligen blev borgmästare i Vänersborg. En något liknande levnadsbana hade en av de fem eleverna med namnet Lake. Olof Fredrik Lake blev handelsman och rådman i Mariestad, dock utan den juridiska utbildningen.

Ett av de intressantaste elevnamnen är Anders Lindbäck, född 1803, den herostratiskt ryktbare "Silbodalsprästen". Lindbäck var bondson från Brålanda och hans liv har skildrats av Dalslandsförfattaren Per-Olof Ekström. Av Lindbäck's barn kallade sig en Bergman medan en behöll namnet Lindbäck. Den senare slutade som justitieråd. Såväl brodern som sönerna återfinns sedan i läroverkets matrikel.

Doktor Immanuel Nobel, född 1757 i Uppsala och död 1839 i Gävle, var lasarettsläkare i Vänersborg åren 1794-1796. Hans farmors far var Olof Rudbeck d.ä. och farfadern hette Peter Nobelius, häradshövding i Uppland. Släkten tog namnet efter Ö. Nöbbelövs socken i Skåne varifrån den härstammar.

I Sveriges krigiska historia återfinner man ofta namnet Natt och Dag och därför är det logiskt att man för två elever från slutet av 1700-talet, Adolph Gabriel och Johan Gustaf kan notera, att den förste var anställd i fransk tjänst och den senare i engelsk sjö tjänst, båda med löjtnant som känd grad.

Av fyra elever med namnet Naucclér var en son till en borgmästare i Vänersborg, medan fadern till de andra tre var bergshauptman i Tösse.

Borgmästarsonen blev officer, medan bergshauptmannens söner samtliga blev bruksägare, sonen Gustaf dock först efter en juristbana som kröntes med befattningen som vice häradshövding och med tjänstgöring vid olika domsagor i Värmland.

Daniel Rådberg, född 1796, blev fältkamrer på Västgöta Dals regemente, medan den tre år yngre brodern Anders Fredrik efter juridiska examina och befattningar i bl.a. justitierevisionen övergick först till skolväsendet och blev rektor vid Nya elementarskolan i Stockholm och sedan till befattning som komminister i Tengene och slutligen i Vänersborg. Anders Fredrik var fader till den kände Vänersborgslektorn Carl Frithiof Rådberg.

Bland ytterligare kända namn kan nämnas Sundberg med åtta representer.

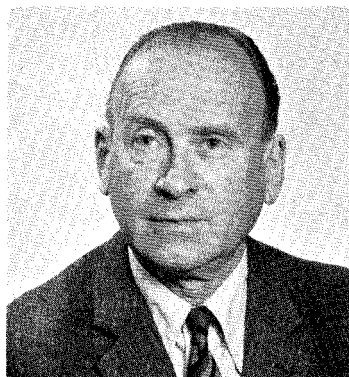
Tidigare har nämnts en Sunnerdahl bland lärarna och detta namn återfinns även det hos åtta elever.

Det något ovanliga namnet Söllscher förekommer sju gånger och för flera av dem noteras "mycket förmögen". Denna släkt hade viss anknytning till Bohuslän och bröderna Edvard Niclas och Olof var en tid ägare till Kollerö bruk vid gränsen mellan Väne Ryrs och Bäve socknar, den gräns där numera Vänersborgs och Uddevalla kommuner möts.

Bohusläningar var även fem elever Unaeus.

Denna alfabetiska genomgång närmar sig sitt slut, men ytterligare måste bland tio elever Wennerberg nämnas bondsonen Gunnar W. från Tunhem, fil.dr. och kyrkoherde i Lidköping. Han var far till skalden med samma namn, "Gluntens" andlige fader.

Minnet av många som här nämnts lever kvar, många andra har glömda gått "till skuggornas värld". Men detta år, då det är 50 år sedan Föreningen Vänersborgs Skolpojkar bildades, kan det vara på plats att sända en tacksamhetens tanke till alla dessa Vänersborgs ungdomar som för århundraden sedan på olika sätt verkade för och hedrade sin barndoms stad, på hemorten, i andra delar av vårt land eller i främmande länder.

Edvard Philip Taube

Årskrönika 1979

Jag sitter här ensam i min lya och kämpar för att få till en inledning till årets krönika. Jag lyssnar lite förstrött till den fine panflöjtisten Gheorghe Zamfir. Kan det möjligen ge inspiration? Ja, han spelar ett stycke "Den ensamme herden". Nog så sant. Precis sådan känner jag mig. Ensam, mycket ensam, med min krönika, eller rättare de första stapplande raderna av vad som förhoppningsvis skall bli en sådan.

Nej, detta går inte. Jag ringer till Sven, vår tidigare krönikör, och ber honom ta hand om det i år också. Jag erinrar mig alldeles tydligt gillebrödernas enstämmiga och rungande "JA" till förslaget, att broder Sven skulle kvarstå som krönikör även detta år. --Nja förresten, jag lovade försöka. Jag får ta mig samman.

Nåväl, nu till allvaret. Min företrädare på posten som krönikör, Sven Lind, vill jag harangera och räcka en blomma att fästa i knapphålet som tack för hans 10 årskrönikor. Elegant och med personligt engagemang har han tecknat de gångna årens händelser från när och fjärran. Bröderna kan själva tänka sig hur jag känner mig, när jag skall efterträda en sådan "bjässe".

Vad har så hänt sen sist. Ja, låt mig spinna vidare på den förra årskrönikan. Efter över 30 år av krig och hot om krig undertecknade president Anwar Sadat och premiärministern Menachem Begin fredsavtalet mellan Egypten och Israel. Ett eller flera fingrar med i spelet runt fredsavtalet hade nog också USA:s president Jimmy Carter.

En stark förhoppning uttalar vi alla fredsälskande människor, att avtalet verkligen leder till en varaktig förbättring av situationen i mellanöstern. Trots att många statschefer och andra potentater har uttalat sig negativt i frågan, kan man efter den tid som förflutit sedan undertecknandet förmärka en viss förändring av attityder i positiv riktning. Må det fortsätta på den vägen.

På andra håll i världen blomstrar våldet i oförminskad styrka. Kina och Vietnam har svårt att komma överens, vilket också har gått ut över Kampoea. Skall då aldrig dessa stackars människor i Sydostasien få sluta att lida? Båtflyktingar från Vietnam vägras fristad i angränsande länder, flyktingar från Kampoea knuffas praktiskt taget tillbaka över gränsen till sitt sargade hemland utan reell möjlighet att livnära sig. Jag tror inte, att vi fullt ut fattar dessa människors fruktansvärda situation.

I Iran har shahen fått lämna sin påfågelstron och bege sig på semester utomlands, som han själv uttryckte det. Ja, vem vet, han kanske kommer tillbaka, det har hänt tidigare. Hans efterträdare som högste makt-havare i Iran ayatollah Khomeini tillämpar strikt och utan urskiljning koranens föreskrifter. Detta resulterar i för oss västerlänningar helt ofattbara konsekvenser. Våldet florerar även här, om än under religiös täckmantel. Människor mister livet efter beslut av Khomeinis s.k. revolutionsdomstolar och rättegångar som många gånger verkar mer än lovligt summariska.

I Uganda har, äntligen vill man väl utbrista, clownen och diktatorn Idi Amin jagats ut ur landet. Nu har det dock visat sig, att problemen för landet långt ifrån har lösts genom de tanzaniska militärernas intåg. Stor oordning råder fortfarande. Som så ofta förr i dessa relativt nya självständiga stater har man svårt att samsas. Gamla stammotsättningar skapar problem.

Det var i begynnelsen av denna konflikt, som de båda svenska journalisterna Arne Lemberg och Karl Bergman fick sätta livet till i sina strävanden att till oss tidningsläsare vidarebefordra nyheter från händelserna i Uganda.

Strävanden att skapa fred och vänskap i världen fortsätter lyckligtvis. USA erkänner numera folkrepubliken Kina, vilket gjort att normaliseringen av förbindelserna mellan Kina och västvärlden i sin helhet kunat accelereras. Det lär till och med ha lett till att den franske mode- och klädeskaparen Pierre Cardin har varit i Kina för att förmå kineserna att hänga undan sina gamla Mao-kostymer.

Påven Johannes Paulus II är verkligen en person, som är värd all respekt och aktning för sin strävan att överbrygga klyftor mellan människor. Hans besök i sitt eget hemland Polen var en lika mäktig som märklig händelse. Hänförelsen och hyllningarna visste inga gränser. Lika märkligt och lika imponerande var hans besök på Irland, där det

verkligen finns klyftor att överbrygga mellan olika grupper av människor. Kanske behövs det mer av kristen förkunnelse för att skapa förståelse och fred mellan människor.

Låt oss så ställa kosan till vårt eget land. Vi började året med en riktigt ordentlig snö vinter, vilket innebar stora problem icke minst i Skåne. Situationen där var närmast att likna vid kaos. Människor fick till och med sätta livet till.

Vintern var kall, våren, det lilla vi såg av den, blev inte mycket varmare. Majvädret i våra trakter var detta decenniums kallaste och blötaste, allt enligt metrologerna. Inte blev det bättre under sommaren, i vart fall inte för oss semesterfirare. På denna väg har vädret sedan fortsatt med omväxlande regn, åska, blåst, dimma och någon gång en liten solglimt.

Vi har haft val igen till riksdag, landsting och kommun. Om man får tro politikerna, och det får vi väl i alla fall göra, så vann samtliga tydligen valet sett ur olika perspektiv. Resultatet blev i alla fall en borgerlig trepartiregering, som har att regera med ett riksdagsmandats övervikt i en riksdag, där det i dagens läge ser ut som om kvittningssystemet mellan de s.k. blocken rasat samman. Det kan bli en lustiger dans framöver.

Från politik till nationalekonomi. Vi befinner oss enligt samstämmiga uttalanden i en högkonjunktur. Företagens vinster ökar enligt vad som framgår av delårsrapporter. Tyvärr tycks kurvan snart vända igen. För tillfället råder det, som vanligt tvingas man säga, mycket delade meningar om hur vi skall undvika att dras med i en lågkonjunktur. Det är bara att hoppas, att vi kan behålla vår konkurrenskraft gentemot utlandet och därigenom hålla underskotten i handelsbalansen och därmed också utlandsupplåningen i schack.

Diskontot har höjts till 8%, vilket enligt vissa bedömare är i underkant. Ett tycks i vart fall klart, nämligen att vi får vänja oss vid att leva med ett ganska högt ränteläge. Lågräntans tid är förbi.

Årets stora händelse inom företagsvärlden kan man väl utnämna Volvos Norgeavtal till. Eller rättare sagt det uteblivna avtalet. Motståndet från aktieägarna blev för stort. Priset norrmännen skulle betala var tydligen för lågt. Det blev ingen olja från Norge den gången.

Från olja övergår jag till kärnkraftsfrågan, som intar en allt mer central plats såväl i den enskilda människans vardag som i i-ländernas ekonomi.

Marschen in i kärnkraftssamhället tycktes ganska väl utstakat. Så hände vad många fruktat. Kärnkraftshaveriet i Harrisburg. Nu fungerade tydligen säkerhetssystemet och en katastrof avstyrades. Ännu vet vi dock ej hela orsaken till det inträffade, men tydligt är att den mänskliga faktorn spelat en avgörande roll.

Många människor är uppenbart oroliga och osäkra såväl på säkerheten runt själva kärnkraftsverket, miljöaspekterna kring förvaring av utbränt avfall som på den avancerade teknologin behärskad av ett fåtal experter. Debatten är inflammerad. Ja-sidan säger si och nej-sidan säger så. Vad är sant? Vi får hoppas, att den återstående tiden fram till folkomröstningen nästa år ger svar på frågetecknen och ger oss möjlighet att ta ställning i denna fråga, som tycks bli den stora ödesfrågan för de närmaste decennierna.

Kanske vi i framtiden får göra som björnen; ta på pälsen, lagra upp energi på sommaren och gå i ide på vintern. Verkar inte det tilltalande?

Vi har under det gångna året fått uppleva en prinsfödsel med efterföljande dop. Carl Philip kallar vi den lille. Det var för väl att Carl Gustav fick en son. Han har sedan födseln varit omgiven av en enda stor tjejmaffia.

Från olika håll överlämnades dopgåvor till den nye prinsen. Den mest omtalade blev insamlingen till ett fritidshus ledd av landshövdingen Bengt Norling i Värmland. Det blev ett ramaskri från diverse organisationer, som beskärmade sig över länschefens tilltag. Om detta kan man tycka vad man vill, men inte är jag säker på, att de pengar som skänktes till denna gåva hade skänkts till något annat ändamål.

Låt mig så ägna några ord åt vårt språk och det sätt på vilket det behandlas i radio och TV. Det är tydligen en utbredd uppfattning bland vissa programledare och reportrar att desto enklare och torftigare språket är desto lättare är det för lyssnarna att tillägna sig programmet. Nu är det, såvitt jag kan förstå, precis tvärt om. En okontrollerad och utarmad språkanvändning ger budskapet mindre chans att tränga igenom. Jag påstår verkligen inte, att jag är specialist på svenska språket. Frågan är dock om vissa programledare i radio och TV över huvud taget skulle tillåtit att vistas i samma klassrum som min gamla modernmåslärare.

Skärpning tack!

Så över till vårt kära Vänersborg.

Den fråga som i år har blivit den mest omdebatterade är trafikplaneringen. Busshållplatsen på den avstängda Edsgatan mitt i kulturaxeln är verkligen ingen lycklig lösning, vilket också Gillet påpekat i skrivelse till kommunen. Måtte politikerna inte fastna för denna lösning. Jag ser framför mig hur sparrebysten och torgbrunnen får ge plats för regnskydd åt bussresenärerna. Nej, så illa skall det väl inte behöva bli.

Trafik- och avgasproblemen på Edsgatan söder om torget tycks vara lika besvärliga som tidigare. Man kanske skulle kunna tänka sig att använda trafiksignalerna på ett annat sätt eller rent av slopa dem på vissa ställen och därigenom få en bättre trafikrytm. Att det sedan finns människor, som av något slags prestigeskäl vägrar att acceptera, att Vassbottenleden är en utmärkt och relativt snabb färdväg, om man skall förflytta sig från nordstan och ut mot Båberg, förbättrar ej situationen.

Något måste dock göras. Förslaget att gräva tunnlar under staden för genomfartstrafiken låter tilltalande men är väl ack så dyrt.

Nu har vi såväl Värmäss som Frida Mäss, allt för att stimulera till ökad köpaktivitet i stadens centrumbutiker. Vid Värmäss fick vi avnjuta skönsång av en under dirigenten Kjell Lagerkvist hopsamlad kör. I den bistra kylan sjöng man vårsånger. Nu var det så att innan Värmäss hade i stadens tredagarstidning införts en annons om begivenheten. Man efterlyste där intresserade för att delta i körsången. När under-tecknad så glad i hågen till dirigenten framförde önskemål att delta, möttes jag bara av ett rått och bullrande skratt. Det var visst så att alla inte var välkomna.

Från den 1 juli har vi fått en ny självständig domstol i kommunen. Länsrätten har tillskapats av tidigare länsrätt och länsskatterätt, som löd under länsstyrelsen. Den nya domstolen, ledd av lagman Bengt Capping, skall ta hand om bl.a. överklaganden av våra deklarationer.

På tal om deklarationer så har vi i dagarna fått uppleva slutet av den nya deklarationsgranskningsperioden, där man tagit datatekniken till hjälp för att göra kontrollen effektivare. Vad blev resultatet? Ja, frågan är befogad. Ni kanske såg en TV-film för ett tag sedan, där datamaskinen tog över människors beslut. Något dito blev det tydligen också med deklarationsgranskningen. Översvämmade av datalistor hann taxeringspersonalen med nöd och näppe bli färdiga trots att 4 månader mer än tidigare stod till förfogande. Vad månne bli i framtiden?

Vi gläder oss åt att Vänersborgs folkmängd ökade 1978 med 121 personer. Glädjen är än större då samma källa påpekar att en kommun strax söder om oss minskat med 480 personer. Det är det jag alltid har sagt. Hur kan folk bo där nere.

Apropå folkökning kan vi konstatera av utredning, att Vänern är landets artrikaste sjö. Det lär finnas 35 fisksorter och uttaget av fisk skulle kunna uppgå till 2.000 ton per år om möjligheterna utnyttjades. Jag förstår inte detta. Jag tycker att jag fiskar och fiskar. Får jag över huvudet napp så är det på sin höjd en liten abborrpinne, som skulle räcka till tandpetare åt katten.

Vi konstaterar, att nya kontorshus växer upp som svampar i nordstan. Man måste tillstå, att byggtekniken har gått framåt. Hoppas bara att det blir välgjort också.

Vi får visst uppleva, att kontoren också ger plats för några bostäder här och var, vilket välkomnas varmt.

Ja, så är det då detta med Stadshotellet. Nu har vi t.o.m. i TV beskådat hur den nuvarande källarmästaren eller förutvarande, kanske man skulle säga, vräkts. Vi är många som undrar över alla turerna i detta sällsamma drama. För ett drama icke utan tragik är det tvivels utan. Skall vi verkligen bli av med vårt Stadshotell. Dyrt må det vara att iordningställa, men nog bör varje stad/kommun heter det viss numera / med självaktning ha ett eget Stadshotell. Nog skall rätt man kunna driva i vart fall restaurangrörelsen på ett sådant sätt, att såväl man själv som kommunen får ekonomisk täckning.

I våras avslöjades i vårt område en stor narkotikacentral. Knark för miljoner kronor hade passerat genom en fastighet på Östergatan, inte långt från polisstationen. Vid det här laget har de flesta inblandade fått sina domar. Snart är dom antagligen ute igen efter diverse straffflindring. Säg vad man vill om kriminalvård, men knarklangare kan samhället inte tolerera, varför strafftiden inte kan vara lång nog.

Från knark till sprit är steget inte långt. När kommer ett beslut om att förbjuda spritförtäring på allmän plats. Det är verkligen inte någon uppbygglig syn att skåda ungdomar såväl som äldre i Plantaget, på Torget eller på Skräckklan sitta och halsa en flaska vin eller sprit helt öppet och mitt på dagen. Har det inte gått väl långt nu?

Vänersborgs Lions Club har fyllt 25 år. Jubileet firades med musiksoaré i Huvudnässkolans aula och en grandios fest på Stadt. Vidare har

Lions jubileum uppmärksammats genom att man har utdelat ett ungdomsledarstipendium. Detta tillföll ordföranden i Vänersborgs Scoutkår Sven-Erik Johansson, vars insatser inom scoutkåren skulle räcka att fylla en hel krönikör. En händelse i samband med jubileet som drygt 3.000 människor kommer att minnas är Lions och ELAs gemensamma arrangemang av fotbollsmatchen, där TV-laget var en part. Sent skall vi glömma Lasse "Trazan Apansson" Åberg, Lars Gunnar Björklund, Bosse "Nygammalt" Larsson m.fl. och deras dråpliga dueller med hemmalagets Lasse Hedén och S Gunnar Pettersson för att nämna några. Arrangemanget gav dessutom Lions Club ett gott ekonomiskt tillskott.

Låt mig så gå över till den idrottsliga sidan i vår kommun.

Såväl IFK i bandy som VIF i fotboll har under året ånyo varit snubblande nära serieseger. Snart lyckas det säkert för någon eller kanske båda disiplinerna.

Vi har fått uppleva några vänersborgs ungdomars medverkan i landskampsuppdrag för ungdom och juniorer, nämligen Catharina Martvall i tennis och Magnus Knutsson i cykel, båda med fina framgångar. Det lovar gott för framtiden.

Bland idrottsklubbsjubileer kan vi notera

Vänersborgs Segelsällskap	70 år
---------------------------	-------

CK Wänershof	50 år
--------------	-------

där gillebrodern Kjell Galle spelat en betydande roll och var med redan vid starten.

Tele Idrottsförening	30 år
----------------------	-------

Vänersborgs Badmintonklubb	30 år
----------------------------	-------

Massinvasion var det ute vid Onsjö, när den nya golfbanan invigdes och golfens störste PR-man genom tiderna Sven Tumba kom på besök. Det var i gammal god Tumba-anda full fart från början till slut.

Vänersborgs Modellklubb har invigt sitt nya flygfält och klubbhus ute vid Brättelund nära Brätthaga. Invigningen drog även där stora mängder av åskådare, vilket medförde trafikstockningar på vägen ut.

Till sist får jag inte glömma att nämna, att 1979 har bestämts att vara det internationella barnåret. Må alla år framgent vara barnens år.

Gillebröder! Ha ett Gott Gilleår framför er. Låt oss leva efter ordstäv: Ett gott skratt är solsken i ett hus.

Vänersborg Allhelgonadags afton den 2 november 1979.

Kjell Thernquist.

MINNESRUNOR 1979

Bort gå de,
stumma skrida de,
en efter en, till skuggornas värld.

Under år 1979 har 15 av våra gillebröder lämnat oss. Några i sin ålders höst, de flesta några år efter sin pensionering och åter några, som med mänskliga mått mätt, kunde förunnats att ännu en tid leva och verka samman med sina kära. Alla ha dock med heder fyllt sina skilda värv, de korta minnesord som här följer skall hjälpa oss att bevara minnet av våra bortgångna gillebröder.

Förre stadsombudsmannen WALDEMAR ÅSTRÖM föddes i Malmö den 17 april 1912 och avled i Vänersborg den 14 januari 1979. Efter studentexamen i hemstaden 1930 fortsatte han studierna i Lund och utexaminerades som jur.kand. 1936. Sedan tingstjänstgöringen fullgjorts i Färs domsaga 1936-39 blev Åström notarie vid drättselkammaren i Malmö till 1947 varefter han utsågs till stadsombudsman i Umeå. 1952 tillträdde Åström samma tjänst i Vänersborg och blev sin nya hemort trogen under resten av sin levnad.

Åströms kunnighet togs i anspråk genom flertalet förtroendeuppdrag. Sålunda var han fullmäktig i Sveriges Juristförbund och 1949-53 ledamot av dess styrelse. Under Umeåtiden var han bl.a. sekreterare dels hos Rikssjukhuskommittén 1948-52 och dels

hos Umeå stads högskolekommitté 1949-52.

Här i staden har Åström varit sekreterare hos samarbetsnämnden för Vänersborgs kommunblock sedan 1964 och hos Älvsborgs läns landstings besvärnsnämnd sedan 1971. Åström erhöll förtroendet att skriva Vänersborgs historia efter 1944, men hann ej slutföra detta arbete före sin bortgång.

På grund av sina förtjänster om staden invaldes Waldemar Åström som medlem i Gillet 1974.

F. verkst. direktören i Älvsborgs läns brandstodsbolag **CARL-EDGAR MAGNUSSON** var född på Lövås i Gestad den 17 september 1892 och avled i Vänersborg den 30 januari 1979. Efter realskolexamen vid läroverket i Vänersborg 1910 genomgick han Zeipels bankkurs i Stockholm. Under faderns tid som riksdagsman deltog Magnusson i gårdens skötsel fram till 1920, då han anställdes vid Brandstodsbolaget där han 1928 avancerade till inspektör, 1943 till kamrer, 1945 till verkst.direktör, pensionerad 1959, tiden 1959—1962 var han styrelsens ordförande. Under 23 år var Magnusson verkst. direktör i Älvsborgs m.fl. läns hagelförsäkringsbolag. Vid sidan av den dagliga gärningen har han också varit engagerad inom Landsbygdens Försäkrings AB, Stockholm samt Älvsborgs läns brandkårsförbund.

Magnusson var RVO 1 kl och innehade ett flertal förtjänstmedaljer i guld, bl.a. Patriotiska sällskapets stora guldmedalj. Han var medlem av Frimurareorden och Sällskapet Par Bricole. Magnusson hyste ett stort intresse för dagens frågor och pratade gärna om skilda ämnen, när man någon gång råkade möta honom.

Han inträdde i Gillet 1944.

F. förrådsvaktmästaren **HERBERT HOLM** föddes i Vänersborg den 4 augusti 1903 och avled härstädes den 9 februari 1979. Efter avslutad skolgång anställdes han hos en släktning som drev Hagstens Järnhandel i Skövde. I samband med sin exercis vid gamla I 6 återvände Holm till hemstaden där han erhöll kondition hos järnhandlaren Georg Nyström. Holm blev kvar i järnhandeln även under nästa innehavare, tills han i slutet av 50-talet blev förrådsman vid Smältverket i Vargön. Holms stora idrottsliga intresse tog sig många uttryck, sålunda var han en duktig fotbollsspelare i VIF och fungerade även som fotbollsdomare. Han var med och bildade Skidklubben i Vänersborg och i Segelsällskapet var han en aktiv medlem. Han var en av tillskyndarna av föreningen Kokhuspojkarna, där han var v. ordförande.

Utrustad med god sångröst var Holm en tid medlem i Sjung-Sjung, även i Arbetarkören gjorde han en god insats. På senare år såg man Holm ofta nere vid Skräcklan där han intresserad följde båtlivet på Vänerviken.

Han inträdde i Gillet 1950.

F. fastighetsförvaltaren LARS KIHLSSTRÖM föddes i Vänersborg den 26 mars 1907 och avled i hemstaden den 14 mars 1979. Han var under 4 decennier anställd vid A.F. Carlssons Skofabrik i Vänersborg, därefter blev Kihlström fastighetsförvaltare inom HSB. Dock minns man väl Lars Kihlström främst såsom intresserad kommunalpolitiker och som aktad medlem i Vänersborgs Missionsförsamling.

Kihlström var ledamot av stadsfullmäktige/kommunfullmäktige 1939-1973 och av drätselkammaren/kommunstyrelsen 1961-1973, varav de sista sex åren såsom v. ordförande. I nykterhetsnämnden var han under den långa tiden 1946-1970 ordförande, därefter till 1973 ledamot av centrala socialnämnden. Hans tid räckte även till för andra kommunala förtroendeuppdrag, bl.a. som ordförande i brandstyrelsen, ledamot av olika kommittéer såsom byggnadskommittén, turiskommittén, kommittén för stadshusbygge m.fl.

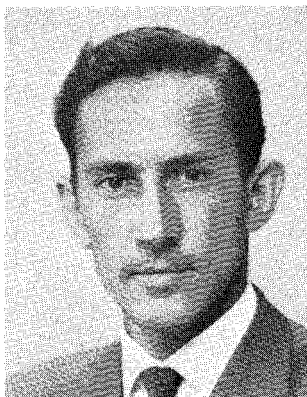
I Missionsförsamlingen som Kihlström tillhörde sedan 1924, var han ledamot av styrelsen och under många år dess v. ordförande. Under en lång period var han ansvarig för barn- och ungdomsverksamheten inom församlingen.

Kihlström inträdde i Gillet 1949.

F. korrespondenten OSCAR SKÄRBERG, född den 1 december 1896 i Vänersborg, avled i Trollhättan den 6 maj 1979. Efter realskolexamen vid läroverket i Vänersborg och handelsstudier i Göteborg, anställdes Skärberg som kontorist vid Vänersborgs Läderfabrik 1914. Firman Forsberg & Mark i Göteborg blev hans arbetsgivare under åren 1915-1918. Vid Ferrolegeringar AB i Trollhättan blev Skärberg sekreterare och korrespondent 1918, han tjänade detta företag troget tills pensioneringen 44 år senare. Oscar Skärberg har omvitnats som en vänlig, för-synt man som välvilligt och med en stilla humor såg på sina medmänniskor.

1924 inträdde Skärberg i Gillet och erhöll gillet's medalj 1974.

Köpmannen PER-OLOF NORDFELDT född i Vänersborg den 29 mars 1925 avled i Partille den 6 maj 1979. Efter avlagd realexamen i Vänersborg 1943 genomgick han Hålsingborgs Handelsinstitut, varifrån han utexaminerades 1945. Efter fullgjord militärtjänstgöring anställdes han hos maskinfirman Bentzler Co, Stockholm, för att 1950 flytta till Jungskola som försäljningschef för Ljunga tvättmaskiner. Han öppnade senare försäljningskontor i Göteborg för tvättmaskiner, kyl o frys samt spisar. De senaste åren ägnade han åt försäljning av färdigmonterade Functurahus. Nordfeldt var en öppen generös natur, lätt att umgås med och hade många vänner.

Han inträdde i Gillet 1943.

Professor em. GÖSTA HASSELBERG född i Vänersborg den 23 december 1909 avled i Uppsala den 17 maj 1979. Student vid hal Vänersborg 1928, FK Uppsala 1932, FM 1936, FL 1942, FD och docent 1953, universitetslektor 1961, professor 1968, amanuens vid landsarkivet i Uppsala 1947. Bakom dessa data om Gösta Hasselberg döljer sig en mindre vanlig akademisk karriär. Från en historisk forskning med stor bredd, tyngdpunkten lagd på den svenska rättens äldre utveckling, över till lärostolen i rätts-historia vid den juridiska fakulteten. Inom sina olika discipliner har Hasselberg bedrivit en omfattande publicistisk verksamhet. För vänersborgaren i gemen är han väl mest känd som författare till Vänersborgs historia II 1834-1934. Vid Hasselbergs pensionering 1976 utkom Institutet för rättshistorisk forskning

med en, som en hans minnestecknare skriver, imponerande festskrift för att hedra hans person och gärning. Varmt uppskattad var Hasselberg av sina många vänner, kolleger, clever och övriga med vilka han kom i beröring.

Inträdde i Gillet 1942.

F. slussmästaren **GOTTHARD JOHANSSON** född i Vänersborg den 2 september 1899 avled i Trollhättan den 31 maj 1979. Som 20-åring mönstrade han på ett valfångstfartyg och var under ett år valfångare vid Antarktis. 1922 anställdes Johansson vid Trollhätte kanalverk med placering i Vänersborg, dels vid Dalbobron och dels vid Brinkebergskulleslussen. Till Trollhättan flyttade han 1935 och blev där slussmästare 1958. Intresserad av idrott, spelade han i yngre dagar fotboll och bandy i VIF och rodde i Vänersborgs roddklubb.

Gotthard Johansson inträdde i Gillet 1950.

Överingenjören **PER OLOF SÄFSTRÖM** född i Vänersborg den 28 april 1924 avled i hemstaden den 8 juli 1979. Efter realexamen i Vänersborg 1941, utex. han från Stockholms tekn. institut 1943 och från Filip Holmqvists handelsinstitut 1944. Under åren 1946-50 var Säfström anställd hos Graham Brothers AB med placering dels i Stockholm och dels i Örebro. 1950-54 var Säfström försäljningsingenjör hos Ohlén & Nilsson AB, Stockholm. Under 10 år var han anställd hos Wiro Produkter Stockholm, varav 6 år i Norrköping och 4 år i Stockholm. 1964 flyttade han till Gävle Rör, Gävle, varifrån han 1978 återvände till födelsestaden.

Säfström hade som hobby att med egna händer bygga och bygga om fritidshus, detta gjorde han också på flertalet ställen där han kom att bosätta

sig. I övrigt var hans stora intresse båtar och segling.

Säfström anmäldes som gillemedlem redan under sitt första levnadsår.

F. assistenten EVALD HELLMAN född den 15 augusti 1902 i Vänersborg avled i Uppsala den 17 juli 1979. Student i hemstaden 1922 tjänstgjorde han 1922-24 vid Länsstyrelsen i Vänersborg. Efter studier vid Uppsala universitet blev han 1929 anställd vid Fysikaliskt-kemiska institutionen i Uppsala. Hellman hade en högst ovanlig matematisk begåvning och blev för institutionschefen, nobelpristagaren professor The Svedberg, en mycket viktig medarbetare. Det fanns på denna tid inga datamaskiner som löste komplicerade matematiska problem. Även för en annan svensk nobelpristagare, professor Arne Tiselius, var Hellman en värdefull medhjälpare. Hellman hade ett gott internationellt anseende och fick många vänner världen över.

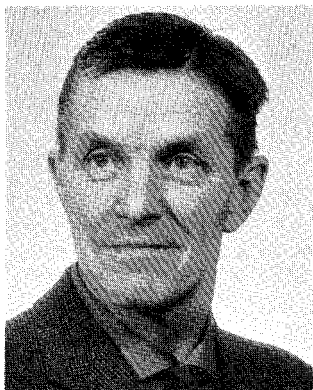
Inträdde i Gillet 1955.

F. verkställaren GUSTAF WASSENIUS född i Vänersborg den 3 januari 1907, avled den 9 oktober 1979. Hela sin aktiva tid sysslade han med motorer och bilar, först hos Knut Anderssons verkstäder på Hamngatan och från 1931 hos bussbolaget Dahlgren & Johansson. Wassenius var en duktig yrkesman och hade ansvaret för att den tidvis stora bussparken hölls i gott stånd. Han pensionerades i samband med att företaget övergick i GDG:s ägo 1973.

Hans stora intresse på fritiden var finsnickeri och reparation av gamla antika saker, vilket han gjorde med en skicklighet och kunnighet som låg långt över amatörstadiet.

1954 ingick Wassenius i Gillet.

F. åkeriägaren **TORSTEN BÄCKSTRÖM** född i Gärdhem den 20 december 1907, avled i Vänersborg den 2 november 1979. Åren 1931-1947 var han anställd som skötare vid dåvarande Källshagens sjukhus, han deltog där aktivt i det fackliga arbetet. 1947 började Bäckström åkeri som han senare drev tillsammans med sina söner tills han för några år sedan pensionerade sig. De sista åren blev sommarstugan på Bäsingebol hans stora intresse.

Han ingick i Gillet 1954.

F. disponenten **RAGNAR KARNÉUS** född i Eskilstuna den 20 september 1900 avled i Vänersborg den 8 november 1979. Efter studentexamen fortsatte han sina studier vid Uppsala universitet, där han betroddes med posten som andre kurator vid Södermanlande-Nerikes nation. Även utomlands bedrev Karnéus studier bl.a. i Tyskland vid universitetet i Tübingen. 1937 kom Karnéus till Vänersborg och innehade här grossiströrelse i livsmedelsbranschen. Under många år var han ordförande i Vänersborgs Köpmannaförening. Inom kommunalpolitiken var han en tid ledamot av stadsfullmäktige och under en följd av år ordförande i hälsovårdsnämnden. I Vänersborgs Rotaryklubb var Karnéus en av chartermedlemmarna och 1951-52 klubbens president. Sin stora insats gjorde han inom

Sällskapet Vänersborgs Par Bricole, som han tillhörde sedan 1938 och där han 1964-1972 var en dugande och avhållen styrande mästare. Karnéus var en mycket beläst och mångkunnig man och en angenäm umgängesvän.

1970 invaldes Ragnar Karnéus i Gillet.

Trädgårdsmästaren HENNING ERICSON född i Karlskrona den 9 november 1902 kom redan som tre-åring, i samband med att fadern här tillträdde tjänsten som stadsträdgårdsmästare, till Vänersborg där han avled den 13 november 1979. Ericson gick efter slutad skolgång i lära hos sin fader, varefter han innehade anställningar på olika platser, bl.a. hos Jack Erikssons Plantskola i Halmstad, Trädgårdsföreningen i Göteborg samt Stockholms Stadsplaneringar. Så småningom återvände han till Vänersborg och startade egen rörelse med handels-trädgård på Blåsut och blomsteraffär vid Edsgatan. Under många år tillhörde Ericson styrelsen för Norra Älvsborgs Handelsträdgårdsmästareförening, först som v. ordförande och därefter som ordförande. Aktiv roddare i Vänersborgs Roddklubb var han

också en av initiativtagarna till föreningen Gamla Roddare.

Ericson inträdde i Gillet 1950.

F. läroverksadjunkten JOHN WEST, föddes i Vänersborg den 24 juli 1892 och avled i Göteborg den 29 november 1979. Efter studentexamen i hemstaden 1911 fortsatte han sina studier vid Högskolan i Göteborg där han blev FK 1915 och FM 1918. Därefter tjänstgjorde West som lärare dels vid Sävsjö praktiska skola och dels i Mönsterås. Efter provår 1921 vid Högre Realläroverket i Göteborg blev han e.o. lärare vid läroverket i Karlstad till 1925. Detta år tillträdde han ordinarie tjänst vid kommunala mellanskolan i Söderköping och utnämndes 1936 till adjunkt i tyska och engelska vid Högre Realläroverket i Göteborg (sedermera Vasa hal).

West blev medlem i Gillet 1930.

Sten Sahlin.

Jorden mig bränt
— ofta i elden jag log —
döden jag känt,
såg i en blixtnär jag dog.
Häpen jag fann
yngling bli man,
glädje bli gråt och bekymmer.
Ensam jag är,
kvällsmolnet bär
rosor på svart när det skymmer.

(Birger Sjöberg)

Styrelseberättelse

Styrelsen för Vänersborgs Söners Gille får härmed avgiva följande berättelse för verksamhetsåret 1979, Gillets 74:e arbetsår.

Gillet har under året varit samlat till Årsstämma torsdagen den 29 mars 1979 i Odd Fellow lokalen och till Högtidsstämma på Frimurarelogen, Allhelgonadags afton, fredagen den 2 november 1979. Högtidsstämman som samlat 98 gillebröder, leddes av 1:e Äldermannen Olov Janson.

Gillets 25-årstecken tilldelades gillebröderna: Zaid Alexandersson, Nils Olof Almström, Torsten Andersson, Ragnar Bengtsson, Åke Cederholm, Arne Dahlgren, Axel Dahllöf, Allan Eriksson, Henry Ericsson, Tage Eriksson, Harry Falk, Åke Gillberg, Sune Gustafsson, Nils Hallberg, Ingvar Johansson, John Johansson, Sten Johansson, Claes Karlsson, Carl Erik Claesson, Ragnar Larsson, Erik Lind, Nils Linnarsson, Evert Ludvigsson, Erik Moberg, Ernst Olsson, Torvald Olsson, Karl Pettersson, Harry Rahm, Gunnar Rosén, Evert Swahn, Sven Olof Svanberg, Gunnar Thunberg, Arne Thunblad, Bertil Åberg, Folke Åberg, Gösta Lindgren samt Evert Back.

Gillets medalj tilldelades gillebrodern Einar Weiss för hans stora insatser i Årsskriftnämnden, hans värdefulla arbete med nekrologerna samt hans alltid brinnande intresse för Gillet.

Sedan stadgeenliga ärenden behandlats avslutade 1:e Äldermannen Högtidsstämman, som blev historisk eftersom Olov Janson, som avböjt omval, nu fick tillfälle klubba valet av ny 1:e Älderman, Sven Lind, och därefter klubba ett enhälligt beslut om att ha blivit utsedd till Gillets hedersmedlem.

Gillebröderna samlades därefter till en gemensam måltid. Gillets Årsskrift har under året utkommit med sin 48:e årgång, som vanligt distribuerad under oktober månad.

Gillets medlemsregister har under året lagts över på data, vilket kommer att underlätta registrering, utsändande av inbetalningskort, korrigeringar samt bevakning.

Vid årets slut hade Gillet 705 medlemmar.

Gillets ekonomiska ställning, fondernas förvaltning och Gillets understödsverksamhet framgår av nedan lämnade redogörelse. Beträffande Gillets fastighet med tillhörande fond hänvisas till Älderdomshemsstiftelsens särskilda styrelseberättelse.

4. KNOT HERNSTRÖMS UNDERSTÖDSFOND

Behållning från 1978	4.701:75	Julgåva	200:—
Ränta	375:—	Beh till 1980 inrest i bank	4.876:75
	<u>5.076:75</u>		<u>5.076:75</u>

5. HJALMAR A. LINDEDAIS MINNESFOND

Behållning från 1978	13.974:73	Behållning till 1980	
Ränta	878:—	Lån till Stiftelsen	4.340:—
	<u>14.852:73</u>	Inrest i bank	10.512:73
			<u>14.852:73</u>

6. MAJOR OSCAR WENNERSTRÖMS UNDERSTÖDSFOND

Behållning från 1978	6.101:67	Behållning till 1980	
Ränta	423:—	Lån till stiftelsen	965:—
	<u>6.524:67</u>	Inrest i bank	5.559:67
			<u>6.524:67</u>

7. WILHELM & NORA MALMBERGS DONATION

Behållning från 1978	14.873:30	Skatt	298:—
Ränta	875:—	Behållning till 1980	
	<u>15.748:30</u>	Lån till Stiftelsen	6.580:—
		Inrest i bank	8.870:30
			<u>15.450:30</u>
			<u>15.748:30</u>

8. RICHARD DYMLINGS ÅRSSKRIFTSFOND

Behållning från 1978	3.619:80	Skatt	129:—
Försålda årsskrifter	315:—	Kostnad för årsskriften	9.246:25
Annonser	6,300:—	Beh till 1980 inrest i bank	1.064:26
Ränta	204:71		
	<u>10.439:51</u>		<u>10.439:51</u>

9. LAURA & ESTER DANIELSSONS UNDERSTÖDSFOND

Behållning från 1978	14.160:71	Behållning till 1980	
Ränta	895:—	Lån till Stiftelsen	5.730:—
	<u>15.055:71</u>	Inrest i bank	9.325:71
			<u>15.055:71</u>

10. NILS CARLSTRÖMS MINNESFOND

Behållning från 1980	8.495:66	Skatt	190:—
Ränta	545:—	Behållning till 1980	
	<u>9.040:66</u>	Lån till Stiftelsen	2.500:—
		Inrest i bank	6.350:66
			<u>8.850:66</u>
			<u>9.040:66</u>

11. VIKTOR & ELLEN HANSSONS UNDERSTÖDSFOND

Behållning från 1978	5.880:60	Behållning till 1980	
Ränta	355:—	Lån till Stiftelsen	2.210:—
		Innest i bank	4.025:60
	<u>6.235:60</u>		<u>6.235:60</u>

12. EMIL JOHANSSONS UNDERSTÖDSFOND

Behållning från 1978	4.399:25	Behållning till 1980	
Ränta	331:16	Lån till Stiftelsen	1.500:—
		Innest i bank	3.230:41
	<u>4.730:41</u>		<u>4.730:41</u>

13. HALVORD LYDELLS MINNESFOND

Donator Bertil Landberg

Behållning från 1980	10.457:—	Skatt	120:—
Ränta	815:—	Film högtidsstämma	300:—
		Beh till 1980 innest i bank	10.852:—
	<u>11.272:—</u>		<u>11.272:—</u>

GRANSKNINGSBERÄTTELSE

Undertecknade, som utsetts att granska Vänersborgs Söners Gilles räkenskaper och förvaltning under 1979, får efter fullgjort uppdrag avgi-
va följande berättelse.

För uppdragets fullgörande har vi tagit del av Gillets samt dess fon-
ders räkenskaper och styrelsens berättelse samt i övrigt företagit de
granskningsåtgärder vi ansett nödvändiga.

Någon anledning till anmärkning föreligger icke beträffande de till
oss överlämnade redovisningshandlingarna, bokföring, inventeringen
av dess tillgångar eller eljest beträffande Gillets förvaltning.

Med anledning av den verkställda granskningen tillstyrker vi full an-
svarsfrihet för den tid revisionen omfattar.

Vänersborg den 24 mars 1980

Gunnar Berger

Mauritz Björnberg

STIFTELSEN VÄNERSBORGS SÖNERS GILLES ÅLDERDOMSHEMS STYRELSEBERÄTTELSE FÖR ÅR 1979.

Styrelsen för Vänersborgs Söners Gilles Ålderdomshem får härmed avgiva följande berättelse över verksamhetsåret 1979, Stiftelsens tjugotonde arbetsår.

Räkenskaperna utvisa följande:

VINST & FÖRLUST KONTO

Debet			Kredit
Räntors konto	9:692:50	Hyrors konto	23.200:—
Skatte konto	749:—	Bidr. fr allm. kassan	4.000:—
Fast.kostn. konto	3.077:25	Extra bidr. allm. kassan	2.000:—
Försäkringars konto	4.512:—	Räntors konto	190:37
Reparations konto	7.126:40		
Julgåvors konto	200:—		
Årets resultat	4.033:22		
	<u>29.390:37</u>		<u>29.390:37</u>

IN & UTGÅENDE BALANS KONTO

Tillgångar	1/1	31/12
Fastighets konto (taxv 150.000:—)	155.000:—	155.000:—
Inventarie konto	3.100:—	3.100:—
Bank & postgiro konto	4.157:39	10.972:06
	<u>162.257:39</u>	<u>169.072:06</u>
Kapital konto	11.350:61	7.317:39
	<u>173.608:—</u>	<u>176.389:45</u>
Skulder		
Låne konto	173.608:—	170.608:—
Förskottsbetald hyra 1:a kv 1980		5.781:45
	<u>173.608:—</u>	<u>176.389:45</u>

SYSKONEN INGEBORG & GOTTFRID ELIASSENS DONATION

Debet			Kredit
Beh från 1978	63.128:45	Beh till 1980	
Ränta	112:13	Lån till stiftelsen	61.623:—
	<u>63.240:58</u>	Innest i bank	1.617:58
			<u>63.240:58</u>

Även detta arbetsår har styrelsen fått vidkännas stora problem vad avser kostnadsökningarna för fastigheten. Revisionsbesiktning har under året skett av elledningar och de reparationer som därefter måste göras belöpte sig till en kostnad av kr 4.598:—. Även i år har försäkringspremierna höjts och är nu uppe i kr 5.700:—.

Fru Åse Björserud, som arrenderat hotellrörelsen, har under året sålt och ny arrendator är Paula och Gunnar Danelid. En viss hyreshöjning har under året vidtagits. Vid den senaste brandsynen som vidtagits har framkommit att samtliga dörrar i 2:a våningen måste göras brandsäkra samt att vissa smärre ändringar måste utföras. Snöröjningen under vintern 78-79 kostade kl. 1.275:—.

Anbud har infordrats och granskats av styrelsen vid alla större reparationer.

Inom sig har styrelsen för året utsett till v.ordf. Sten Sahlin, till sekreterare Stig Larsson, till kassör Ole Thernquist samt till fastighetsförvaltare Carl Viking Wahlin.

Vänersborg den 22 april 1980

Olov Janson

Sten Sahlin

Stig Larsson

Ole Thernquist

Carl Viking Wahlin

Sven Lind

Evert Lundborg

Revisionsberättelse

Undertecknade, som utsetts att granska stiftelsen Vänersborgs Söners Gilles Ålderdomshems räkenskaper och förvaltning får efter fullgjort uppdrag avgiva följande berättelse.

För uppdragets fullgörande har vi tagit del av stiftelsens räkenskaper och styrelsens berättelse, som lämnar upplysning om stiftelsens ekonomiska förhållanden och om förvaltningen av dess angelägenheter.

Anledning till anmärkning föreligger icke i avseende å redovisningshandlingarna, bokföringen, inventeringen av tillgångarna eller eljest bekräftande förvaltningen av stiftelsens angelägenheter.

Fastigheten anses försäkrad till betryggande belopp.

Med stöd av vad vi under revisionen inhämtat tillstyrker vi full ansvarsfrihet för 1979 års förvaltning.

Vänersborg den 24 mars 1980

Gunnar Berger

Mauritz Björnberg

SAMMANSTÄLLNING ÖVER VÄNERSBORGS SÖNERS GILLES TILLGÅNGAR DEN 31/12 1979

Allmänna kassan	3.483:30	
Vänersborgs Söners Gilles Försköningsfond	9.938:57	
Namnkunniga Vänersborgares Minnesfond	2.509:51	
Knut Hernströms Understödsfond	4.876:75	
Hjalmar A. Lindedals Minnesfond	14.852:73	
Major Oscar Wennerströms Understödsfond	6.524:67	
Wilhelm & Nora Malmbergs Donation	15.450:30	
Richard Dymlings Årsskriftsfond	1.064:26	
Laura & Ester Danielssons Understödsfond	15.055:71	
Nils Carlströms Minnesfond	8.850:66	
Viktor & Ellen Hanssons Understödsfond	6.235:60	
Emil Johanssons Understödsfond	4.730:41	
Halvord Lydells (Landbergs) Minnesfond	<u>10.852:—</u>	104.424:87
Stiftelsen Vänersborgs Söners Gilles Ålderdomshem Ingeborg & Gottfrid Eliassons Donationsfond	<u>63.240:58</u>	
		167.665:45
Avgår fastigheten		7.317:39
		<u>160.348:06</u>

VÄNERSBORGS SÖNERS GILLES

MEDLEMMAR

t.o.m. 30/6 1980

HEDERSLEDAMOT

Janson, Olov, Kamrer, Vänersborg

MEDLEMMAR

	Födelse- år	Inträ- desår
ADOR, HANS, Personalchef, Växjö	1935	75
AHLBERG, ANDERS, Studerande, Vänersborg	1966	80
ALEXANDERSSON, HANS, Naturvårdsassistent, Vänersborg	1948	75
*ALEXANDERSSON, ZAID, Ledningsingenjör, Vänersborg	1924	55
*ALFREDSSON, GÖSTA, Försäljare, Vänersborg	1922	51
ALFREDSSON, LARS, Vänersborg	1956	76
AHLIN, ANDERS, Vänersborg <i>ständig medlem</i>	1965	78
AHLIN, GÖRAN, Ingenjör, Vänersborg <i>ständig medlem</i>	1944	58
*AHLIN, LENNART, f.d Bilskolechef, Vänersborg	1916	54
AHLIN, ULF, Vänersborg <i>ständig medlem</i>	1968	78
AHLM, ALLAN, Järnhandelsbiträde, Vänersborg	1923	58
ALM, LARS, Byggnadsinspektör, Vänersborg	1944	73
ALMGREN, BOO, Kaptän, Göteborg	1908	(43)76
*ALMQVIST, SVEN, Professor, Linköping	1931	46
*ALMSTRÖM, NILS OLOV, Provinsialläkare, Kungälv	1910	55
AMGÅRD, KARL-ERIC, Kommunalarbetare, Vänersborg	1940	74
ANDERSSON, ANDERS, Fastighetsskötare, Vänersborg	1958	80
ANDERSSON, ALLAN, Sjukvårdare, Vänersborg	1917	60
*ANDERSSON, ARNE, Yrkesvalslärare, Bromma	1917	43
ANDERSSON, ARNE, Verkstadschef, Vänersborg	1923	80
ANDERSSON, BO, Ingenjör, Örebro	1940	74
ANDERSSON, BROR, Sägare, Brålanda	1935	69
ANDERSSON, CHRISTER, Fil.mag. Vänersborg	1945	55
*ANDERSSON, EINAR, Lagerchef, Vänersborg	1914	54
*ANDERSSON, ERIC, Assistent, Vänersborg	1915	51
*ANDERSSON, FRITIOF, fd. Jordbruksförmän, Vänersborg	1897	42
*ANDERSSON, GÖSTA, Sjukhusintendent, Vänersborg	1913	46
ANDERSSON, HUGO, Televerksarbetare, Vänersborg	1917	69
ANDERSSON, IVAR, Köpman, Vänersborg	1918	65
ANDERSSON, JOHN, Reparatör, Hisingsbacka	1953	74

ANDERSSON, KARL-GUSTAV, Representant, Vänersborg	1935	76
ANDERSSON, LARS, Glasmästare, Vänersborg	1930	59
ANDERSSON, LENNART, Telearbetare, Vänersborg	1950	79
ANDERSSON, MAGNUS, Brålanda	1968	69
*ANDERSSON, NILS, Disponent, Göteborg	1915	53
*ANDERSSON, NILS, Köpman, Vänersborg	1922	51
*ANDERSSON, OSCAR, fd. Förmän, Vänersborg <i>innehavare av gillets medalj (1955)</i>	1892	42
ANDERSSON, PER ARNE, Brålanda	1970	70
*ANDERSSON, RAGNAR, fd. Köpman, Vänersborg	1919	35
ANDERSSON, RAGNAR, Köpman, Vänersborg	1928	76
*ANDERSSON, STIG, Socialvårdschef, Vänersborg	1918	45
ANDERSSON, STIG, Mättningsbiträde, Vänersborg	1924	70
ANDERSSON, SVEN-OLOF, Verkmästare, Vänersborg	1930	80
ANDERSSON, TOMMY, Affärsbiträde, Vänersborg	1950	75
*ANDERSSON, TORSTEN, Byrådirektör, Vänersborg	1914	55
ANDERSSON, VIKTOR, Transportarbetare, Vänersborg	1900	61
ANDERSSON, YNGVE, Vaktmästare, Vänersborg	1925	72
*ANDRÉASSON, KARL, Museivaktmästare, Vänersborg	1907	53
ANDRÉEN, ANDERS, Järnhandlare, Vänersborg	1938	68
ANDRÉEN, BERTHEL, Järnhandlare, Vänersborg	1908	66
ANDRÉN, HELGE, Köpman, Göteborg	1914	66
ANGSÉUS, TAGE, 1:e polisinspektör, Vänersborg	1924	75
ARVEBLAD, KARL, Maskinist, Vänersborg	1912	61
ARVIDSON, BENGT, Skötare, Vargön	1949	75
*ARVIDSSON, BIRGER, Schaktmästare, Köping	1897	46
ARWIDSSON, UNO, Expeditionsassistent, Vänersborg	1927	60
ASPMAN, ARNE, Elektriker, Vänersborg	1920	59
*BACK, EVERT, Expeditionsvakt, Vänersborg	1918	55
BACK, HENRIK, Vänersborg	1964	79
BACK, INGVAR, Rörmontör, Vänersborg	1932	73
BACK, JAN, Sjukvårdare, Vänersborg	1934	63
BEHRNS, RAGNAR, Överskötare, Vänersborg	1910	66
BENGTSSON, PATRIC, Studerande, Vänersborg	1965	78
*BENGTSSON, RAGNAR, fd. Linjemästare, Trollhättan	1903	55
BENGTSSON, ROLF, Faktor, Vänersborg	1934	76
BERG, CHRISTIAN, Vänersborg	1968	68
*BERG, GUNNAR, Boktryckare, Vänersborg	1920	53
BERG, HÅKAN, Faktor, Vänersborg	1944	68
BERG, LARS, Vänersborg	1967	68
BERG, SUNE, Åkeriägare, Vänersborg	1939	67
BERGER, ANDRÉAS, Vänersborg <i>ständig medlem</i>	1974	76
BERGER, GUNNAR, Ingenjör, Vänersborg <i>ständig medlem</i>	1943	55
*BERGER, HARRY, Disponent, Vänersborg	1904	54
BERGER, MAGNUS, Vänersborg <i>ständig medlem</i>	1967	76

BERGER, MAX, Vänersborg <i>ständig medlem</i>	1970	76
BERGER, ORVAR, Tandläkare, Vänersborg	1937	72
*BERGGREN, ERIC, Intendent, Loro Ciufenna, Italien	1911	32
*BERGLUND, GÖSTA, Sjöingenjör, Malmö	1920	43
*BERGMAN, KARL-ERIK, Ingenjör, Nol	1920	48
*BERGSTROM, THORSTEN, Tandläkare, Hälsingborg	1912	29
BERGSTROM, JOHAN, Vänersborg	1950	80
BERGSTROM, RAGNAR, Vänersborg	1942	80
BERGSTROM, REINHOLD, Byråchef, Vänersborg	1914	80
*BERRMAN, GÖSTA, Ämneslärare, Göteborg	1910	43
BERNER, CLAES-GÖRAN, Vänersborg	1946	80
BERNER, CURT, Köpman, Vänersborg	1940	80
BERNER, KARL-ÅKE, Bilförsäljare, Vänersborg	1942	79
BIEL, GUNNAR, Sjukgymnast, Upper Darby (U.S.A.)	1901 (24)	62
*BIEL, GÖSTA, Direktör, Lerum	1911	46
BILLENGREN, LARS, Köpman, Dals Rostock	1938	75
BJERSTAF, LARS, Vänersborg	1940	76
BJÖRKMAN, LENNART, Sjukvårdsdirektör, Vänersborg	1923	65
BJÖRNBERG, HÅKAN, Fil.kand., Vänersborg	1954	77
*BJÖRNBERG, MAURITZ, Kamrer, Vänersborg <i>Bisittare i styrelsen</i>	1927	54
BJÖRNBERG, SVEN, Polisman, Vänersborg	1929	54
BJÖRNBERG, THOMAS, Civilingenjör, Vargön	1953	77
BJÖRNDAHL, KARL-ERIK, Bokbindaremästare, Vänersborg	1926	60
BLIXT, BENGT, Maskinmästare, Uddevalla	1929	80
*BLOMGREN, GUNNAR, Stenhuggarmästare, Vänersborg	1912	54
BLOMGREN, HANS, Stenhuggare, Vänersborg	1943	77
BLOMGREN, LARS, Fritidsassistent, Vänersborg	1941	77
BLOMGREN, MATS, Vänersborg	1960	77
BLOMGREN, SVEN, Professor, Vänersborg	1908	77
*BODÉN, SIGVARD, Ingenjör, Norsborg <i>ständig medlem</i>	1923	55
*BODÉN, STIG, Ingenjör, Johanneshov <i>ständig medlem</i>	1914	55
*BORG, EINAR, Handlande, Vänersborg	1906	48
BRENNELID, JACK, Musiklärare, Vänersborg	1935	77
*BRIGELIUS, GUNNAR, Direktör, Åsa	1919	54
BÜGLER, RONALD, Kamrer, Skövde	1928	74
BÄCKSTRÖM, BERTH, Åkeriägare, Vänersborg	1947	67
BÄCKSTRÖM, GUNNAR, Åkeriägare, Vänersborg	1932	67
CARLZÉN, YNGVE, fd. Befallningsman, Vänersborg	1902	70
*CEDERGREN, GÖSTA, fd. Länsläkare, Linköping	1905	30
*CEDERGREN, RAGNAR, Disponent, Båstad	1907	30
*CEDERGREN, STIG, Kanslichef, Gävle	1911	30
*CEDERHOLM, ÅKE, Direktör, Uddevalla	1913	55
*CEGRELL, ELOF, Tjänsteman, Vänersborg	1916	49
DAFGÅRD, BENGT, Arbetsledare, Trollhättan <i>ständig medlem</i>	1939	50
DAFGÅRD, GUNNAR, Direktör, Källby	1919	67

*DAFGÅRD, HENRY, fd. Köpman, Vänersborg	1903	53
*DAHL, LENNART, Bergsingenjör, Sandviken	1924	48
*DAHLGREN, ARNE, Byrådirektör, Vänersborg	1918	55
*DAHLIN, ERIK, Frisörmästare, Vänersborg	1896	30
*DAHLLÖF, AXEL, Affärschef, Göteborg	1911	55
DAHLLÖF, MATS, Vänersborg	1965	67
*DAHLGREN, HUGO, Mättningsingenjör, Vänersborg	1911	53
DANIELSSON, HANS, Byggnadssnickare, Vänersborg	1918	75
DAVIDSSON, BENGT, Verkstadsmontör, Vänersborg	1957	71
DAVIDSSON, BILT, Bankkamrer, Vänersborg	1938	64
DETER, THURE, Direktör, Malmö	1912	79
*DINNETZ, FRITZ, Snickaremästare, Vänersborg <i>innehavare av gillets medalj (1972)</i>	1895	21
DREVANDER, STIG, Ingenjör, Vänersborg	1928	73
EDHOLMER, GUNNAR, Kapten, Vänersborg	1900	62
*EDLUND, HARRY, Målaremästare, Vänersborg	1903	46
EDNER, KNUT, Apotekare, V:a Frölunda	1910	78
EDNER, OLLE, fd. Chefsredaktör, Stockholm	1908	78
EDVARDSSON, GUNNAR, Överskötare, Vänersborg	1916	71
*EK, HARALD, Överstelöjtnant, Täby	1919	44
*EK, KNUT, Slöjdlärare, Vänersborg	1924	50
*EKBLAD, BERTIL, Köpman, Trollhättan	1916	53
EKHOLM, GÖRAN, Försäljningschef, Vänersborg	1935	73
EKHOLM, PER-OLOF, Ingenjör, Vänersborg	1922	73
EKHOLM, SVEN, Köpman, Vänersborg	1916	60
EKLUND, BO, Lagerchef, Vänersborg	1937	80
EKMAN, LARS, Tekniker, Vänersborg	1949	74
EKSTEDT, THOMAS, Lärare, Helsingborg	1951	65
EKSTRÖM, ARTHUR, L. fd. Advokat, Vänersborg	1908	77
EKSTRÖM, JOHAN, Vargön	1943	80
ELENSTIG, ELOF, Köpman, Vänersborg	1930	75
*ELFMAN, NILS-OLOF, Rektor, Bromma	1919	44
ELMQVIST, SÖREN, Byggnadssnickare, Vänersborg	1940	75
*ELOW, PER, fd. Bankkamrer, Vänersborg	1906	30
*ELOW, STIG, Ingenjör, Hallstavik	1912	30
*EMANUELSSON, ERIC, Försäljare, Vänersborg	1916	51
EMANUELSSON, MIKAEL, Vänersborg	1966	80
*ENGLUND, GUNNAR, Direktör, Djursholm	1913	42
ENGLUND, CLAES, Ingenjör, Vänersborg	1943	47
ENGLUND, MAGNUS, Studerande, Vänersborg <i>ständig medlem</i>	1949	49
*ENGLUND, NILS, Leg. läkare, Vänersborg	1909	30
ENGLUND, NILS ERIK MAGNUS, Dyltabruk <i>ständig medlem</i>	1966	66
ENGLUND, NILS TURE, Leg. läkare, Dyltabruk	1939	47
*ERICSON, ALLAN, Överpostiljon, Vänersborg	1913	55
ERICSSON, ANDERS, Tandläkare, Vänersborg <i>ständig medlem</i>	1944	54

ERICSSON, ANDERS, Ingenjör, Vänersborg	1941	80
*ERICSSON, BROR, Bagaremästare, Vänersborg	1913	46
ERICSSON, ERIC, Rörmontör, Vänersborg	1904	77
*ERIKSSON, FILIP, Murare, Vänersborg	1912	46
ERICSSON, GUNNAR V., Portvakt, Vänersborg	1918	66
ERICSON, GÖRAN, Fritidschef, Vänersborg	1927	77
*ERIKSSON, HENRY, Landstingsassistent, Habo	1909	55
ERICSSON, JOHAN FREDRIK, Vänersborg	1966	66
*ERICSSON, JOHN, Tandläkare, Vänersborg	1908	43
ERICSSON, JOHN-OLOV, Tandläkare Vänersborg <i>ständig medlem</i>		
<i>Ersättare i styrelsen</i>	1939	54
ERICSON, KARL, fd. Kommunalråd, Vänersborg	1896	60
ERIKSSON, PER OLOF, Inspektör, Vänersborg	1932	64
*ERICSON, TAGE, Trädgårdsmästare, Vänersborg	1906	55
ERIKSSON, SÖLVE, Avdelningschef, Vänersborg	1939	79
ERIKSSON, ÅKE, Frisörmästare, Vänersborg	1921	58
ERLANDSSON, FILIP, fd. Hypoteksdirektör, Vänersborg	1909	78
ERLANDSSON, KURT, Ingenjör, Vänersborg	1925	70
ERLANDSSON, SVEN, Arkitekt SAR, Vänersborg	1925	61
FAGERSTEDT, ERIK, Bankdirektör, Vänersborg	1906	76
FAGERSTEDT, LARS, Kontorist, Vänersborg	1942	76
FAGERSTRÖM, ARNE, Montör, Vänersborg	1934	79
FAGERSTRÖM, ARVID, Lagerarbetare, Vänersborg	1909	67
*FALK, HARRY, Åkeriägare, Vänersborg	1906	55
FALK, ÅKE, Åkeriägare, Vänersborg	1942	66
FASTH, SIXTEN, Fotograf, Vänersborg	1926	74
FILIPSSON, GÖSTA, Snickare, Vänersborg	1914	68
FOCK, KARL-GÖRAN, Stud., Göteborg	1953	77
FOCK, STIG, Verkstadsarbetare, Vänersborg	1915	75
*FORSS, ERIC, Tullförvaltare, Malmö	1910	52
FORSS, SVEN, Ingenjör, Mölndal	1916	69
FREDMAN, SUNE, Verkmästare, Vänersborg	1940	68
FREDRIKSSON, MATS, Direktör, Göteborg	1922	76
FRIBERG, ERIK, Tecknare, Trollhättan	1919	69
FRIBERG, KARL AXEL, Reservdelsman, Uddevalla	1923	69
FRIBERG, SVEN-OLOV, Sjukhusdirektör, Säter	1916	71
FRIEDLÄNDER, OWE, Målarästare, Vänersborg	1946	80
FRISK, KENT, Postiljon, Vänersborg	1945	67
FRÄNDEGÅRD, BENGT-OLOF, Ingenjör, Vänersborg	1927	67
FRÄNDEGÅRD, CARL-ERIK, Överstelöjtnant, Täby	1918	75
FRÄNDEGÅRD, PER ARNE, Rektor, Töreboda	1920	67
FRÄNDEGÅRD, SVEN AXEL, Byrådirektör, Jönköping	1922	67
*FRÖBERG, GÖSTA, Apotekare, Vänersborg <i>innehavare av gillet</i> <i>medalj (1974)</i>	1896	24
FURBO, SIXTEN, Avsynare, Vänersborg	1917	56

FÄLLING, HARRY, Televerksarbetare, Vänersborg	1939	71
*GADDE, NILS OLOF, Sporthandlare, Vänersborg	1915	34
*GALLE, KJELL, Möbelhandlare, Vänersborg	1911	51
GALLE, NILS, Köpman, Vänersborg	1918	67
GEDELL, RAGNAR, Rektor, Vänersborg	1917	80
*GEMVIK, GÖSTA, Intendent, Vällingby	1911	47
*GEMVIK, OLOF, Direktör, Täby	1917	46
GILLBERG, GÖSTA, Köpman, Trollhättan	1918	66
GILLBERG, ROLF, Köpman, Vänersborg	1939	77
*GILLBERG, ÅKE, Förste expeditionsvakt, Vänersborg	1920	55
*GLASELL, LENNART, Typograf, Vänersborg	1910	46
GRANAT, STELLAN, Fil.kand. Vänersborg	1948	77
GRANQVIST, ÅKE, Försäljare, Vänersborg	1939	67
GRÖNBERG, MATTIAS, Civilingenjör, Åkersberga	1932	60
*GULLBRANTZ, SVEN, Murare, Vänersborg	1913	44
GULZ, LENNART, Fil.mag. Vänersborg	1939	54
*GULZ, THORSTEN, fd. Driftchef, Vänersborg <i>innehavare av gillets medalj (1967)</i>	1905	28
*GUSTAFSSON, EDVARD, Stadsarkitekt, Ängelholm	1923	46
GUSTAFSSON, KENT, Mättningsbiträde, Vänersborg	1944	71
GUSTAFSSON, PAUL, Verkstadsägare, Vänersborg	1935	66
*GUSTAFSSON, SUNE, Bagaremästare, Vänersborg	1918	55
GUSTAFSSON, EVERT, Sjukvårdare, Vänersborg	1937	77
GÖTHBERG, INGVAR, Servicerådgivare, Vänersborg	1932	64
HAGBERG, BENGT, Källarmästare, Ed	1919	65
HAGBERG, CARL-GÖRAN, Konstnär, Ed	1922 (66)	74
*HAGBORG, ARNE, fd. Möbelhandlare, Vänersborg	1908	30
HAGBORG, GÖRAN, Revisor, Vänersborg <i>ständig medlem</i> <i>Ersättare i styrelsen</i>	1941	53
*HAGBORG, TORSTEN, Tjänsteman, Trollhättan <i>ständig medlem</i>	1931	52
HAGLIND, STURE, Gymnastikdirektör, Skövde	1946	68
HAGSÉR, HÅKAN, Försäljare, Vänersborg	1947	72
*HALLBERG, NILS, Ingenjör, Göteborg	1912	55
HALLINGBERG, OLOF, Tandläkare, Vänersborg	1915	66
*HALLONQVIST, UNO, Köpman, Vänersborg	1925	45
HALLQVIST, ANDERS, Veterinärassistent, Vänersborg	1945	76
HALLQVIST, ARNE, Adjunkt, Vänersborg	1917	67
HALLQVIST, KARL-ERIK, Vagarbetare, Vänersborg	1934	76
*HALLQVIST, TAGE, Med.lic., Vänersborg	1926	45
*HAMMARSTRÖM, UNO, Kapten, Umeå <i>ständig medlem</i>	1899	28
*HANSSON, BRYNOLF, Avsynare, Vänersborg	1924	52
HANSSON, CHRISTER, Restaurangchef, Arvika <i>ständig medlem</i>	1942	57
HANSSON, LEIF, Mäklare, Bandhagen	1929	79
HARLITZ, ALVAR, Ingenjör, Vänersborg	1908	66
HARLITZ, GUNNAR, Sjöingenjör, Vänersborg <i>ständig medlem</i>	1940	64

HARLITZ, LENNART, Ingenjör, Moheda	1943	64
HARRING, RAGNAR, Rektor, Vänersborg	1905	59
HASSELLIND, KAJ, Ingenjör, Vargön	1945	76
HEDBERG, FRANK, Vargön	1935	79
HEDÉN, LASSE, Ingenjör, Borås	1934	57
HEDQUIST, PER, Kontorist, Vänersborg	1943	76
HEDSTRÖM, ARVID, Elektriker, Vänersborg	1904	63
HEDSTRÖM, ERNST, f. Rektor, Vänersborg	1902	72
HELLMAN, ANDERS, Vänersborg	1955	73
*HELLMAN, EINAR, Glasmästare, Vänersborg	1906	29
HELLSTRÖM, ARNE, Köpman, Vänersborg	1930	64
HELLSTRÖM, HÅKAN, Studerande, Vänersborg	1956	75
*HELLSTRÖM, RAGNAR, Köpman, Vänersborg	1905	43
HERTZ, ARNE, Ingenjör, Trollhättan	1939	79
HJELM, BERTIL, Maskinist, Vänersborg	1910	65
HJELM, HELGE, Teckningslärare, Vänersborg	1908	60
HJELM, STIG, Reprofotograf, Vänersborg	1927	76
HORSTER, KNUT, Verkmästare, Vänersborg	1920	75
HURTIG, BENGT MAGNUS, Studerande, Vänersborg	1953	66
*HURTIG, ERNST-MAGNUS, Elektriker, Vänersborg	1923	53
HYGREN, ESKIL, Driftsingenjör, Vänersborg	1918	78
HÄGNEFORS, ERNST, Överstelöjtnant, Uddevalla	1921	77
HÖGBERG, PER, Direktör, Uddevalla	1922	64
HÖGBERG, STIG, Ingenjör, Onsala	1944	77
HÖGBERG, THURE, Kyrkovaktmästare, Vänersborg	1907	71
HÖGZELL, LENNART, Företagsekonom, Nynäshamn	1934	61
IDEBERG, BERTIL, Platschef, Vänersborg	1941	74
*IDEBERG, GUNNAR, Aukt. revisor, Karlstad	1932	53
IDEBERG, TORE, Tandläkare, Vänersborg	1901	65
JACOBSSON, ARNE, Personalkonsulent, Trollhättan	1920	70
JACOBSSON, BENGT-ARNE, Byggnadssnickare, Vargön	1950	75
JACOBSSON, GERT, Mättningsförmän, Vänersborg	1939	70
JACOBSSON, MIKAEL, Vänersborg	1966	76
JACOBSSON, NILS, Verkmästare, Vänersborg	1908	57
JACOBSSON, ROLF, Redovisningskonsult, Vänersborg	1936	59
JACOBSSON, SVEN-OLOF, Byggnadssnickare, Vänersborg	1950	75
*JANSON, BENGT, Gruppchef, Göteborg	1920	50
JANSON, LARS, Gymnastikdirektör, Falkenberg	1938	66
*JANSON, OLOV, Kamrer, Vargön, <i>Innehavare av gillets medalj</i> (1975) <i>Gillets hedersledamot</i>	1909	30
JANSSON, SIGBERT, Ingenjör, Spånga	1921	77
JANSSON, SVEN, Vaktmästare, Vänersborg	1926	58
JARHED, GUNNAR, Banktjänsteman, Vargön	1947	78
*JENNISCHE, BENGT, Överläkare, Vänersborg	1913	30
JENNISCHE, MATS, Agronom, Falun <i>ständig medlem</i>	1941	64

JENNISCHE, PER, Fil.dr. Uppsala, <i>ständig medlem</i>	1943	64
JENNISCHE, ÅKE, Socionom, Julita, <i>ständig medlem</i>	1947	64
*JERNQVIST, SVEN, Bankrevisor, Norrköping	1898	26
JOACHIMSSON, ERLING, Civilingenjör, Göteborg	1950	77
JOACHIMSSON, SVEN, fd. Överläkare, Vänersborg	1911	78
JOELSSON, LARS, Civilingenjör, Bromma	1954	76
JOELSSON, RUNE, Driftverkmästare, Vänersborg	1927	76
JOHANSSON, ALLAN, Bagaremästare, Vänersborg	1914	68
JOHANSSON, ARNE, Förrädsarbetare, Vänersborg	1907	59
JOHANSSON, ARTUR, Försäljningschef, Vänersborg	1911	75
JOHANSSON, BERNT, Uddevalla	1932	77
JOHANSSON, BO, Vänersborg <i>ständig medlem</i>	1959	76
JOHANSSON, CASPER, Vänersborg	1976	76
JOHANSSON, EVERT, Transportledare, Vänersborg	1920	60
JOHANSSON, GERHARD, Studerande, Vänersborg	1970	80
JOHANSSON, GUNNAR, Konditor, Vänersborg	1933	66
JOHANSSON, GUNNAR, Boktryckare, Vänersborg	1946	66
*JOHANSSON, GUSTAV, Boktryckare, Vänersborg	1905	53
*JOHANSSON, HARRY, Modellör, Kumla	1910	54
JOHANSSON, HARRY, Modellör, Vänersborg	1907	60
JOHANSSON, HENRY, Bagare, Vänersborg	1921	73
*JOHANSSON, HUGO, Inspektör, Bromma	1908	44
JOHANSSON, INGEMAR, Konditor, Vänersborg	1928	65
*JOHANSSON, INGVAR, Byggnadssnickare, Vänersborg	1918	55
JOHANSSON, JAN, Åkeriägare, Vänersborg	1937	76
*JOHANSSON, JOHN, Åkeriägare, Vänersborg	1910	55
JOHANSSON, JOHN ERIK, Kommunalarbetare, Vänersborg	1923	66
JOHANSSON, KARL, Skofabriksarbetare, Vänersborg	1908	66
JOHANSSON, KARL-ERIK, Representant, Dals Rostock	1914	69
*JOHANSSON, KARL-ERIK, Typograf, Vänersborg	1927	53
*JOHANSSON, KJELL, Sjukvårdare, Vänersborg	1910	42
JOHANSSON, LARS GUNNAR, Vänersborg	1957	80
JOHANSSON, LEIF, Vänersborg <i>ständig medlem</i>	1962	76
JOHANSSON, LENNART, Grävmaskinist, Vänersborg	1942	79
JOHANSSON, LENNART, Vänersborg	1952	80
JOHANSSON, MARTIN, Studerande, Vänersborg	1963	76
JOHANSSON, OLOF, Instrumenttekniker, Vänersborg	1935	59
JOHANSSON, PONTUS, Vänersborg	1973	76
JOHANSSON, RICKARD, Studerande, Vänersborg	1966	80
*JOHANSSON, ROLAND, Byggnadssnickare, Vänersborg	1905	53
JOHANSSON, ROLF, Försäljningschef, Vänersborg	1930	65
JOHANSSON, RUNE, Reserveldsman, Vänersborg	1944	76
*JOHANSSON, STEN, fd. Motorförman, Vänersborg	1902	55
JOHANSSON, STIG, Verkstadsarbetare, Vänersborg	1934	79
JOHANSSON, STURE, Redaktör, Farsta	1923	57

JOHANSSON, SVEN, Telearbetare, Vänersborg	1937	59
JOHANSSON, TAGE INGVAR, Ingenjör, Älvsered	1932	67
JOHANSSON, THOMAS, Reservdelsman, Vänersborg	1957	76
JOHNSON, FRANK, Ämneslärare, Vänersborg	1939	75
JONASSON, EVERT, Aukt revisor, Göteborg	1917	78
*JONSSON, BENGT R., Professor, Solna	1930	54
*JONSSON, ERIK, Vänersborg	1920	46
*JONSSON, HELGE, Vänersborg	1912	45
JONSSON, HENRY, Förste poliskonstapel, Vänersborg	1914	66
JONSSON, LARS, Vänersborg	1960	63
*JONSSON, OLOF, Köpman, Vänersborg	1923	45
*JONSSON, SVEN, Vänersborg	1956	63
JONSSON, TAGE, l:e Postiljon, Vänersborg	1918	80
JOSEFSSON, GUNNAR, Tjänsteman, Vänersborg	1931	65
JOSEFSSON, HELGE, Vänersborg	1909	59
JOSEFSSON, LENNART, Kontorist, Vänersborg	1948	75
JOSEFSSON, SVEN, Kamrer, Eslöv	1933	65
JÄTBY, RUNE, Skorstensfejarmästare, Vänersborg	1931	76
KARLSSON, ARNE, Vårdare, Vänersborg	1929	75
KARLSSON, BERTIL, Elinstallatör, Hägersten	1910	58
*CARLSSON, BERTIL, Metallarbetare, Vänersborg	1914	54
CARLSSON, BERTIL, Annonskonsulent, Vargön <i>ständig medlem</i>	1944	47
*CARLSSON, ELOF, fd. Direktör, Ljungskile, <i>ständig medlem</i>	1904	30
CARLSSON, ERIC, Förrådsarbetare, Vänersborg	1945	75
KARLSSON, HADAR, Kommunalsråd, Vänersborg	1913	67
CARLSSON, HERBERT, Konstnär, Åre	1912	75
*KARLSSON, HILDING, Bagare, Vänersborg	1911	51
CARLSSON, INGEMAR, Ingenjör, Vänersborg	1928	60
CARLSON, INGVAR, Överskötare, Vänersborg	1924	69
*CARLSSON, CARL ANDERS, fd. Disponent, Vänersborg <i>ständig medlem</i>	1897	32
*CARLSSON, CARL-GUSTAF, Fabrikör, Vänersborg	1909	30
CARLSSON, CARL-OTTO, Instruktör, Vänersborg	1917	66
CARLSSON, CARL-OTTO, Speditör, Älvängen <i>ständig medlem</i>	1939	47
CARLSSON, KENTH, Ingenjör, Vänersborg	1952	60
*KARLSSON, CLAES, F.d. Köpman, Vänersborg	1908	55
KARLSSON, KNUT, Målare, Vänersborg	1896	57
KARLSSON, LARS OLOF, Stud, Vänersborg	1957	76
CARLSSON, LENNART, Personalass., Mölndal <i>ständig medlem</i>	1946	47
*CARLSSON, NILS-ERIK, Sjöingenjör, Lindsfield NSW	1919	54
KARLSSON, STIG, Filialföreståndare, Smögen	1936	77
CARLSSON, UNO, Åkeriägare, Vänersborg	1926	67
CARLSSON, ÅKE, Vaktmästare, Vänersborg	1914	58
CARLSTRÖM, ERIK, Representant, Hammarö	1913	63
KEMPE, BO, Laboratorieassistent, Vänersborg	1948	75
KIHLSTRÖM, LARS GÖRAN, Banktjänsteman, Frändefors	1936	65

KIHLSTRÖM, PER, Köpman, Åkarp	1928	76
KJELLSSON, DAN, Verkmästare, Vänersborg	1941	74
KJELLSSON, UNO, Direktör, Vänersborg	1944	74
*CLAESSON, CARL-ERIC, Köpman, Vänersborg	1916	55
KNUTSSON, LEIF, Personaltjänsteman, Arvika	1934	64
*KORÉN, GÖSTA, Kamrer, Vänersborg	1908	53
CORNELIUSSON, HJALMAR, Ingenjör, Bengtsfors	1898	60
KORSE, YNGVE, Ingenjör, Åkersberga	1913	74
*CHRISTENSSON, CARL-OTTO, Inköpschef, V:a Frölunda	1912	33
LAGERKVIST, KJELL, Musikdirektör, Vänersborg	1930	77
LANEVALL, OLOF, Försäljningschef, Bålsta	1921	63
LARSSON, ALF, Montör, Brämhuft	1939	77
LARSSON, ANDERS, Vänersborg, <i>ständig medlem</i>	1963	63
*LARSSON, AXEL, fd. Köpman, Vänersborg <i>innehavare av gillet</i> <i>medalj (1969)</i>	1890	19
LARSSON, FRANK, Sjukvårdare, Vänersborg	1910	64
LARSSON, GÖSTA, Civilingenjör, Lyckeby <i>ständig medlem</i>	1936	55
LARSSON, GÖTE, Posttjänsteman, Göteborg	1944	66
*LARSSON, HARRY, Bilmekaniker, Vänersborg	1913	54
LARSSON, HENRY, Rektor, Vänersborg	1907	76
LARSSON, HERBERT, Riksdagsman, Vänersborg	1909	66
LARSSON, JOHAN, Vänersborg <i>ständig medlem</i>	1966	66
LARSSON, LARS, Kamrer, Göteborg	1943	68
LARSSON, LARS, Elektriker, Trollhättan	1914	74
*LARSSON, RAGNAR, Kommunalarbetare, Vänersborg	1908	55
LARSSON, ROLF, Underinspektör, Skärholmen <i>ständig medlem</i>	1924	56
LARSSON, STIG, Direktör, Vänersborg, <i>Gilleskrivare</i>	1935	57
LARSSON, SVEN, Butiksbiträde, Vänersborg	1929	70
LARSSON, SVEN, Mejerist, Vänersborg	1914	75
*LARSSON, TORSTEN, Brukstjänsteman, Vänersborg	1911	54
LARSSON, YNGVE, Montör, Vänersborg	1927	77
LARSSON, ÅKE, Svarvare, Trollhättan	1944	77
LAURELL, BO, Lagerchef, Kode	1935	79
*LAURELL, JOHNNY, Tidskrivare, Vänersborg	1908	46
*LINDH, ERIK, Köpman, Vänersborg	1906	55
LINDH, CHRISTER, Vänersborg	1950	80
LIND, HÅKAN, Jur.kand., Frändefors	1948	54
LIND, LARS, Civilingenjör, Floda	1944	50
LINDH, LENNART, Posttjänsteman, Vänersborg	1930	57
*LIND, OLOV, Civilingenjör, Kristianstad	1920	45
*LIND, SVEN, fd. Disponent, Vänersborg <i>Innehavare av gillet</i> <i>medalj (1976) 1:e älderman</i>	1913	40
LINDBERG, ANDERS, Adjunkt, Vänersborg	1938	66
*LINDBERG, AXEL, Köpman, Vänersborg	1912	42
LINDBERG, BENGT ARNE, Verkstadsarbetare, Vargön	1949	66

LINDBERG, BERTIL, Verkstadsarbetare, Vänersborg	1918	62
*LINDBERG, GEORG, fd. Organisationschef, Malmö	1899	47
LINDBERG, INGE, Expeditionsförförman, Vänersborg	1921	60
LINDBERG, CARL-AXEL, Ingenjör, Onsala	1944	65
LINDÉN, LARS, Civiling., Vänersborg <i>ständig medlem</i>	1954	75
LINDÉN, ROLF, Ingenjör, Skärholmen <i>ständig medlem</i>	1927	62
*LINDGREN, FOLKE, Fabrikör, Vänersborg	1914	54
*LINDGREN, GÖSTA, fd. Byggnadssnickare, Örebro	1903	55
LINDGREN, KARL ENAR, Försäljningschef, Vänersborg	1921	65
LINDGREN, SIXTEN, Disponent, Vänersborg	1914	77
LINDHÉ, RUNE, Representant, Vänersborg	1923	77
LINDQVIST, ARNE, Filare, Vänersborg	1921 (57)	74
LINDQVIST, ARNE, Tjänsteman, Vänersborg	1932	76
*LINDQVIST, HÅKAN, Kyrkoherde, Kungälv	1914	37
*LINDQVIST, ROLF, Länsråd, Östra Emtervik	1911	35
LINDSKOG, STURE, Köpman, Trollhättan	1895	69
*LINDSTRÖM, ALLAN, Lektor, Lerum	1908	30
LINDSTRÖM, LENNART, Rektor, Sandviken	1918	63
*LINNARSSON, NILS, Posttjänsteman, Hisingsbacka	1912	55
LISS, PER ARNE, Vänersborg	1940	67
LISTAD, KENT ROGER, Köpman, Vänersborg	1949	75
*LUDWIGSSON, EVERT, Verkst., föreståndare, Vänersborg	1913	55
LUNDBLAD, LARS, Leg. Läkare, Stockholm	1947	79
*LUNDBLAD, OLOF, Jaktvårdskonsulent, Vargön	1907	28
LUNDBLAD, SÖREN, Billackerare, Vänersborg	1923	66
LUNDBORG, BO, Operasågare, Handen	1932	66
LUNDBORG, ERIC, Studerande, Vänersborg <i>ständig medlem</i>	1957	66
*LUNDBORG, EVERT, Köpman, Vänersborg <i>bisittare i styrelsen</i> <i>Gillevärd</i>	1921	42
LUNDBORG, HÅKAN, Vänersborg	1956	73
LUNDBORG, JAN, Vänersborg	1952	73
*LUNDBORG, STEN, Köpman, Vänersborg	1925	42
LUNDBÄCK, BENGT, Dialystekniker, Vänersborg	1941	67
LUNDBÄCK, JONAS, Brålanda	1975	80
*LUNDGREN, ARVID, Sektionschef, Enskede	1912	49
*LUNDGREN, SUNE, Rektor, Villach Österrike	1913	53
LUNDIN, GUNNAR, Direktör, Vänersborg	1907	69
*LUNDIN, GUNNAR, Köpman, Vänersborg	1921	52
*LUNDIN, IVAR, Avsynare, Vänersborg	1919	52
*LUNDIN, IVAR, fd. Frisörmästare, Vänersborg	1894	30
LUNDIN, JAN, Vänersborg	1936	69
*LUNDIN, OTTO, Frisörmästare, Åmål	1901	39
LUNDIN, PER, Affärsbiträde, Vänersborg	1953	55
LUNDAVIK MAGNUSSON, ULF, Tandläkare, Källby	1926	64
LÅNG, BÖRJE, Socialassistent, Vänersborg	1933	76

LÅNG, KENT, Bankkamrer, Vargön	1940	80
LÖF, MARTIN, Vänersborg	1964	80
LÖF, STEFAN, Vänersborg	1959	80
MADSÉN, PER, Dövlärare, Vänersborg	1908	75
*MAGNUSSON, ARNE, Direktör, Göteborg	1913	49
MAGNUSSON, DICK, Vänersborg	1943	72
MAGNUSSON, GUNNAR, Ingenjör, Täby	1914	58
MAGNUSSON, CARL-AXEL, Statistikchef, Jönköping	1937	65
MAGNUSSON, NILS, Folksskollärare, Ljungskile	1940	65
MAGNUSSON, OTTO, Kapten, Enskede	1910	60
MARCOLM, KARL-ERIK, Redaktör, Vänersborg	1928	80
MARKLUND, BERTIL, Överläkare, Vänersborg	1945	80
MELIN, GEORG, Försäljningschef, Vänersborg	1922	70
MILLING, TAGE, Försäljningschef, Lingham	1931	58
*MILLING, THORE, Flygtekniker, Tun	1924	52
MJÖRNESTÅL, GÖTE, Vaktkonstapel, Vänersborg	1914	68
*MOBERG, ERIK, Köpman, Vänersborg	1919	55
MOLLBERG, PER-OLOF, Kommunalarbetare, Vänersborg	1919	77
*MOLLBERG, RUNE, Annonsskonsulent, Vänersborg	1925	54
MOLNIT, PER, Arkitekt, Vänersborg	1919	75
MÅNGBERG, CARL ERIK, Underinspektör, Hallsberg	1923	66
NAGLUM, GUNNAR, Socionom, Paris	1912	60
*NAREMARK, YNGVE, Direktör, Vänersborg	1922	53
NIKLASSON, MATS, Kriminalinspektör, Vänersborg	1925	56
*NILSSON, GUSTAV, Lantbrukare, Vänersborg	1924	50
NILSSON, CARL-ERIC, Droskägare, Vänersborg	1920	66
NILSSON, LARS, Studerande, Vänersborg	1957	74
NILSSON, PER-AXEL, Överskötare, Vänersborg	1923	78
NILSSON, PER GUNNAR, fd. Linjemästare, Värnamo	1904	66
NILSSON, PER GÖSTA, Bokbindaremästare, Värnamo	1925	80
*NILSSON, RAGNAR, Köpman, Vänersborg	1908	41
NILSSON, SUNE, Brunnsbörare, Vänersborg	1923	58
NISSEN, HARALD, Lektor, Vänersborg	1910	66
NORDFELDT, JAN ERIK, Ingeniör, Märsta	1949	50
*NORDFELDT, JOHN, Ingeniör, Falun	1921	43
*NORDGREN, ALLER, Typograf, Vänersborg	1909	53
NORDQVIST, YNGVE, Direktör, Vänersborg	1930	77
NYLÉN, ALGOT, Civilingenjör, Vänersborg	1901	66
NYSTRÖM, KARL FREDRIK, Ingeniör, Vänersborg	1928	58
ODELIUS, ERIK, Snickare, Vänersborg	1934	79
ODELIUS, SVEN ERIK, Vänersborg	1957	79
*OLLÉN, BERTIL, Bryggeriingenjör, Falkenberg	1914	52
OHLSSON, KJELL ERIK, Kamrer, Uddevalla	1918	79
OHLSSON, TAGE, Tegelmästare, Hallsberg	1913	79
OLSSON, ALLER, Sjukvårdare, Vänersborg	1909	67

OLSSON, BERTIL, Vaktmästare, Vänersborg	1921	60
OLSSON, EINAR, Kassör, Vänersborg	1900 (42)	74
*OLSSON, ERNST, Fastighetsskötare, Vänersborg	1901	55
*OLSSON, FOLKE, Tekniker, Vänersborg	1929	48
OLSSON, GUSTAF, Teckningslärare, Vänersborg <i>ständig medlem</i>	1918	72
OLSSON, JAN, Inredningssnickare, Vänersborg	1955	72
OLSSON, KARL-GUSTAF, Järnvägstjänsteman, Vänersborg	1912	60
OLSSON, LARS, Rörmontör, Vänersborg	1935	75
OLSSON, LENNART, Ingenjör, Vänersborg	1928	78
OLSSON, ROLF, Företagsekonom, Vänersborg	1949	72
OLSSON, STIG, Väktare, Vänersborg	1930	79
*OLSSON, TORVALD, Major, Uddevalla	1915	55
OLZON, AXEL, Överläkare, Vänersborg	1919	74
PALMSTRÖM, ALLAN, Lärare, V:a Frölunda <i>ständig medlem</i>	1933	76
*PALMSTRÖM, HERBERT, Cementgjutare, Vänersborg	1902	53
*PALMSTRÖM, NILS, Fabrikör, Vänersborg	1910	52
PALMSTRÖM, UNO, Journalist, Stockholm <i>ständig medlem</i>	1947	76
PATRIKSSON, JÖRGEN, Fabrikör, V:a Frölunda	1942	76
PATRIKSSON, RUNE, Köpman, Vänersborg	1937	65
*PAULSSON, ELMER, Musiklärare, Vänersborg	1909	54
PERSSON, KAJ, Lagerchef, Vänersborg	1923	76
PERSSON, SVEN-OLOF, Instruktör, Vänersborg	1925	77
PERSSON, THORE, Vänersborg	1919	70
PETERSON, ARNE, Reparatör, Vänersborg	1917	57
PETERSON, ARVID, Montör, Vänersborg	1897	57
PETERSON, CHRISTER, Kommunarbetare, Vargön	1943	71
PETERSSON, OLOF, Montör, Vänersborg	1923	77
*PETTERSSON, KARL, Poliskommissarie, Lidköping	1902	55
PETTERSSON, OSCAR, Ingenjör, Billdal	1914	59
*POUCETTE, CARL ERIC, Godsägare, Vinninga	1914	51
*POUNCETTE, ERIC, Kassör, Örebro	1904	52
*PÅRUD, NILS, Universitetslektor, Umeå <i>ständig medlem</i>	1923	52
*PÅRUD, PAUL, fd. Fångvårdstjänsteman, Vänersborg	1896	54
RAHM, GUNNAR, Apotekare, Askim	1929	66
*RAHM, HARRY, Överskötare, Vänersborg	1914	55
RAMNEMYR, BJÖRN, Mätningstekniker, Vänersborg	1943	72
*RANER, LENNART, Köpman, Uddevalla	1919	53
RANER, STEN ERIK, Leg.läkare., Göteborg	1947	69
RAPP, HÅKON, Köpman, Vänersborg	1933	60
*RHAPP, NILS, Frisörmästare, Vänersborg	1913	51
REHMAN, OLOF, Advokat, Östersund	1944	73
REHMAN, TOR, Häradskrivare, Vänersborg	1905	66
*ROSÉN, GUNNAR, Ingenjör, Vänersborg	1923	55
ROSENGREN, KARL-ERIC, Ingenjör, Vänersborg	1938	71
*ROSLIN, HENRY, Köpman, Trollhättan	1906	31

ROSLIN, LENNART, Ingenjör, Trollhättan	1945	79
ROSLIND, LARS-GÖRAN, Optiker, Vänersborg <i>ständig medlem</i>	1946	58
ROSLIND, SVEN-GUNNAR, Optiker, Mellerud <i>ständig medlem</i>	1940	58
RUDBERG, STIG, Professor, Lund	1920	76
RUDBSTRÖM, GUNNAR, Konstnär, Vänersborg	1916	79
*RUTGERSSON, CHARLES, fd. Förman, Vänersborg	1903	43
*RYDING, ÅKE, Målaremästare, Vänersborg	1920	53
SAHLIN, PER-ANDERS, Fil.kand., Enskede	1945	50
*SAHLIN, STEN, Direktör, Vänersborg <i>Andre ålderman, innehavare av gillets medalj (1975)</i>	1913	36
SAND, OLOF, Köpman, Vänersborg	1933	76
*SANDBERG, NILS, Biblioteksråd, Göteborg	1911	34
SANDELMARK, EINAR, Avdelningschef, Vargön	1910	78
SANDSTEDT, GUSTAV ADOLF, Kyrkoherde, Vänersborg	1909	62
SCHELIN, HERBERT, Ingenjör, Uddevalla	1907	75
SCHÖNDELL, BENGT, Produktionschef, Uddevalla	1923	77
SILJEVALL, FOLKE, Försäljare, Trollhättan	1925	74
SILJEVALL, VALDO, Ingenjör, Lilla Edet	1924	74
*SJÖÖ, ANDERS (SVENSSON), 1:ste Postiljon, Grästorp	1914	42
SJÖÖ, CARL-GÖRAN, Snickare, Grästorp	1957	76
SJÖÖ, LEIF, Ingenjör, Göteborg	1932	76
SJÖÖ, STIG, Ingenjör, Göteborg	1918	69
SJÖBERG, LEIF, Göteborg	1922	79
*SJÖLING, LARS-GÖSTA, Köpman, Vänersborg	1926	52
*SJÖSTAD, OLOF, Elektriker, Vänersborg	1933	52
SJÖSTRAND, CHRISTER, Civilingenjör, Hisings Backa	1943	79
SJÖSTRAND, ERNST, Sjukvårdare, Vänersborg	1917	58
SJÖSTRÖM, BENGT-OLOF, Köpman, Vänersborg	1922	65
*SJÖSTRÖM, GUSTAF, Vänersborg	1900	30
SJÖSTRÖM, JAN, Köpman, Vänersborg	1930	77
*SKAGSTEDT, MELKER, Byrådirektör, Vällingby	1914	45
SKOOGH, GUNNAR, Byggmästare, Vänersborg	1937	69
SKOOGH, LARS-OLOF, Trafikmästare, Vänersborg	1925	58
SKOGLUND, FOLKE, Verkstadsarbetare, Vänersborg	1915	69
SKÖLDEBORG, KARL-AXEL, Billackerare, Vänersborg	1927	62
SOHLBERG, ALLAN, Köpman, Vänersborg	1918	50
SPETZ, PER-GÖRAN, Verkmästare, Vänersborg	1925	70
STENBERG, BROR, Kyrkogårdsförmän, Vänersborg	1904	59
STENBERG, RAGNAR, Försäljare, Vänersborg	1916	67
STENSTRÖM, BERNT, Direktör, Falkenberg	1908	71
STENSTRÖM, GÖRAN, Pol.mag., Göteborg	1939	74
*STENSTRÖM, LARS, 1:ste Länsassistent, Vänersborg	1905	30
STENSTRÖM, ROLF, TV-tekniker, Vänersborg	1937	76
*STERNER, NILS, Direktör, Farm.lic., Malmö	1922	41
*STERNER, SVEN-AXEL, Länsassistent, Vänersborg	1923	47

STRAND, ROLAND, Trollhättan	1908	77
STRANDBERG, BERTIL, Köpman, Uddevalla	1921	75
STRANDBERG, CARL-ERIC, Distriktschef, Vänersborg	1931	75
STRÖM, LARS, Direktör, Vänersborg	1930	64
STRÖM, PER, Kommunalråd, Motala	1920	76
STRÖM, SÖREN, Redaktör, Vänersborg	1934	67
STÅLHEIM, RUNE, Direktör, Trollhättan	1925	80
SUNDELIUS, CLAS, Ingenjör, Vänersborg	1936	75
*SUNDELIUS, GOTTFRID, fd. Köpman, Vänersborg <i>innehavare av gillets medalj (1969)</i>	1890	19
*SUNDELIUS, OSCAR, fd. 1:e Poliskonstapel, Vänersborg	1901	30
*SUNNERDAHL, OLOF, Fastighetsskötare, V. Tunhem, Trollhättan	1909	51
SUNNERDAHL, SVEN-OLOF, Reparatör, Vänersborg	1938	79
*SUNNERDAHL, VILGOT, 1:e Mätare, Vänersborg	1908	51
*SWAHN, EVERT, Sjukvårdare, Vänersborg	1909	55
SVANBERG, KONRAD, Assistent, Vänersborg	1923	72
SVANBERG, PER OLOF, Målarmästare, Vänersborg	1937	79
*SVANBERG, SVEN OLOF, Målare, Vänersborg	1918	55
SWARÉN, BENGT, Kontraktsprost, Vänersborg	1904	73
SWARÉN, STEN, f.d. Landstingsdirektör, Vänersborg	1906	70
*SVENSSON, ALF, Direktör, Nyköping	1923	48
SVENSSON, ANDERS, Doktor, Linköping	1944	79
*SVENSSON, ARNE, Elektriker, Vänersborg	1916	43
SVENSSON, BENGT, Representant, Vänersborg	1932	64
*SVENSSON, GÖSTA, Överingenjör, Vänersborg	1912	42
SVENSSON, JOHAN, Vänersborg, <i>ständig medlem</i>	1975	76
*SVENSSON, LARS, Dövlärare, Vänersborg	1910	36
SVENSSON, LARS, Civilingenjör, Lund	1950	76
SVENSSON, LARS-GUNNAR, Vänersborg	1952	80
SVENSSON, PER, Civilekonom, Vänersborg	1953	63
SVENSSON, PETER, Vänersborg <i>ständig medlem</i>	1972	72
*SVÄRD, TAGE, Hälsingborg	1910	35
*SVÄRD, YNGVE, Eldare, Skärhamn	1916	42
*von SYDOW, CHRISTIAN, Disponent, Kungsängen	1899	45
*von SYDOW, DANIEL, Överstelöjtnant, Täby	1909	30
*SÖDERSTRÖM, BERTIL, Fastighetsförvaltare, Vänersborg	1902	49
SÖDERSTRÖM, PER ARNE, Kamrer, Vänersborg	1933	66
*TAUBE, EDVARD, Greve, Länsombudsman, Ljungså	1916	46
*TAUBE, FREDRIK, Greve, Kommendör, Lidingö	1909	35
TENG, AXEL, Sjukvårdare, Vänersborg	1912	61
TENGBERG, GUNNAR, Vänersborg	1944	69
THEODORSSON, MELKER, Ingenjör, Karlstad	1909 (30)	54
THERNQUIST, KJELL, Revisor, Vänersborg		
<i>Kassafogde, Krönikör</i>	1939	50

*THERNQUIST, OLE, fd. Handelsträdgårdsmästare, Vänersborg		
<i>Innehavare av gilletts medalj (1976)</i>	1911	30
*TIBBLIN, ARNE, posttjänsteman, Vänersborg	1925	51
TIBBLIN, BERT, Reklamtecknare, Bohus	1930	61
TIBBLIN, LENNART, Arbetsledare, Lerum	1935	61
TIBBLIN, RONNY, Verkstadsarbetare, Vänersborg	1954	76
*TIDSTRAND, ERIK, Murare, Vänersborg	1907	53
TIDSTRAND, HARRY, Bankkamrer, Vänersborg	1909	69
TIDSTRAND, LENNART, Kamrer, Alingsås	1936	76
TILLBJÖRN, HARRY, Disponent, Vänersborg	1915	59
THORNELL, NILS, Bankdirektör, Vänersborg	1924	80
TORNBERG, LARS, Representant, Vänersborg	1934	75
TORNBERG, PETER, Vänersborg	1973	75
*TRÄDEGÅRD, JAN-ERIC, Blomsterdekoratör, Vänersborg	1937	52
*TULLBERG, INGE, Avdelningschef, Bromma <i>ständig medlem</i>	1905	18
*THUNBERG, GUNNAR, Föreståndare, Vänersborg	1922	55
THUNBERG, HILMER, Televerksarbetare, Vänersborg	1910	70
*THUNBERG, HJALMAR, Vänersborg	1906	42
THUNBERG, SVEN, Kommunalarbetare, Vänersborg	1935	79
*THUNBLAD, ARNE, Vaktmästare, Vänersborg	1915	55
*THUNQVIST, TORSTEN, Lektor, Bromma	1907	29
THUNSTRÖM, SVEN, fd. Överläkare, Vänersborg	1898	60
UGGLA, ERIK T:SON, Kammarherre, Vänersborg	1906	70
ULVEGÄRDE, DAG, Pol.mag., Kullavik	1941	69
ULVEGÄRDE, SVEN-OLOF, Fil.mag. Göteborg	1945	69
ULLGREN, SIXTEN, Konstruktionschef, Göteborg	1919	75
WADMAN, DAG, Banktjänsteman, Vänersborg	1949	80
WADMAN, INGWAR, 1:e Byråsekreterare, Vänersborg	1920	69
*WAHLIN, CARL-VIKING, Köpman, Vänersborg <i>Bisittare</i>		
<i>i styrelsen, Årsskriftsredaktör</i>	1932	51
WAHLIN, JACOB, Vänersborg	1960	71
WASSÉN, GUNNAR, Elektriker, Vänersborg	1902 (65)	75
WASSÉN, LENNART, Ekonom, Halmstad	1933	75
WASSENIUS, SVEN, Tandläkare, Vänersborg	1927	77
*WEDELFORS, GUNNAR, Civilingenjör, Göteborg	1904	53
WEDHAM, SVEN-ERIC, fd. Brandchef, Vänersborg	1913	78
*WEINSTOCK, ERLING, Direktör, Husum	1916	42
*WEINSTOCK, WILLIAM, Redaktör, Leksand	1908	42
WEISS, ANDERS, 1:e Byråsekreterare, Kvissleby	1940	66
WEISS, EINAR, fd. Vattenrättsdomare, Vänersborg		
<i>Innehavare av Gillets medalj (1979)</i>	1901	65
WELANDER, GÖSTA, Departementsråd, Järfälla	1935	61
WELANDER, STEN, Kronofogde, Trollhättan	1939	61
WELÉN, LARS, Studerande, Vänersborg	1965	73

WELÉN, PER, Studerande, Vänersborg	1960	73
*WENNBERG, LARS, Bokhandlare, Vänersborg	1931	46
WENNBERG, LENNART, Centerlesslipare, Vänersborg	1951	75
WENNBERG, YNGVE, Telearbetare, Vänersborg	1934	79
WENNHAGE, PER, Studerande, Vänersborg	1966	80
WENNHAGE, ÅKE, Revisor, Vänersborg	1923	80
WERNER, ARNE, 1:e Hantverkare, Vänersborg	1912	58
WERNER, BENGT, Ingenjör, Vänersborg	1925	60
WERNER, BO, Vårdare, Vänersborg	1936	72
WERNER, LARS, Studerande, Vänersborg	1956	77
WERNER, SVEN, Civilingenjör, Trollhättan	1952	77
*WERNER, TORSTEN, Uppsyningsman, Vargön	1908	54
*VESSBY, SIGVARD, Linjearbetare, Vänersborg	1917	52
WESTERBERG, BERTIL, Malmö	1917	76
WESTERBERG, BO, Ingenjör, Vänersborg	1940	76
WESTERBERG, PER-OLOF, Chaufför, Vänersborg	1923	77
WESTERLUND, ARNE, Ämneslärare, Malmö	1932	75
*WESTERLUND, EINAR, 1:e Kronoassistent, Vänersborg	1913	46
*WESTERLUND, KARL-ERIK, 1:e Stabsredaktör, Täby	1910	40
WESTERLUND, STIG, Produktionschef, Vänersborg	1915	77
*WESTERLUND, SVEN, Fögderidirektör, Södertälje	1912	38
WESTERLUND, ÅKE, Kamrer, Trollhättan	1950	80
*WESTHALL, BO, Rådman, Vänersborg	1905	34
WESTHALL, HÅKAN, Bitr. kronofogde, Vänersborg	1938	74
WESTHALL, SVEN, Ingenjör, Göteborg	1945	75
*WETTERLUNDH, SUNE, Verkst.direktör, Malmö	1904	28
WIDQVIST, LARS-OLOF, Kontr:ant, Vänersborg	1919	58
WIKNER, ALFRED, New York	1899	66
WIKNER, KARL-WILHELM, Prakt.läkare, Åsbro	1903	59
*WILHELMSSON, BERTIL, Radiomontör, Vällingby	1924	51
WULF, ANDERS, Fil.kand., Benglen, Schweiz	1943	63
WULF, ERIK, Civilekonom, Lerum	1950	63
WULF, KURT, Direktör, Vänersborg	1903	63
*WÄRNE, ORVAR, Kontorist, Trollhättan	1928	53
ZETTERBERG, BO, Försäljare, Vänersborg	1950	74
ZETTERBERG, KARL GUSTAV, Servicemontör, Vänersborg	1917	64
ZETTERBERG, SVEN OLOF, Vänersborg	1950	64
ZETTERBERG, THORSTEN, Chaufför, Vargön	1913	58
*ÅBERG, BERTIL, fd, Brukstjänsteman, Vargön	1900	55
*ÅBERG, FOLKE, Lagerchef, Vänersborg	1920	55
ÅBERG, GERT-OLOF, Byggnadssnickare, Vänersborg	1958	74
ÅBERG, GUNNAR, Assistent, Vänersborg	1930	75
ÅBERG, LARS GÖRAN, Försäkringstjänsteman, Vänersborg	1943	76
ÅBERG, SVEN OLOF, Tjänsteman, Vänersborg	1923	61

ÅGREN, TORSTEN, Brukstjänsteman, Vänersborg	1903	69
*ÅKESSON, NILS-ERIK, Överstelöjtnant, Halmstad	1922	46
*ÅSTRÖM, HELGE, fd. Poliskommissarie, Vänersborg	1902	42
ÖSTERHOLM, LAGE, Ingenjör, Vänersborg	1933	72
ÖSTLING, HARRY, Verkstadsarbetare, Vänersborg	1920	74

Antal medlemmar: 735

* tilldelad 25-årsstecknet.

För att underlätta arbetet med medlemsförteckningen ombedes gillebröderna att till Gillet anmäla ev. ändring av adress, titel, m.m. under adress

**Vänersborgs Söners Gille
Göran Hagborg, Södergatan 2,
462 00 Vänersborg**

VÄNERSBORGS SÖNERS GILLE 1980

Styrelse

LIND, SVEN, f.d. Disponent, *Förste Älderman*, 1980 (1966).
SAHLIN, STEN, Direktör, *Andre älderman*, 1973 (1962).
LARSSON, STIG, Direktör, *Gilleskrivare* 1974 (1974).
THERNQUIST, KJELL, Revisor, *Kassafogde, Krönikör* 1980 (1974).
LUNDBORG, EVERT, Köpman, *Bisittare* 1968. (1968)
WAHLIN, CARL-VIKING, Köpman, *Årsskriftsredaktör* 1972 (1972)
BJÖRNBERG, MAURITZ, Kamrer, *Bisittare*, 1980 (1980)

HAGBORG, GÖRAN, Revisor, *Ersättare*, 1980.
ERICSSON, JOHN-OLOV, Tandläkare, *Ersättare*, 1980.

Beredningsnämnd

GILLESKRIVAREN
LUNDBORG, EVERT, Köpman,
ERICSSON, JOHN-OLOV, Tandläkare.
HAGBORG, GÖRAN, Revisor.
SKOOGH, GUNNAR, Byggmästare.
JACOBSSON, ROLF, Redovisningskonsult.
BERGER, GUNNAR, Ingenjör.

Årsskriftsnämnd

LIND, SVEN, f.d. Disponent.
SAHLIN, STEN, Direktör.
WAHLIN, CARL-VIKING, Köpman.
THERNQUIST, OLE, fd. Handelsträdgårdsmästare.

Räkenskapsgranskare

AHLIN, GÖRAN, Ingenjör.
GILLBERG, ÅKE, Förste expeditionsvakt.
LIND, HÅKAN, Jur.kand. *Ersättare*.

STIFTELSEN VÄNERSBORGS SÖNERS GILLES ÅLDERDOMSHEM 1980

Styrelse

LIND, SVEN, f.d. Disponent, *Ordförande* 1980 (1966)
SAHLIN, STEN, Direktör, *Vice ordförande* 1973 (1962)
LARSSON, STIG, Direktör, *Sekreterare* 1974 (1974)
THERNQUIST, KJELL, Revisor, *Kassör* 1980 (1974)
LUNDBORG, EVERT, Köpman, *Ledamot* 1968 (1968)
WAHLIN, CARL-VIKING, Köpman, *Ledamot* 1972 (1972)
BJÖRNBERG, MAURITZ, Kamrer, *Ledamot* 1980 (1980)

HAGBORG, GÖRAN, Revisor, *Suppleant* 1980
ERICSSON, JOHN-OLOV, Tandläkare, *Suppleant* 1980

Revisorer

AHLIN, GÖRAN, Ingenjör
GILLBERG, ÅKE, Förste expeditionsvakt
LIND, HÅKAN, Jur.kand, *Suppleant*

GILLET'S ÅLDERMÄN

Stadskassören Ferdinand Hallberg	1905-1920,
Direktören Edwin Andersson	1921-1935,
fd. Fältläkaren Karl Gustaf Cedergren	1936-1941,
Borgmästaren Bertel Hallberg	1942-1953
Landskamreraren Gunnar Hjorth	1954-1964,
Länspolischefen Erik Sahlin	1964-1973
Kamreraren Olov Janson	1973-1979
f.d. Disponenten Sven Lind	1980-

Gillet's styrelse leddes till 1933 av en ordförande, detta år infördes beteckningen förste ålderman samtidigt som styrelsens övriga ledamöter fingo sina nuvarande titlar.

VÄNERSBORGS DÖTTRARS GILLE 1980

Styrelse

ARVIDSSON, CARIN, Fru, *Första åldermor*
ÖBERG, ALVA, Fru, *Andra åldermor*
SVANBERG, ANITA, Fru, *Första gilleskrivare*
HELLMAN, KARIN, Fru, *Andra gilleskrivare*
STRÖM, GERDA, Fru, *Kassafogde*
ROSLIND, BIRGIT, Fru, *Gillevärdinna*
NORDGREN, ASTRID, Fru, *Gillevärdinna*
ROSLIN, GUNHILD, Fru, *Gillevärdinna*
CARLSSON, BRITTA, Fru, *Gillevärdinna*

SUNDEFORS, INGA-LISA, Fru, *Ersättare*
MELLQVIST, MAJ-BRITT, Fru, *Ersättare*

Beredningsnämnd

LUNDIN, LEILA, Fru
HELLMAN, KARIN, Fru
BLOMGREN, INGRID, Fru
CARLSSON, BRITA, Fru
SVANBERG, ANITA, Fru

SVENSSON, EBBA, Fru, *Ersättare*
ÅBERG, ELLY, Fru, *Ersättare*

Arkivarie

ÖBERG, ALVA, Fru

Siffergranskare

ANDERSSON, MARGIT, Fru
WESTERLUND, SIGRID, Fru

SKOOGH, BIRGIT, Fru, *Ersättare*
FALK, OLGA, Fru, *Ersättare*

265 medlemmar, varav 4 ständiga, 4 hedersledamöter.

VI HAR ETT SÄTT ATT SÄNKA DIN SKATT MED NÄSTAN 1.000:- OM ÅRET.

Sparar du i Skattesparandet får du en skattelättnad med 20% av det sparade beloppet, max 960:-/år. Dessutom får du högsta bankränta som är skattefri. Kom in får du veta mer.

Sparbanken

I Vänersborg

Det har sina
fördelar
att vara
stamkund..

...också hos
Handelsbanken.

PKbanken ligger bra till.

PKBANKEN

KUNGSGATAN 9 — VÄNERSBORG
Tel. 0521/18005

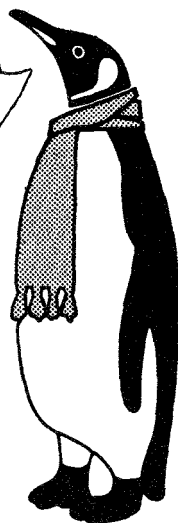
Ingen rök utan eld
Ingen eld utan försäkring
i

LÄNSFÖRSÄKRINGAR
ÄLVSÖRG

Box 107 462 01 Vänersborg 1 Tel. 0521/160 40

Hej!
jag heter
PONDUS

Sparsamma gillebröder
slösar i

SKARABORGSBANKEN

NYA TALBOT'80

CHRYSLER SIMCA HETER / NU TALBOT

TALBOT SIMCA 1510

Det är svårt att hitta en
mer idealisk och ändamålsenlig
familjebil.

PHILIPSONS

Bilhuset med service över hela landet.

Segelmakare, Riggare o. Varv

ger oss sitt förtroende när de köper:

POLYANT	segelduk
LIROS	tågvirke
WARGIA	rattstyrningar

VÄNERMARIN SERVICE AB
TEL. 0521-80000 · BOX 266 · 46201 VÄNERSBORG

HOTELL GILLET

inrymt i

Vänersborgs Söners Gilles hus

Edsgatan 53

LUGNT, TRIVSAMT MED GODA BÄDDAR

Humana priser

Tel. 105 89

VÄNERSBORGS MÅLERIAFFÄR

Verkstaden Sundsgatan 37

Tel. 10546 — 11225

Vi utför under ansvar alla slag av
MÅLNINGSARBETEN

Nybyggnader Reparationer

Försäljer:
FÄRGER, LACKER, PLASTFÄRGER
m. m.

RÖRLEDNINGSFIRMA
B.Erlandsson AB

Vänersborg

FASTA PRISER
på VVS-service

ring 110 85

Säj bara

YNGVES

det räcker

om radio eller TV krånglar —

Vänersborg • Edsgatan 20 • Tel. 10311

MALMSTRÖMS
ur guld • vänersborg

ROLF JACOBSSONS REDOVISNINGSBYRÅ VÄNERSBORG

ADM. UPPDRAG
BOKSLUT
DEKLARATIONER
REDOVISNING
REVISION

KRONOGATAN 47 B — TEL 0521/623 73

Västkustens Fiskhall AB

Sundsgatan 7

Telefon 105 60

Kök

Tel. 112 12

Bostad H. Fock

Tel. 202 10

„ E. Fock

Tel. 103 14

Dagligen färsk fisk

SKALDJUR – KONSERVER – DELIKATESSER

**SERVICE INOM
RÖR, EL OCH PLÅT
TILL VETTIGA PRISER!**

Försäljning från välsorterad RÖR-SHOP

GIAB
GRANSTRÖMS INSTALLATIONS AB

HOLMÄNGENS INDUSTRIOMRÅDE
TEL. VÄXEL 180 90

Välj HSB – vägen till bostad!
Medlemsskap + insatssparande
lägenhet med bostadsrätt
Lägenheterna erbjudas i turordning.
Bostadsrätten ger Er:
MEDINFLYTANDE, när det gäller
fastighetens förvaltning

När det gäller bostaden – tala med

HSB VÄNERSBORG

Vänersborg, tel. 600 10

HANDLA BEKVÄMT — HANDLA BILLIGT
Tag gärna bilen, vi har gott om PARKERINGSPLATSER

Väl mött hos

PIL-HALLEN

NILS ANDERSSON

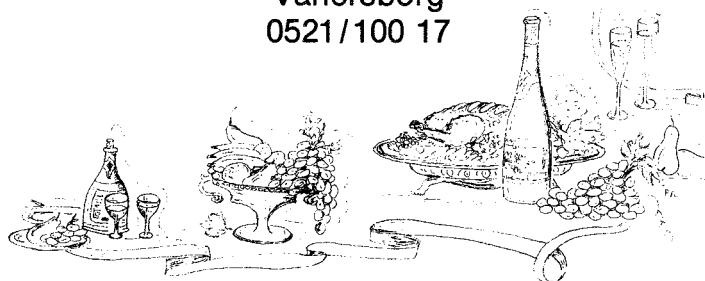
Tel. 109 44

Duellvägen 8, Vänersborg

Restaurang

Erimurarelogen

Kungsgatan 23
Vänersborg
0521/100 17

*När Ni behöver
Reseffekter och Handskar
Väskor och Portföljer
kom till oss*

Vänersborgs Läderaffär

Edsgatan 20
Tel. 0521/107 51

Sjöstads

BELYSNING

**ALLT I EL
KÖKSINREDNINGAR**

Drottninggatan 20
Tel. 0521/120 00

Edsgatan 31
Tel. 0521/120 00

**Belysningsarmaturer
Stor sortering**

VOLVO

Bättre Bil Billigare

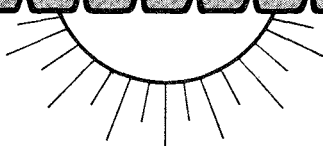
Kristenssons

Vänersborg Trollhättan

Tel 0521-12100

Tel 0520-18200

ab solskydds
produkter

TILLVERKNING OCH FÖRSÄLJNING AV:

Fasadpersienner	vev, motor
Markiser	band, motor
Terasstak	vev, motor
Mörkläggningsanordningar	vev, kulkedja, motor
Mellanglaspersienner	lina, kulkedja
Frihängande persienner	vev, motor

Kontor: }
Utställning } **Nygatan 102**
Fabrik: } 462 00 Vänersborg

TEL: 0521/131 10, 612 39

GILLEBRODERN

EKIPERAR SIG BÄST HOS

Lundborgs
HERREKIPERING
EDSGATAN 14 TELEFON 10414

LÅT OSS HJÄLPA EDER MED BYGGPROBLEMEN

**SUNDELIUS PROJEKTERING
& BYGGNADS AB**

Kasenallén 11 - Vänersborg

Tel. 0521/601 00

Vi utför: Projektering, Nybyggnad,
Ombyggnad, Reparationer
samt Markarbeten

- LÖPANDE BOKFÖRING
- BOKSLUT och DEKLARATIONER
- BOLAGS- och SKATTEFRÅGOR
- REVISION
- ALLMÄN EKONOMISK RÄDGIVNING

– Vi ger Er en personlig service –

Redovisningsbyrån

SÖDERGATAN 2, VÄNERSBORG

GÖRAN HAGBORG

Tel. 0521/603 90

KJELL THERNQUIST

Tel. 0521/608 55

~~~~~  
**Allt i TEGEL**  
**AB TENGGRENSTORPS**  
**TEGEL**

Tel. 110 11 — 165 50.

~~~~~  
462 01 Vänersborg

Tornbergs Pappershandel

Tel. 101 31, 107 27 – Vänersborg – Edsgatan 27

VÄLSORTERAD PAPPERSHANDEL

KOPIOR

av betyg och handlingar
utföres medan Ni väntar

uno **X** *i bilen*
-billigaste milen

På alla UNO-X-stationer:

CASTROL med "flytande wolfram"

Handelsbolaget **Tengberg & Karlsson**

Ö. Vägen

Vänersborg

Tel. 0521/179 70

**SMAKFULLT
MODEMEDVETET**

i kläder från

Ekströms
Mode
DAMKONFEKTION

Kungsgatan 7

Tel. 100 86

ICA
MATÖPPET
Fd Lyckans Livs - Gropbrovägen

Butiken med de generösa öppettiderna

Måndag—fredag

9—20

Söndag

11—20

Rune Patriksson

Petersbergsvägen 83, 462 00 Vänersborg

**Kyl - Frys -
Tvättmaskiner -
Plastbåtar -**

köper Ni bäst och billigast hos

Skyttegatan 5 — Tel. 613 50 Tel. 172 16

Ivars Korv

TORGET

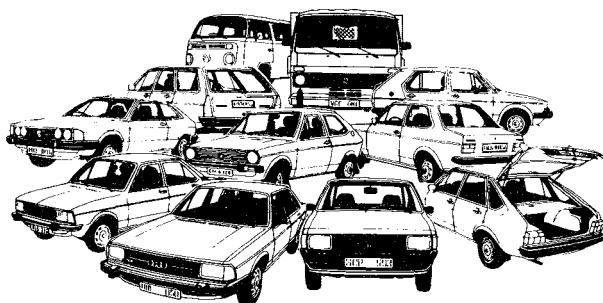
VÄNERSBORG

KVALITETSVAROR

från

Malmö Wienerkorvfabriks AB

SPARA BENSIN MED VW-AUDI

·DEN BRÄNSLESNÅLA BILFAMILJEN

SUNDIN BILAR AB

SCANIA **VOLKSWAGEN** **Audi**

Östra vägen 18 · VÄNERSBORG Tel. vx 0521 - 121 80

...javisst,
läser vi

Andersson, Larsson & Co

VÄNERSBORG — Telefon 106 69, 112 69

TRÄVAROR

HYVLERI

Byggnadsmaterial

Snickerifabrik

Papp, Spik, Masonite m. m.

för byggnadsändamål

Eldningsoljor

- Serviceinriktat med sköna trevliga rum
- Rum med egna toaletter, även rum med bad och dusch
- Telefon på samtliga rum
- Frukost, kaffe serveras
- Stor fri parkering utefter hamnkanalen, tillgång till garage
- Trevligt läge och humana priser

Innehavare:
Karin Larsson

Adress: Tel. växel 138 50
Hamngatan 7
462 00 Vänersborg

GRANDHOTELL

PRESENTAFFÄREN i CENTRUM

Tel. 184 85

ZETTERBERGS SKOAFFÄR

Edsgatan 29

Vänersborg

Tel. 101 76

REKOMMENDERAS

Thernquists
Blomsterhandel Efttr.

EDSGATAN 21

TELEFON 13673 — 10063

ANDRÉENS
JÄRN- OCH MASKINAFFÄR

Svarvargatan 2
Torpa industriområde
Tel. 621 50

AB VÄNERSBORGS
JÄRNHANDEL

Tel. 100 82 — 102 87
Två välsorterade järnaffärer

Gåvor av värde

finner Ni hos oss. Vår utsökta sortering i

Guld- och Silverarbeten samt Matsilver

ger Er tillfälle välja en värdefull
och uppskattad gåva.

Vänersborgs Guld AB

Edsgatan 18 VÄNERSBORG Tel. 102 26

NORDFELDTS KONDITORI

Edsgatan 12 B — Tel. 101 10

**FÖRSTKLASSIGA
OCH
VÄLSMAKANDE
KONDITORIVAROR**

Vid behov av ELDNINGSOLJOR ring

Bertil Johansson, 0521/157 11

Bertil Johanssons Oljor

Lilla Botered, 462 00 Vänersborg

ROSLINDS OPTIK

tel. 142 84

Leg. Opt. S-G. Roslind Edsgatan 16

VÄNERSBORG

tel. 119 90

Leg. opt. L-G. Roslind Köpmantorget 1

MELLERUD

Även tidsbeställning för synundersökning

ALLT FLER VÄLJER FORD t.ex. TAUNUS.

Svensken är en krävande bilköpare. Därför är det stimulerande att så många upptäckt hur mycket bil Ford Taunus ger för pengarna. Ekonomisk, men ändå störst och starkast. Upptäck det, Du också.

**Välkommen in och provkör nya
Ford Taunus hos oss!**

Ajohan

Tenggrenstorpsvägen 10
Tfn 0521-138 40 Vänersborg
Bilprovarevägen 7 Trollhättan
Tfn, 0520-300 40

Vi har svarat för trycket i årsskriften

CW Carlssons Tryckeri AB

Kyrkogatan 21, Vänersborg Tel. 102 51-133 60

GRANITFIRMAN

Hallman &
Blomgren

VÄNERSBORG

GRAVVÅRDAR

Stenhuggeriet tel. 113 45

Vatten- problem ?

Med våra nya metoder och 30-åriga erfarenhet kan vattenfrågan lösas snabbt i berg- och jordlager. Pumpanläggningar utföres. Gratis konsultationer.

**Svensk
Maskinborrning AB**

Kontor – Lager: Telefon 0520–910 52

Ladugårdsbyn – 461 00 Trollhättan

Möbler Mattor Gardiner Sängkläder

AHLINS TRAFIKSKOLA

GÖRAN AHLIN
Tel. 103 66

AB Dissousgas

TEKNISKA GASER - SVETSMATERIAL

**– I gasen sedan
1913**

Vänersborgs

Bokhandels AB

Etablerad 1832

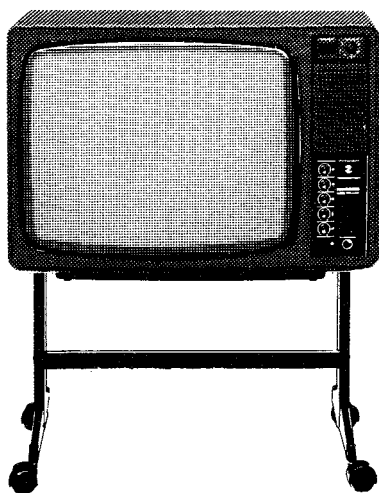
**SVENSKA
BOKHANDLARE
FÖRENINGEN**

Böcker, papper, leksaker, skriv- och räknemaskiner.

Specialité:

Vänersborgs- och Sjöbergslitteratur, varav ett flertal restupplagor.

BOKHANDELN VID TORGET

Telefunken
PALcolor 8700
66 cm (26")
High-focus-bildrör

- Totalmoduliserat, kallt chassi
- Programselektor för 16 program
- Kontrastautomatik
- Hörtelefonuttag
- Fronthögtalare – 10 watt uteffekt
- Energisnål – 90 watt effektförbrukning
- Valnöt och palisander

Lundins Radio & TV
Edsgatan 7 Vänersborg Tel. 105 43

SÄTT *FÄR G*

PÅ TILLVARON MED

TAPETER o. FÄRGER

FRÅN

JANSSONS TAPET &
FÄRGHANDEL

EDSGATAN 21

VÄNERSBORG

TEL. 111 02

570 03 VRIGSTAD Tel. vx 0382/307 00

Utan kostnad ställer vi arkitekt till ditt förfogande! - Bara för att vara säker på att Du får ditt önskehus precis som Du vill ha det.

DESSUTOM MONTERINGSFÄRDIGT OCH TILL LÅGT PRIS!

KOM GÄRNA MED EGNA SKISSER ELLER FÖRSLAG!

Begär vår katalog
Tel. 0521/155 70 - 172 70

Distriktskontor:

BYGGTJÄNST i Vänersborg AB

Ordna Era turistresor, föreningsresor, affärs- och konferensresor och dyl.

g e n o m

**VL VÄNERSBORGS
LINJETRAFIK**

tel. 620 70

D. Kjellsson
tel. 186 51

U. Kjellsson
tel. 195 79

**Bekväma turistbussar för
upp till 53 personer.**

Medlem i Svenska Busstrafikförbundet

Intersport
Malmbergs

Drottninggat. 22, Vänersborg, 0521/109 06

Frisk Konditori Eftr

Drottninggatan 18
Vänersborg
Tel. 102 11

Några jobb du vill ha gjort?

Ring 031/17 12 10

och tala med Leif eller Tommy Sjöo.

**GAMLESTADENS
RÖRLAGGERI AB
GÖTEBORG**

Bygger allt överallt
i Vänersborg

Odelius Byggnads AB

Tel. 0521/16728

VAZ- PROGRAM 80

EKONOMISK • SLITSTARK
• SÄKER

Ett brett modellprogram med
priser från 23 800:-. VAZ 1300
Titta också på övriga modeller
i VAZ programmet:

VAZ 1300 DL, VAZ kombi
1300/1500, VAZ 1500 S, VAZ
1600 SL/DL, NIVA 1600.
Det finns en VAZ för varje
plånbok.

90 FÖRSÄLJNINGSTÄLLEN
100 SERVICEVERKSTÄDER

Garantier: 1 års nybil, 3 års
vagnskade, 9 års rostskydd.
Garantier NIVA 1600:
1 års nybil, 6 års rostskydd.

SEBAB

SVEN-ERIKS BIL AKTIEBOLAG

Box 3070, 462 03 VÄNERSBORG

Tel. 0521/620 65, 175 90

MÖJLIGHETERNAS BIL

PEUGEOT 104

Med ett enkelt handgrepp
förvandlar du 104:an från
bekväm personbil till praktisk
lastbil. Med nedfällt baksäte
tredubblas (!) lastförmågan
till mer än en kubikmeter!

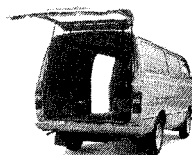
Och har du någon gång för-
sökt lyfta in något så tungt
som t ex en TV-apparat i
bagageutrymmet på en bil,
kommer du att uppskatta att
104:ans stora bakdörr saknar
tröskel. Det ger 104:an den i
särskilt lämpliga lasthöjden i
klassen. Det är bara att skjuta
in bagaget och stänga dörren!

BRÄNSLEDEKLARATION (enl. Kon-
ventionsverket) Peugeot 104 SL Sedan: Släde-
körning 0,85 l/mil, landsvägskörning 0,60
l/mil, blandad körning 0,75 l/mil, bränsle-
kostnad för 1.500 mil 2.171,-.

PROVKÖR

PEUGEOT 104 HOS OSS!

FÖR GODS- OCH PERSON- TRANSPORT.

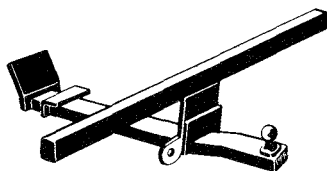

TOYOTA HI-ACE
FÖR BÄTTRE TRANSPORTÖKONOMI

TOYOTA • VAZ • PEUGEOT

draganordningar för personbilar

VBG PRODUKTER KB
BOX 216
462 01 VÄNERSBORG 1
TEL 0521/180 60
TELEX 42050 VBGPROD S

Vi lämnar hypotekslån

till nybyggda bostads- o. affärshus eller äldre fastigheter som nyligen byggts om med statliga lån.

Västgöta-Dals stadshypoteksförening

BOX 136, 46201 VÄNERSBORG

Kontorsadress:
Edsgatan 11 C

Telefon:
0521/13800 vx

Föreningsbanken — landets enda kooperativa bank. Medlemskapet ger ökat medinflytande.

Föreningsbanken — ett modernt alternativ.

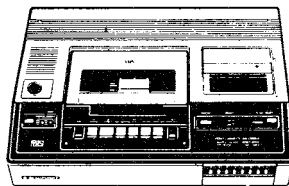
Föreningsbanken

Sundsgatan 5, Vänersborg

Blaupunkt — 80-talets video
Framtidssäkert **VHS**
med kvalitetsgaranti

system

Kassetterna spelbara på alla VHS videobandspelare

- Banda från TV. Spela in egna program, hemma eller utomhus.
- Exakt återgivning av bild och ljud.
- 8-dygns-timer för automatisk inspelning.
- Stillbild med fjärrkontroll.
- En-bildsframmatning.
- Finns som bordsmodell, portabel modell samt kamera.

HERBERT
Andersson
RADIO-TV LENNART ANDERSSON

Sveriges äldsta
Radio-TV-affär

Residensgatan 16, Vänersborg — Tel. 100 39

- Säljande samarbete på 160 orter -

SVENSK FASTIGHETSFÖRMEDLING

Edsgatan 6 VÄNERSBORG Tel. 0521/61050 vx

ENDA FRISTÅENDE RIKSOMFATTANDE MÄKLARFÖRETAG

Gillebroder!

Till stor del tack vare våra välvilliga annonsörer är ännu en årsskrift klar.

Samtidigt som vi tackar annonsörerna vill vi enträget uppmana gillebröderna att gynna dessa företag.

Så till en annan fråga.

Du har säkert i Din omgivning någon **infödd** vänersborgare som gärna vill vara med i Gillet, men som aldrig blivit anmodad. Du kanske t.o.m. har söner eller sonsöner, födda i staden, som ännu inte är medlemmar. Intressera dem för medlemskap, ring eller skriv till någon av oss i styrelsen. Namn, adress, yrke och personnummer är allt vi behöver för dem Du anmäler.

Med gillehälsning

Styrelsen